IRF 500V

PB – 38

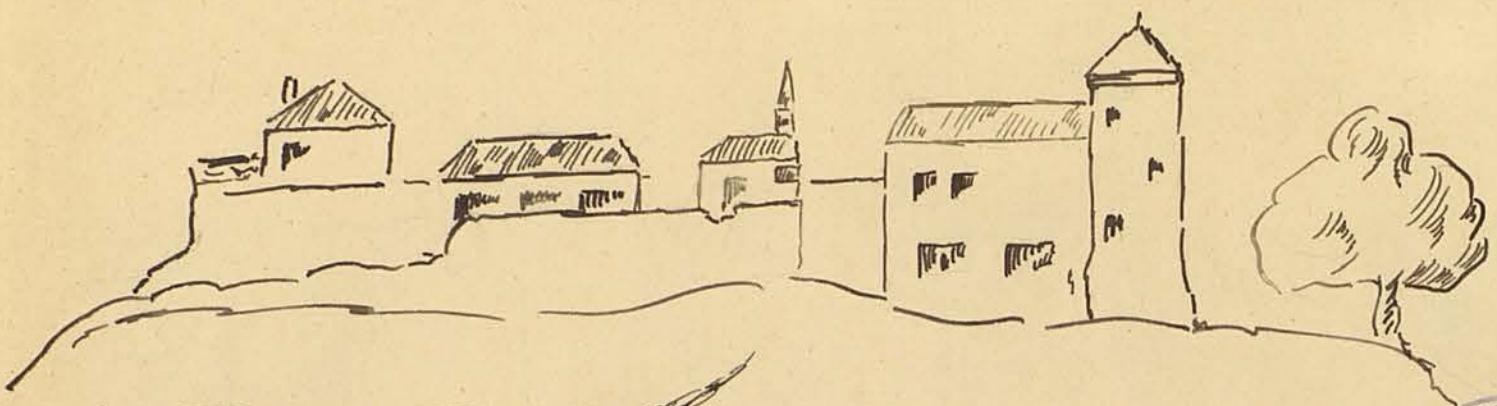

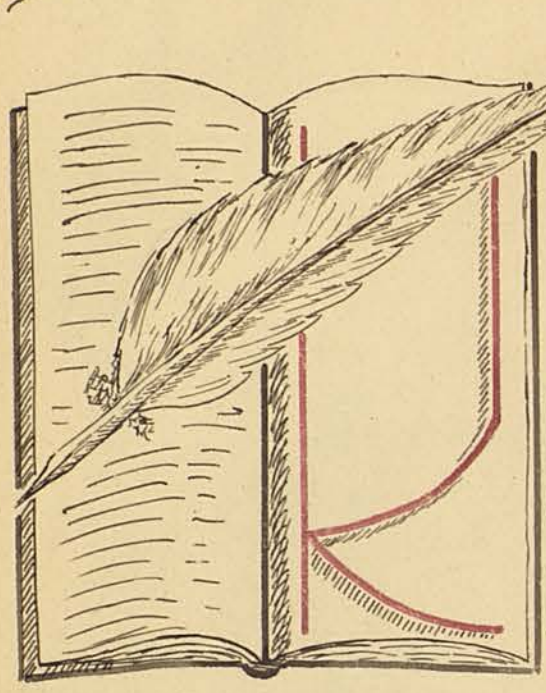

VOLKSSCHULE
Schulbezirk Pardubitz
in SIRCH
v SRCHU
Školní okres Pardubice
OBECNÁ ŠKOLA

Kronika

obecné školy v Srchu

1940/41

Začátek šk. r.

Začátek šk. roku byl v pondělí 2. září 1940 o 8. hod. ranní podle letního času (o 1 hodinu dříve podle středoevropského času).

Pobočka při I. tř.

Výnosem České zemské školní rady pro Čechy v Praze z 31/VII 1940, č. I. - 1440 ai 1940 byla povolena pobočka při I. třídě vdovské školy, pro-kož počet dětí přesáhl zákon. počet 45. Podle zápisu z 20. VI. l. r. byl počet zapsaných dětí 64. Pobočka byla umístěna v 1. poschodí školy, takže I. tř. je rozdělena na I. A tř. (1. + 2. šk. rok) a I. B tř. (2. + 3. šk. rok).

Rozdělení žactva:

Rozdělení žactva v třídách na zač. šk. roku 1940-41 bylo následující:

Tř.	Postupné ročníky	1. Oddělení		2. Oddělení		Ve třídě		Celkem
		Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.	
I. A	1. + 2.	9	6	6	7	15	13	28
I. B	2. + 3.	7	15	7	5	14	20	34
II.	4. + 5.	7	8	6	5	13	13	26
		23	29	19	17	42	46	88

Náboženská rozdělení:

Tř.	Ř. kat.		Čes. mor.		Evang. obrat.		Bez vyzn.	
	Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.
I. A	4	8	8	4	—	—	3	1
I. B	5	10	7	6	1	2	1	2
II.	5	5	7	7	—	—	1	1
	14	23	22	17	1	2	5	4

Ž. ruční práce:

Tř.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
I. A	—	—				
I. B	15	—	—			
II.		6	5	1		1
	15	6	5	1		1

Bydliště:

Tř.	Srch	Stěblová	Hradiště m. P.
I. A	20	6	2
I. B	25	3	6
II.	19	5	2
	64	14	10

Vyučování na vdovské škole je ustoveno se stavkem předlním. Přespolní děti ubytovají přes polovinu ve škole.

Učit. sbor:

Učitelský sbor je starý, jako v minulém školním roce 1939-40.

Josef Kolman, odb. učitel, zastupujícím řád. učitelem od 1/II 1939 a třídním v I. A tř.

Jaroslav Papák, výp. učitel, ustanovený ok. ředitelem OŠV v Pra-

ministerstva č. 6236/40 z 29/VIII 1940. Letošního roku je na zdejší škole druhý rok. Průměrem je ve II. tř.

František Vondráček, výp. učitel, ustanoven dekretem MŠV v Pardubicích č. 6282/40 z 29/VIII 1940. Je třídním v I. B třídě. Jeho stručný životopis: Narodil se 22/XI 1917 ve Vídni (Wien). R. 1919 se přestěhoval do Čech. Obecnou školu vychodil v Pardubicích. V Pardubicích vystudoval i reálku, kde r. 1935 maturoval. Ve šk. r. 1936/37 hospitoval na obecné chlap. škole v Pardubicích „U hostelíka." Zkoušku učitelské způsobilosti složil v Chrudimi. Od 22/X 1937 byl výp. učitelem v Žďárci na Podkarpatské Rusi (nyní Maďarsko) až do 31/X 1938. Od 20/XI 1939 do 30/VI 1939 působil jako výp. učitel na obecné škole v Horních Ředicích. 1/IX 1939 – 30/VI 1940 byl výp. učitelem na obecné škole v Jabkenicích. V srpnu 1940 složil v Chrudimi zkoušku učitelské způsobilosti pro obecné školy.

Jarmila Kráčová, uč. praktikantka, působí na zdejší škole od šk. roku 1938-39.

Františka Šustrová, učitelka ženských ručních prací.

František Dlabáček, řím. kat. farář z Hmůlic, učí dvakrát týdně řím. kat. náboženství v jednom oddělení.

Josef Balázs, laický učitel čs. mor. náboženství z Pardubic, učí na zdejší škole dvakrát týdně čs. mor. náboženství v jednom oddělení.

Vilém Serbus, katechete evang. čes. náboženství z Pardubic, učí od pololetí evang. čes. náboženství jednou měsíčně.

Změny ve sboru: Dne 11. listopadu 1940 přeložen byl kol. Frant. Vondráček na obecnou školu do Bílé Rohovládové. Nejprve pro čas potřeby a později již trvale, takže se na zdejší školu již do konce šk. r. 1940-41 nevrátil. Od tohoto dne učí v I. B tř. kol. Jarmila Kráčová, uč. praktikantka.

Vyuč. německému jazyku: Podle vlád. nařízení, že přihlédnu-li se aspoň k části 3. šk. roku používá se vyučování německému jazyku, vyučuje se tento nepovinně, vyučuje na zdejší škole k nepovinnému vyučování německého jazyka od poč. školního r. 1940-41. Výnosem nař. z 25/I 1940, č. Sk. 232, zavádí se jazyk německý povinně na české národní školy. Na zdejší škole vyučuje jazyku německému kol. Jaroslav Slapák, který složil způsobilost vyučovati jazyku německému na obecných školách a nyní ve II. tř. V I. B tř. vyučuje německému jazyku kol. Jarmila Kráčová. Postupuje se podle schválené učebnice Kalfusovy.

Zmínka zápisu za školo: V zn. nařízení z 5/8 1940, č. 6040 bylo nařízeno německo-české označování

všech veřejných budov a škol. Nové, německo-české označení celé-ží školy „Volksschule-Škola" provedl celejží obecní p. František Pou-chertek dne 23. srpna 1940. Rovněž české razítko bylo nahrazeno novými německo-českými razítky. Původní české razítko bylo od-ovzdáno okr. úřadu v Pardubicích. Provedení nového nadpisu nad-vchodu školy stálo K 60·– a bylo provedeno černou fermeže-vou barvou na bílém podkladě.

Mateřská škola:

Podle oznámení OŠV v Pardubicích č. Pl 15/40, II-6-3f z 22/IV 1940 schvá-lila Česká zemská školní rada pro Čechy v Praze výn. z 13/IV 1940, č. I. – 2080 ai 1940 zřízení mateřské školy v Sruhu pro děti odd. až do 6. ro-ku. Na školu ustanovena učitelkou kol. Marie Sauntagová, kte-rá místo také nastoupila. Zřízená mateřská škola byla připi-sem OŠV v Pardubicích č. Pl 15/40 z 26/IX 1940 výnosem ČŽSR pro Čechy v Praze z 5/IX 1940, č. I. – 2080/1 ai 1940 zrušena.

Poštovní známky

Vládním nař. z 9/XII 1940 bylo zrušeno osvobození od poštovného při úředních dopisech. Vydány byly nové „služební známky" v těchže hod-notách, jako ostatní poštovní známky. Užívání poštovních služeb-ních známek se začalo 1/I 1941. Na rok 1941 hradí služební známky ministerstva, později budou placeny přímo úřady. Jednot-livé úřady obdržely zvláštní knížky služebních známek, na které si potřebné množství služebních známek vyznačily.

MNV.

Vládním nařízením z 1/8 1940 se mění složení MNV. Mění se počet členů MNV a přidělují se jmenování na stavovské rozvrstvení obyvatelstva. Do konce šk. r. již vykonával funkci MNV jen předseda p. Bohumír Zeman, ostatní členové MNV byli uvědomeni o tom, že jejich členství je zrušeno. Začátkem prázdnin podala obec trojnásobný návrh na jmenování nových členů MNV. V nové MNV bude 5 členů, a sice: Otec Spek 2 členy, Sklářové 1 člena, Hradčští na Písku 1, a 1 zástupce školy. Jmenování provede okresní úřad v Pardubicích.

Oprava školy:

MNV dále konečně vypracovati plán na důkladnou opravu celé školní budovy. Měly by byti vyměněny podlahy a stropní trámy, zřízena nová velká okna se stálou ventilací, starý prozáclonek (p. Oši) a konečně nová, tvrdá fasáda. Rozpočet na návrh vypracoval p. stavitel Křípenek z Žamberka. Celkový náklad na opravu byl asi 120.000·– K. O prázdninách měl býti realizován. Při ředá-ní okládací komise Zemského úřadu v Praze byl návrh na opravu-

školy zamítnut v důsledku změněných nařízení o stavbách a opravách. MŠR o prázdninách dala školu obílit, opravit okna na celé škole, vyměnit dvojní rámy u záchodů a vymalovati I. tř. Náklad na tuto částečnou opravu si vyžádal obnos asi K 1.500·–. Změní-li se předpisy o stavebních pracích, přistoupí MŠR k realisování generální opravy školní budovy.

Očkování žactva: Vlád. nař. z 6. II. 1941 se mění zákon o povinném očkování proti neštovicím. Očkovány budou děti 1 leté, 12 leté. Školy pouze dvakráte v životě, místo původního trojnásobného očkování (1–7–14).

Břidlicová tabulky: Vyn. mšano zavádějí se na obecných školách opět břidlicové tabulky na kreslení a psaní nižšího stupně. Na zdejší škole byly postupně zakoupeny roztuč pro 1. a 2. postupný ročník. Při používání kreslení se osvědčily. Často si je však děti hůnali rozbité, neboť křehký materiál neodolal nevhodnému zacházení od žáků, kteří je nosili v aktorkách.

Inspekce: 11. a 18. listopadu navštívil zdejší školu p. ośi Antonín Beránek. 11/XI si zvláště prohlédl školu a byl přítomen při vyučování ve všech třídách. Jako praktickou pomůcku vyučování navrhl přehledné programy vyučování. Na programech, vyučovaných ve třídě má býti přehledně uvedena týdenní látka z jednotlivých předmětů.

22. března 1941 navštívil školu p. zdravotní radu dr. Zdeněk Foltner, který nebyl se stavem školy spokojený. Vytýkal nehygienické okna, chladné a vlhké chodby, ohnité stropy a celkovou vlhkost školy. Navrhl řádnou opravu školní budovy, které však nemohla býti realisována z důvodu, uvedených v odstavci „Oprava školy.“

Zdravotní stav žactva: V letošním šk. r. nebyl zdravotní stav vyhovující, jeho léta minulá. Již v podzimních měsících se značnou měrou rozšířily „průšvice.“ Téměř každé dítě je prodělalo, někteří až 2x a 3x. V letošních jarních měsících se opět rozšířily „spalničky,“ které nevynechaly skutečně ani jediné dítě. Proto i docházka letošního šk. roku je o mnoho % větší, než tomu bylo léta minulá.

Zima: Již po vánocích napadlo na mrazivou půdu větší množství sněhu, který po Novém roku vzrostl na 60 cm silnou přikrývku a velké hromady zůstávají. Z každého místa obecné usiloval se odhlazovacích prací na silnicích. Přespolní děti, zejména ze Střítové nemohly ani přijíti do školy. I školní střecha na západní straně byla ale poruchána sněhem. Ostrý vítr navál hodně sněhu i školní půdu. Pomocníci přinovnávají

letošní zimu k zimě v l. 1928-29. Zima trvala až do začátku dubna. Ani jaro nebylo příznivé. Jarní ochlazení mělo neblahý vliv na stromoví a jarní zeleninu. I ve školní zahradě zmrzly dvě krásné jabloně a bruslíme tohoto roku nemáme žádného ovoce.

Rodičovské sdružení: Rodičovské sdružení mělo ustavující schůzi 18. října 1940. V předsednictvu byly provedeny některé změny. Dosavadní předseda RS p. dr. Josef Kučera opouští rodnou obec a na jeho místo byl zvolen p. Adolf Vacín z Hradiště na Písku. Odcházející předseda p. dr. Kučera, jako místní radič a znatel poměrů v obci se s nevšední ochotou ujal záhradní práce RS. Jeho přičiněním dostala škola od RS rozhlasové zařízení v ceně 4.800-K. Tak tiché sepojil všechny spolky a korporace v obci ke spolupráci. Pořádány byly sportovní slavnosti, div. představení a slávky ve prospěch rozhlasového zařízení a ve velký rok bylo rozhlasové zařízení ve škole. Montáž provedl ochotně p. Antonín Novotný ze Prelu č. 101. za pomoci žáků, místní sousedé pomohli sehnat i potřebný materiál a společnou prací měs všech bylo uskutečněno zdárně velké dílo.

24. XI. 1940 začíná se na zdejší škole vyvařování akce pro přespolní děti. Díky RS se akce mohla zdárně provádět až do konce března 1941. Díky patří dvěma obětavým ženám a malému zdejšímu žákovi: pí. Žofii Hlaváčkové a pí. M. Žampachové ze Prelu, které po celou dobu akce vařily a obsluhovaly děti. Potřebné nádobí zapůjčila mír ze školní kuchyně. Kuchyně i jídelna byla v přízemí, v přihravované mateřské škole. Otop obstarala zdarma mír a RS.

Další činnost RS byla více méně podpůrná. RS zakoupilo za 1.200-K sešitů a ostatních pomůcek, na mikulášské nadílce obdarovalo žactvo školními potřebami za 500-K a na ozdravnou akci přispělo částkou 300-K, kterou přidalo k podpoře OPM K 300-.

Ve zdejší obci se zdárně vyvíjí součinnost veřejnosti se školou. Toto vzájemné porozumění tímto oceňuji, neboť v letech minulých byla pokládána škola za nutné břemeno pro obecní hospodaření. Díky tomu!

Sběr léčivých rostlin: V tomto šk. roku se zdejší žactvo aktivně spolupodílelo sběru léčivých rostlin. Sušily se rostliny po celý rok a školní půdě uvnitř. Průdušníka, petrželu, lipový květ a hlavně měsíc byly hlavními sbíranými

objekty našeho žactva. Celkový výtěžek sběru byl 12·– kg sušených rostlin a 1 kg námelu. Utržená suma byla 20·– K.

Sběr odpadků: Rovněž starý šelest a papír se na zdejší škole pravidelně sbírá a odvádí. Starého šelestu bylo sebráno cca 6·– q a starého papíru asi 35·– kg. Ve sběru se pokračuje i dále.

Časopisy: Zdejší škola obstává pravidelně tyto časopisy zdarma: Obrázkový, velmi pěkně vypravený měsíčník: „Protektorat Böhmen und Mähren", týdenník „Wehrmacht in Protektorat Böhmen und Mähren", obrázkový zemědělský časopis, a obrázkový týdenník „Pestrý týden."
Další časopisy jsou zakupovány od těch účastníky: „Český domov", „Zlatá brána", „Rodiče a škola", „Mladý svět", „Krůčko" a „Pedagogický věstník."
Naše škola je členem vydavatelství „Jihro" v Brně a každým rokem zakupuje za zvýšení sumu 5 knih do žákovské knihovny.

Prohlídka žactva: Koncem šk. roku byla podle nařízení ministerstva sociální péče provedena povinná prohlídka dětí, nar. v letech 1928–31. K připojeným tiskopisům bylo nutno přiložiti i dvě fotografie dětí. Zpředu a ze strany. Některé spojený s fotografováním hradilo ministerstvo.

Konec šk. roku: Školní rok byl skončen v sobotu 20. června 1941 porádáním školních zpráv a připomínkou žactva o pomoci při různých pracích.

Úmrtí: V lednu 1941 umírá známý kulturní pracovník našeho okresu, pan J. K. Rosůlek, ředitel škol v. v. v Pardubicích. Ve zdejší mikelské knihovně jsou dvě jeho díla. Vlastivědná příručka pardubického okresu „Naším i cizím" a nejlepší jeho krajinné dílo, vlastivědný slovník „Pardubicko, Přeloučsko a Holicko." Osobnost známá a typická postava našeho okresu ze školského života i ze života kulturního. Pokoj a čest jeho památce!

29/5 42. Sercová

1941/42

Začátek školního roku byl v pondělí 1. září 1941 o 8. hodině ranní. Po nejmenším umlčení a přestávkami se žactvo scházelo a odešlo domů, aby na druhý den načerpalo novou sílu k nastávající pravidelné školní docházce.

Rozdělení žactva:

Po odchodu 40% žactva 5. posl. ročníku, které bude navštěvovati měšťanskou školu v Pardubicích (o této organizaci bude později podrobně referováno) jeví se zařazení žactva na zdejší škole takto:

podle tříd

Třída	Postupné ročníky	1. oddělení		2. oddělení		Ve třídě		Celkem
		Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.	
I.A	1. + 2.	7	12	10	5	17	17	34
I.B	3.	15	13			15	13	28
II.	4. + 5.	11	16	4	4	15	20	35
Součet		33	41	14	9	47	50	97

podle náboženství

Třída	Řím. kat.		Čes. mor.		Ev. čbr.		Bez vyzn.	
	Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.
I.A	10	12	5	4	–	–	2	1
I.B	6	5	7	6	–	1	2	1
II.	5	12	7	5	2	1	1	2
Součet	21	29	19	15	2	2	5	4

ženské ruč. práce

Třída	Školní ročníky					
	3.	4.	5.	6.	7.	8.
I.A	–	–	–	–	–	–
I.B	11	2	–	–	–	–
II.	–	14	1	2	–	1
	11	16	1	2	–	1

bydliště

Třída	Srch	Stěblová	Hradiště na Písku
I.A	25	8	1
I.B	19	4	5
II.	25	6	4
	69	18	10

Pobočka při I. tř.

Protože počet dětí v I. tř. přestoupil 60, povolila zemská školní rada pro Čechy v Praze výn. z 10/10 1941, č. I-1800/2 ai 1941 pobočku při I. tř. pro čas potřeby, nejdéle do konce šk. roku 1941-42. Umrtím a přestěhováním klesl však počet žactva na 56 dětí a proto zemská školní rada pro Čechy v Praze výn. z 20/10 1941, č. 393/18 ai 1941 zrušila pobočku dnem 19. XI. 1941. Žáci postupný ročník byl opět zařazen do I. tř.

Učitelský sbor:

Učitelský sbor v letošním roku prodělal četné změny. Ředitelem ustal i nadále Josef Kolman. Rovněž učitelé náboženství zůstávají tytéž. Řím. kat. náboženství vyučuje p. farář František Hlaváček z Kunětic. Čes. mor. náboženství vyučuje p. Josef Balán z Pardubic. Ev. čbrl. náboženství vyučuje p. Václav Serbus z Pardubic. Ženským ručním pracím kat. Františka Šubrová z Pardubic. Čtenní učitelé se na zdejší škole vystřídali několik, než bylo žactvo prospěšné.

Dekretem OŠV č. 5530/41 z 27/8 1941 byl ustanoven na zdejší školu kot. Richard Ratuška, bývalý učitel při stát. škole ve Skraci na Slovensku, s platností od 1/7 1941. Jmenovaný kotyga však na zdejší školu vůbec nenastoupil, ba ani se na škole neukázal.

Dekretem OŠV č. 5875/41 z 30/8 1941 ustanoven výp. učitelem na zdejší škole kot. Jaroslav Tlapák, který již loňského a předloňského roku zde vyučoval. Po zmíšení probošty 19. XI. 1941 jmenován byl dekretem OŠV č. 8783/41 z 19/XI. 1941 výp. učitelem na obecnou školu v Třebovicích.

Dosavadní uč. praktikantka Jarmila Kráčová, přidělena byla dekretem OŠV č. 6789/41 z 30/8 1941 na obecnou školu v Lánech na Kolínsku od 1/9 1941.

Dekretem OŠV č. (Směrnim listkem) od 1/10 1941 přidělena na zdejší školu kot. Marie Svobodová z Rosic nad Labem, uč. praktikantka, která však již 1/XI 1941 nastupuje do Opatovic.

Dekretem OŠV 8042/41 z 30/X 1941 nastupuje na zdejší školu kot. Václav Veselý, def. učitel 54. z Opatovic nad Labem, kde byla rovněž zrušena jedna třída. Jmenovaný kotyga se vrátí na vyznačení OŠV místní definitivy v Opatovicích, jsa ze strany nejmladší.

Jeho krátký životopis:

Dekretem OŠV č. 1817/42 z 1/3 1942 ustanovena kot. Vlasta Kurzová, učitelkou praktikantkou na zdejší škole. Svěřen jí 3. prost. ročník při I. tř.

Narodila se 20. října 1910 v Semanicích. Obecnou školu navštěvovala v Semanicích 1926–1931. Potom vystudovala reálku v Pardubicích 1931–1938 a uč. ústav v Chrudimi, jako externistka 1939–1940. Jejím prvním uč. místem je naše škola. Ale ani na zdejší škole se dlouho nezdržela. Dekretem OŠV č. 3099/42 z 31/3 1942 jmenována výp. uč. na hlavní školu v Pardubicích na Studánku.

Dekretem OŠV č. 3077/42 z 31/3 1942 ustanovena uč. praktikantkou na zdejší škole od 1/4 1942 kot. Věra Hartychová, která se narodila 13. října 1921 v Pražském Předměstí u Hradce Králové.

Obecnou školu navštěvovala 1927–1932 v Chmelíkovi. V letech 1932–37 navštěvovala měšť. školu v Chmelíkovi a 1937–1941 vystudovala stát. hospodár. učitelský ústav v Chmelíkovi. Rovněž jejím prvním místem byla od 1. dubna 1942 zdejší škola, kde byla ustanovena učitelkou praktikantkou. Jmenovaná kolegyně používá složitější osnov praktikantských, neboť pobírá od svého nastoupení odměnu v hrubé částce K 1000·– měsíčně.

Jak z uvedeného patrno, střídaly se učitelské síly na zdejší škole jako obrázky kaleidoskopu. Bylo by snad dobré, aby každý učitel tu zanechal svoji fotografii, aby bylo vidět, na kolik hvězd ve světě bělem jednoho roku mnohdy zmizel.

Reorganisace národ. školství:

Vlád. nař. z 14. 8. 1941, č. 300 Sb. nastává nová úprava národního školství. Měšťanská škola se stává školou výběrovou a je čtyřtřídní. Připojuje se ke 4. posl. ročníku obecné školy. Tímto způsobem vchází v sobě 5.–8. posl. ročník. V letech 1941–42 a 1942–43 přestupuje na měšť. školu 40% vybraného žactva 5. posl. ročníku, které je vybráno podle průměru známek z povinných předmětů. Z naší školy tímto způsobem postoupilo 11 žáků. V pozdějších letech bude přestupovati pouze 35% dětí. Ostatní žáci dokončí školní docházku, t. j. 5.–8. tř. posl. docházky na obecné škole. Podle tohoto nařízení pozměněny byly také přijímací podmínky na učení se řemeslu a přijímání do odborných a středních škol.

Výn. ministra z 27. 8. 1941, č. 105.179/41–O/2 zrušen byl dosavadní název „měšťanská škola" a stanoven název „ljudová škola výchovná" v Protektorátě, nebo v jiném místě Protektorátu.

Vyučovací povinnost:

Nařízení p. ministra školství a nár. osvěty z 1. 9. 1941, č. 107.327/41–I/2 upravuje znovu vyučovací povinnost učitelů a správců obecných a ljudových škol. Vyučovací povinnost učitelů na obecných školách stanovena na 30 hodin týdně, na ljud. školách 28 hodin týdně. Zpřísněné jednotřídek a dvoutř. škol: 30 hod. týdně, 3 a 4 tř. škol: 26 hod. týdně, 5–6 tř. škol: 22 hod. týdně, 7–8 tř. škol 18 hodin a 9 a více tř. škol na 16 hodin týdně. Tato povinnost se pro ženy-kolegyně snižuje vždy o 2 hodiny týdně.

Zkoušky ve vyučování:

Výn. ministra z 17. XI. 1941, č. 146.688/41–I/1 zastavuje se s okamžitou platností vyučování dějepisu, dějin české literatury a vlastivědy dějin. Z vlastivědné látky se dějepisná stránka rovněž vypouští.

lol 2. pololetí je v platnosti výn. mšano z 13. I. 1942, č. 164.908/41-I/1, kterým se upravuje vyučování němčině. Němčina je povinným předmětem na obecných školách od 1. posl. ročníku. 1. a 2. postupný ročník se do my= výška nenáčí němčině. Týdenní počet hodin: 1. a 2. posl. ročník 4 ho= diny, 3., 4. a 5. posl. roč. 7 hodin, 6.–8. posl. ročník 6 hodin týdně. Největší počet (tvo) žáků při vyučování němčině je stanoven na 35 dětí. Je-li ve třídě, odděleném více dětí, jsou žáci rozděleni na 2 oddělení, které se vyu= čují odděleně.

Na zdejší škole, díky kol. Houtlyehové, která vyučovala 3. posl. ročník odděleně, bylo v horoké třídě pro jednoho oddělení.

Přizpůsobování školy k stávajícím poměrům:

Má-li škola vésti k řádné výchově mládeže v nových poměrech v Říši a nové Evropě, musí první pochopiti smysl doby a umožniti vý= chovu dětí ve směru novodobého evropského smýšlení. Proto byly ve školy zdejší a všech škol v Protektorátě odstraněny předměty, pomůcky a osoby, připomínající dřívější, předmnichovské dobu. Do 10. XII. 1941 byly odevzdány ke zničení všechny předměty, připomínající býv. organizaci sokolskou, její představitele a význačné činovníky. Prof. Walter Jaroli ve své knize „Golem, metla Čechů" dokumentárně dokázal, že vedoucí býv. České Obce Sokolské byli členy a funkcionáři různých revolučních lóží, jejichž hlavním úkolem bylo převrácení národa a úřadní moci do prostředí světového židovstva.

Pomůcky řádovské a učitelská knihovna byla podrobena důkladné a přísné revizi. Podnětem k této akci byl výn. mšano z 9/X 1941, č. 167.349/41-I/1, kterým byl doplněn výn. mšano z 29/XII 1939, č. 86.842/39-I/1. Vyloučeny spisy, mravně a vydavatelsky závadné knihy všech žáků, nob. zaměstnanců, jakož i díla, neodpovídající současným poměrům. Pomůcky kabinet z kauchuku, závadné obrazy, mapy a pomůcky odstraněny. Zmíněné obrazy opatřeny německo-českými nápisy. Vyřazené učebnice, knihy ze řádovské knihovny a pomůcky z kabinetu byly podle oběžníku ministerstva školství Rundverfügung des Ministeriums für Schulwesen und Volkskultur Z: 15.142/42-II/1 mezi 1. VIII. 1942 odevzdány okr. úřadům k zničení. Zdejší škola odevzdala 128·5 kg papíru dne 15. července 1942.

Třídy vyzdobeny malbou Protektorátu Čechy a Morava. V předměstí zakoupeny do každé třídy obrazy Vůdce Adolfa Hitlera a stát. prezidenta dr. Emila Háchy. Bol jiných osob byl upuštěno.

Do kabinetu zakoupena z dotace OŠV mapa Protektorátu Čechy a

Nařízena, nástěnná mapa Československa a prostředků měr v Srbsku.

Podle výnosu české zemské školní rady pro Čechy v Praze ze dne 17. července 1941, č. 469/15 pres. zavedeny německo-české tiskopisy úředních knih, formulářů a papírů pro úřední styk.

Po reorganisaci veřejné správy nastoupil na místo okresního hejtmana a předsedy okr. škol. výboru p. dr. Gillich, který se ovšem úředním volným časem, německým státním příslušníkem a proto od 16. 6. 1942 je úřední styk s OŠV veden v německé řeči.

Podle zmínky v zápise z minulého roku byla na podzim 1941 jmenovaná okr. úřadem v Janovicích nová místní školní rada. Předsedou jmenován p. Bohumír ZEMAN, rolník ze Srbsku č. 25; dalšími členy: pp. Antonín Novotný, dělník ze Srbsku č. 101, František Šafrál ze Stěbořic, zil. zřízence, František Vobruba, dělník z Hradiště na Písku za řád. učitel Josef Holman. Tato nová MŠR je jmenovaná podle průměrného zaměstnání osob, podílů. Hned v první její schůzi projevila vřelé porozumění pro potřeby školy a mohu si jako správce školy slibovati od ní plné pochopení a modernisování školy, jakmile to jen trochu válečné poměry dovolí. MŠR.

Hned v tomto roce přistoupila MŠR k postupným opravám ve škole. Konečně byly opraveny střechy nad chodbou těsnícím způsobem. Chemikové krytina stržena, prostlána v celé délce lepenkou a znovu přibita. Vždyť na podzimu voda tekla stropem na chodbu. Kéž by se tato oprava mohla provésti i na hlavní budově! Opravy v za škole:

V přízemní třídě vytlučena stará, prošlapané podlaha. Celá třída vytrubkována, zvýšena návozem písku, položeny vzduchové trubky a položena nová podlaha. Trubky 10 cm odvzdušnění vedou v hloubce asi 80-90 cm (viz náčrt) pod podlahou třídy a vyvedeny pod oknem do hlavního, který vede kolem školy. Práci provedli: p. Alois Hanelka ze Srbsku č. 82. a p. Josef Balada ze Srbsku č. 62. Doufáme všichni, že dosavadní vlhkost třídy bude značně zmírněna, ne-li odstraněna. Pod podlahu položeny i vzduchníky, jaké bývají pod sýpkami. Novou podlahu položili p. Josef Knoumích ze Příčí a p. Malína

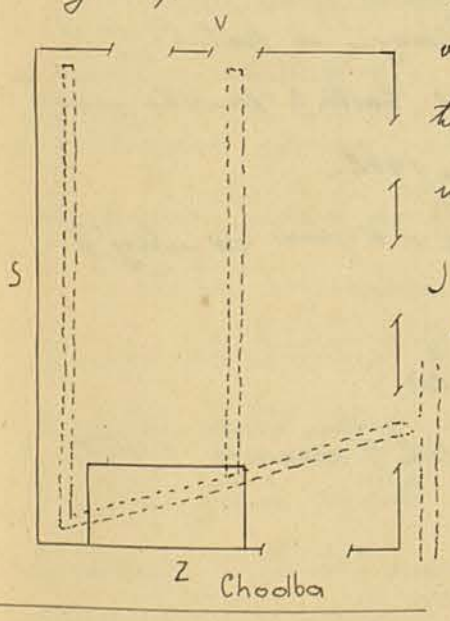

za 444 – K. Šťáko se nyní stávají řemeslníci, neboť po válce nezaměstnanosti je dáno vše. Lidská práce je v mnohém ceně netuší ceněna a vážena? Díky tomu.

Škola je znovu vymalována. Chodby, oči a otlučené jsou vkusně vymalovány. Třídy v přízemí a v 1. poschodí rovněž vymalována, takže nový šk. rok 1942-43 bude ve znamení čistoty ve škole, kterou škola už dávno prostředkem.

V II. tř. zavedeno elekt. osvětlení, takže všechny třídy jsou již opatřeny elekt. osvětlením, které v nynější době, kdy platí letní čas i v zimě, se toto opatření netuší odůvodňuje.

Škola se stává ústavem potřebným zdejšímu obyvatelstvu, začíná být vážena a má nejlepší prostředků, aby byla milým domovem zdejších školáků, aby se jim zde líbilo.

Pamětné dni ve šk. roku:

8. září 1942 vzpomenuto hlavně ve II. tř. 100. výročí narození hrdinu české hudby, známého v celém světě Antonína Dvořáka.

5. prosince vzpomenuto 150. výročí úmrtí geniálního Wolfganga Amadea Mozarta, který působil a komponoval i v naší Praze v Bertramce. Tu vznikla jeho opera Don Juan.

14. března důstojně oslaveno 3. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava v ozdobné třídě za přítomnosti všech žáků a celého mšl. sboru.

28. března vzpomenuto 350. výročí narození velkého Jana Amosa Komenského, mužete národů.

20. dubna důstojně a slavnostně připomenuty žákům 53. narozeniny Vůdce Velkoněmecké Říše Adolfa Hitlera, který se narodil 20. dubna 1889 v Braunau nad Innem v Ostravci, jako syn celního úředníka býv. Rakousko-Uherska.

Prázdniny ve šk. roce:

V letošním šk. roce prázdniny nebyly pravidelně tak, jako v letech minulých. Vánoční prázdniny začínají v pátek 19. XII. 1941 o 12. hod. a jsou stanoveny do 11. ledna 1942. Nastaly prudké mrazy a vánoční prázdniny prodlouženy až do 3. března 1942.

Velikonoční prázdniny začínají ve středu 1. dubna o 12. hod. do úterý 7. dubna 1942.

Zvláštních svátodušních prázdnin nebyl.

Školní rok 1941-42 byl skončen ve čtvrtek 9. července 1942.

20/3 43 Jeráb

1942-43

Září: Školní rok 1942-43 započnou ve středu 2. září o 8. hodině ranní. Po vzájemném přivítání a seznámení s vymazlými žáčkami a vymalovanou školou odešlou žáci domů, aby si připravili potřeby k pravidelnému vyučování.

Na škole vyučují opět tito učitelé:

Učitelský sbor:

Josef Kotman, zah. řid. učitel, Václav (Pán) Vrzý, def. učitel a kol. Věra Hantychová, uč. praktikantka. Kromě na zdejší škole byl ustanoven kol. Václav Pánek, výp. učitel, který bude vyučovati na zdejší škole 14 hodin týdně. Kotyza bude současně vyučovati na obecné škole v Hrobicích 7 hodin a v Čeperce 4 hodiny týdně. Jeho ustanovení se opírá o vl. nařízení, že přespočetné hodiny jsou zaměňovány výp. učitelům, k tomuto úkolu zvlášť ustanoveným.

Další učitelé na zdejší škole: P. farář František Plaček, vyučuje řím. kat. náboženství – p. Josef Balám z Čarodutic vyučuje čes. mor. náboženství, p. Vilém Šrbus ze Hlubočky vyučuje čes. bratr. evang. náboženství.

Kol. Františka Šubrová, učitelka čes. ruč. prací má nyní zdravotní dovolenou a zažádala si o přeložení do výslužby. Podle předběžných zpráv, má býti na obvod zdejší učitelky dam. nauk ustanovena nová učitelka.

Protože v žákovské třídě nepřestoupil počet žáctva žádanou normu 60 žáků na třídě, zůstává organizace školy nezměněna. Je proto naše škola dvoutřídkou. Se svolením pana ob. insp. Bch. Beránka bude však 3. a 6. šk. ročník vyučován odděleně na volné 3. třídě paní kol. Věrou Hantychovou, čímž bude práce na škole velmi ulehčena jak žactvu, tak i vyučujícím.

Rozdělení žactva:

Tř.	Porl. roč.	Náboženství: Řkat. Ch.	Řkat. D.	Čmor Ch.	Čmor D.	Evang. Ch.	Evang. D.	J. vyzn. Ch.	J. vyzn. D.	Bydliště: Srch Ch.	Srch D.	Stěblová Ch.	Stěblová D.	Hradiště Ch.	Hradiště D.	Pohlaví: Chlapci	Děvčata	Opakuje: Chl.	Děvč.	Celkem
I.	1.	7	7	4	1	–	–	1	1	8	5	3	2	1	2	12	9	1	–	51
	2.	3	8	1	3	–	–	–	1	2	10	2	1	–	1	4	12	–	–	
	3.	2	4	5	1	–	–	2	–	7	3	2	2	–	–	9	5	1	–	
Celkem		12	19	10	5	–	–	3	2	17	18	7	5	1	3	25	26	2	–	51
		31		15		–		5		35		12		4		51		2		
II.	4.	5	6	6	5	–	1	2	1	10	7	2	3	1	3	13	13	–	–	47
	5.	1	4	5	2	–	1	–	2	5	7	1	1	–	1	6	9	–	–	
	6.	2	2	–	1	–	–	1	–	3	2	–	1	–	–	3	3	–	–	
Celkem		8	12	11	8	–	2	3	3	18	16	3	5	1	4	22	25	–	–	47
		20		19		2		6		34		8		5		47		–		
Na škole:		20	31	21	13	–	2	6	5	35	34	10	10	2	7	47	51	2	–	98
		51		34		2		11		69		20		9				2		

Práce na zdejší škole zůstává zmenšena. Sečení a hrabání potřeby obstarává žactvo z příspěvků a darů R S (rodičovské sdružení), jehož předsedou je i nadále p. Antonín Novotný, učitel ve Hrelu 102.

Sběr léčivých bylin: Žactvo pokračuje ve sběru a sušení léčivých bylin, který byl v letošním roku obzvláště značný. Připravuje sušené byliny k odevzdání.

Rovněž ve sběru starých odpadových hmot se provádí nová organisace, aby ani jediný sběr nebyl vynechán, aby roční výsledek sběru byl na nejvyšší na okrese.

Říjen:

5. l. m. navštívil zdejší školu p. osv. Ant. Beránek. Prohlédl si nově vymalovanou školu a byl přítomen při vyučování v jednotlivých třídách.

Změna v učit. sboru: 7. l. m. odchází ze zdejší školy paní kol. Věra Haultyeková, která byla služebním listkem ustanovena jako výp. učitelka na obecné škole v Panoušicích – na Příkrovsku, s platností od 1. října 1942. Na její místo byl ustanoven p. Jaroslav Dierych, uč. praktikant z Chrudimě. Jmenovaný tento měsíc ještě denně dojíždí, ale úřd. učiteli se podařilo pro něho zajistit byt v místě, čímž mu bude značně ulehčena práce. Zdejší škola je jeho prvním místem.

Vyučovací: Ani v tomto měsíci se nemusíme ženským učitelským pracím. Kol. Suchová byla přeložena do výstuhy a nové kolegyně nebude zatím ustanovena.

Sběr: Zdejší škola odevzdala 35 kg sušených léčivých bylin.

Kursy: Vážení členové byli uvědomeni OŠV k návštěvě kursu německého jazyka, který bude v Čeperce a bude trvati do konce května 1943.

Vedoucím kursu byl ustanoven zdejší ředitel Josef Kolman.

Listopad:

Zásoba uhlí minimální a jiné mimo pečení množství pravidelné vyučování. Snad se nám podaří získati jistě dostatečnou zásobu uhlí na zimu.

Dne 7. 8. m. onemocněli žáci Stanislav a Miroslav Labský ve Svetlu spálou. Jmenovaní byli převezeni do nemocnice v Pardubicích a kůže i šaty byly řádně desinfikovány. — Spála na škole:

V týdnu od 15.–22. XI. provedlo žactvo mimořádný sběr papíru ve zdejší obci a nebylo celkem 70 kg papíru, který byl odvezen fi: Kočí v Pardubicích. — Mimořádný sběr papíru:

V min. nařízení č. 11. bylo naříznutím ministra školství ze dne 22. října 1942 zrušena zemská školní rada pro Čechy v Praze a její pravomoc přeložena zemskému úřadu v Praze. — Č. zemská šk. rada – zrušení:

Prosinec:

Zdejší škola obdržela následující knihy, jako dar: Die verlorene Insel, Der Weg der Volksdeutschen aus Bessarabien und dem Donau-Buchenland, Mit den Panzern in Ost und West. Knihy jsou vazbě vyznamené a opatřené dokumentárními obrazy. — Doplňování šk. knihovny:

Ve třídách se zavádějí tabule aktualit, které se doplňují příslušnými zprávami a obrazy, podle událostí ve světě. — Tabule aktualit:

Vánoční prázdniny začaly 18. prosince a potrvají do 11. ledna 1943 včetně, takže opětné vyučování začne v úterý 12. ledna 1943 o 8. hodině ranní. — Vánoční prázdniny:

Zásoba uhlí byla opět o 10 q zvýšena, takže se pravidelně vyučovalo až do 17. prosince, kdy začaly vánoční prázdniny. — Uhlí:

Leden:

V tomto měsíci zemřel v pardubické nemocnici p. Josef Sedr, obr. v. v. a Pardubic, který na zdejším okrese působil jako učitel a později jako okr. šk. inspektor až do r. 1939, kdy na vlastní žádost byl přeložen do výslužby. Jmenovaný byl známým pedagogickým spisovatelem a vlastivědným pracovníkem na zdejším okrese. Spolupracoval při vydávání vlastivědného časopisu „Krajem Pernštýnů." V pardubickém krematoriu byl ze hojné účasti uložen k poslednímu spočinutí. Čest jeho památce! — Úmrtí:

Pololetí: První pololetí šk. roku 1942/43 bude skončeno dnem 30. lednem 1943 (podle min. výnosu) a 2. pololetí začíná 2. února 1943. Žádného pololetního prázdnin nebude.

Chování žactva: Chování žactva ve škole je bezvadné. Není slyšet žádných stížností na chování žactva ani mimo školu. Zaměstnanost rodičů je vzorem i pro děti, které se nepotulují, ale vydatně pomáhají rodičům, takže nemají ani doby, aby mohly provádět různá nepřístojná dobrodružství. Snad doby působí i na děti.

Uhlí: Skromná zásoba uhlí dostačuje na udržování přiměřené teploty v učebnách. Jen řádoví oprava oken kdyby byla možná. Potom by se ve škole žactvu ještě více líbilo.

Přestup žactva: 6 pololetí vstupuje v platnost min. nařízení, že žáka, které svým slabým prospěchem nebo chováním neodpovídá prospěchu na hlavní škole, může býti postoupeno zpět na obecnou školu. Na zdejší školu se vrátili tedy 2 žáci, kteří ovšem navštěvovali hlavní školu, dokud nebyla ještě vybírována.

Únor:

Nové učebnice: Konečně jsme se dočkali nových učebnic. Do nynějška bylo (vyučováno) vyučování čtení podle pomůcek možné jen v 1. šk. ročníku (Pompata). Nyní byla vydána „Nová učebnice" pro 2. a 3. posl. ročník. Vydána byla v omezeném nákladu, ale zdejší škole se podařilo získati plný počet potřebných učebnic. Rovněž je objednán potřebný počet učebnic pro 4. a 5. posl. ročník. Tím se dostává opět vyučování čtení podle přísný dokud můžeme, neboť do nynějška bylo žactvo odkázáno na dosavádní stěpilkovou četbu.

Na škole jsou zavedeny: Mladý počtář I., Mluvnice I. Nová učebnice I. a II., Ulrich: Němčina I., Kalfus: Němčina I. a II. díl. Ještě další pomůcky a opět bude usnadněná práce.

Březen:

Výročí Protektorátu: 4. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava bylo připomenuto 15. března 1943 slavnostním programem ve šk. posluchárně, kde promluvili p. min. školství 6 manuel Moravec a generální tajemník Kunatovic pro provizorní správu mládeže dr. Fajnor. Žádných oslav nebylo a tento den zůstal pracovním dnem.

Letní čas: V tomto měsíci opět byl zaveden letní čas. To znamená,

že hodiny byly posunuty o jednu hodinu dopředu. Během dvou dnů se letní čas vžil do povědomí prácí i potulky a nyní již se zapomíná, že žijeme s hodinou dvěma, než nám udává astronomický čas. Tempo doby vyžaduje plného využití dne u všech pracujících vrstev.

Průchod jara byl věsný a příjemný. Zima se vyvlekla zbavila se obvyklých plískanic a bláta, slunečko začalo příjemně hřát a náladek: Při oblacích utíkal část zvěstovaných příletu vlaštovek a výmon. Takto víme, že v zimních měsících. Jaro:

Škola obdržela dvoje okna na výzdobu školy. Z dotace OŠV Průkopníka Traktor auto Mělník (J. Mally) a dar MŠR na příkon OŠV: Ministerstvo důležitou Kriegs-Zibeben-bericht za 310- K. Bohužel není na škole přítomných němu a sklenáři nemají potřebný materiál na zasklení skutečně příhodných oknem. Výzdoba školy:

2. a 20. l. m. navštívil opět naši školu p. okr. šk. insp. Ouh. Brázek a byl přítomen při vyučování ve všech třídách. Prohlédl si i šk. kroniku a připomněl min. nařízení o plném využití její plochy. Dosud školní zahrada byla hospodárně využita a proto se tak stane i letos. Inspekce:

Duben:

Kol. Jaroslav Dienst byl od 13. IV. 1943 přikázán Urbitrantem v Chrudimi na pracovní stanoviště u fy: Winn v Chrudimi, takže je potřeba zástupce školy opět ustanovit do 2 tříd. Po projednání věci s p. oši, který prohlásil, že nemá náhrady za kolegu, přechází 3. posk. ročník do I. tř., kde bude nyní 50 dětí a 6. posk. roč. do II. tř., kde bude 48 dětí. V obou třídách bude po 3 odděleních. Změna sboru:

Již byla nová učebnice III. a IV., kterou správa školy ihned zakoupila, takže vyučování členů je pro nynější dobu normálně uzpůsobeno. Díky tomu! Další učebnice:

Velikonoční prázdniny začaly ve středu 21. dubna o 11. hodině a vyučování opět zahájeno v pondělí 3. května 1943. Velikonoce.

54. narozeniny Vůdce Adolfa Hitlera byly oslaveny v úterý 20. dubna slavnostním šk. poklasem o 10. hodině, v kterém byl vhodným upravováním prohlasu jeho životopis a cesta jeho 54. narozeniny Vůdce A. Hitlera:

velké pomoci a velkého boje za novou a lepší budoucnost Nové Evropy. Po školním vyučování bylo toho dne volno. Všechny veřejné budovy a školy byly ozdobeny říšskou a protektorátní vlajkou od ranních hodin až do večerních.

Květen:

Sběr bylin: Začínáme se sběrem léčivých bylin. Botanické lékárně Květu je velmi smutný a vzrůst bylin je nepatrný. Ani bílí nerostle a pro zajímavost uvádíme, že hospodáři se obávají letošní senové sklizně. Tráva je malá a zaschlá a je obava, že výtěžek sena bude nedostatečný. Děti nastínaly z velké hromady jitrocele, který sušíme v bývalé školní kuchyni.

Sběr odpadků: V tomto měsíci proběhl sběr odpadků. Původně: Lidé trvale zaměstnáni v polní práci a mnohde děti odbývají stavy, že jejich děti musí sbírati pro školy v Pardubičkách, kde musí ukázati výsledek a tak se mnohdy stane potýčka o starý papír nebo kosti mezi žáky venkovské školy a hlavními žáky v Pardubičkách. Proto vedení školy hromadnému sběru, kdy děti uvedeny učitelem nenápadněji stranou od obecnosti a mají se výsledek sběru zvýšiti na původní výši, kdy za minulé období byl kolovný průměr 6·6%. Výkon byl odměněn 17 kusy mýdla. Po stálém výkonu tohoto měsíce, musí se výsledek u žáků aspoň zbagatelizovati. Hlavně žáky tabulka o sběru, zda-li jsou se umkomal.

Červen:

Výročí smrti: 4. června bylo vzpomenuto tragické smrti p. zastupujícího protektora SS Obergruppenführera a generála policie Reinhardta Heydricha, který před rokem prostřel naším statečným vlastencům vraždícím útokem v Praze, slovanským školním personálem, ve kterém byl zhodnocen život padlého SS bojovníka, který zemřel pro lepší příští. Buď jeho pomníkem!

Inspekce: I v tomto měsíci navštívil venkovské školu p. o.š.r. Antonín Beránek, který prostudoval výzdobu školy a byl přítomen při vyučování v jednotlivých třídách.

Postup žactva na hl. školu: Letos přichází v platnost výnos o přístupu výběrového žactva na hlavní školu. I vybrané žáci se prodlouží zkoušce na hlavní škole a podle výsledku budou přijati.

Sk. pod. ukončeno 14. června 1943.

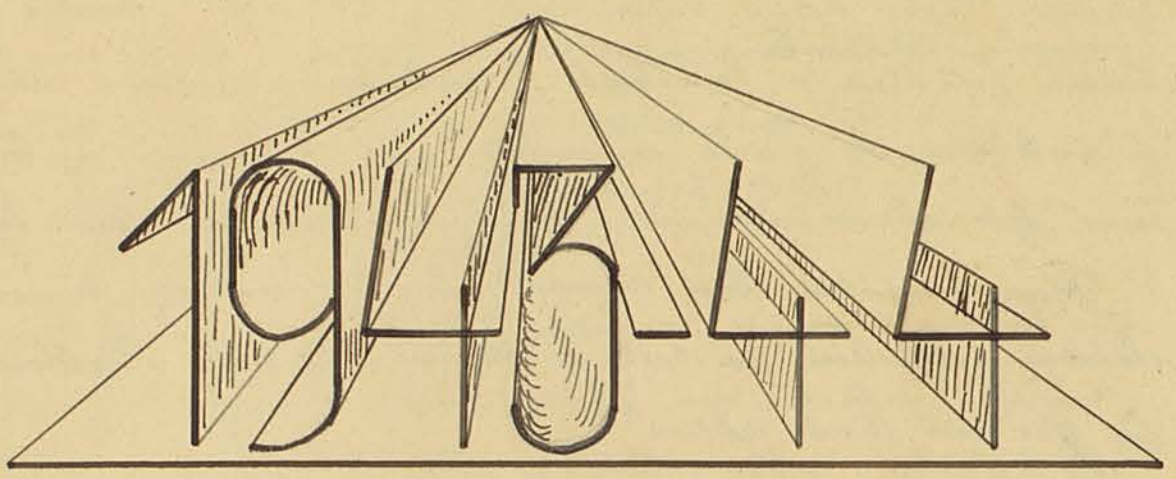

Září: Školní rok začal v pátek 3. září o 8. hodině ranní. Žactvo se shromáždilo do svých tříd, kde vyslechlo informace o prominutém a vrátilo se domů, aby se připravilo k opětné pravidelné práci.

Učitelský sbor se opět mění. Říšským místem ustává Josef Kotmon a kol. Václav Veselý starým členem sboru. Kol. Václav Pánek, který vyučoval němčině na vyšší škole, byl ustanoven místem němčiny na obecné škole v Opatovicích a Libišanech. Později oznámení byl však v 2. polovici l. m. nasazen na práci v blízké továrně na letky výbušné v Semtíně. Učiteli náboženství zůstávají stále známí: p. farář František Platánek z Kunětic (náb. jim kat.), p. Josef Bratík, učitel ův. mar. náboženství z Pardubic a p. Vilém Serbus, otrokem ův. brabr. náboženství evangelického. Učit. sbor:

Letos budou vyučovány i ženské ruční práce. Na vyšší škole se představila kol. Ludmila Hlavičková, která z malířské školy humanní v Kunětici bude vyučovati ův. ruč. práci i u nás. Bydlí v Srlu u p. Bed. Zemana. Ale Komenu mrzí, že je ustanovena na klav. škole v Pardubicích a přáme její nástupkyni.

Ani letos nedostoupil počet žactva takové výše, aby mohla býti zřízena paralelka a proto škola zůstává i nadále dvoutřídní bez paralelky. Škola má 4 odborné němčiny. 7 hodin němčiny (6.–8. posl. nač.) bude vyučovati kol. Karel Rosák, původem ze Semtína, který má ustanovenou hlavnovou školu v Chrasnicích. Jmenovaný při tuhy na vyšší škole a zároveň na škole v Chrasnicích, takže mu říkáme žertovně „cestovní učitel.“ Organisace školy:

Politické změny: Výnosem Vůdce Adolfa Hitlera z 20. VIII. 1943 byla upravena působnost říšského protektora v Protektorátu a příslušnosti jmenování nového říšského protektora Dr Frieha, dosavadního říšského ministra vnitra. Současně bylo zřízeno nové úřadní působiště. Zastupující státní tajemník SS Obergruppenführer Karl Hermann Frank jmenován „Německým státním ministrem pro Čechy a Moravu – Průtscher Staatsminister für Böhmen und Mähren"

Říjen:

Změny ve sboru: Učitelka zem. měšťanek paní Ludmila Havrlová nastupuje na hlavní školu dívčí v Pardubicích – nové místo a její místo jmenována kol. Libuše Barlošová. Nynější působiště je její první služební místo.

Rovněž kol. (Václav) Karel Vosáhlo musil převzíti jednu třídu v Chrastavici a tak zůstáváme na zdejší škole opět jen dva s přespočetnými hodinami. Se souhlasem p. ředitele byly zrušeny ve II. tř. 2 odpočtené měsíčiny a vyučuje se v jednom. Těšíme se, že se splní slib pana ředitele, že po získání první ústřední síly vrátí se opět kol. Vosáhlo na zdejší školu.

Sběr: Výn. MŠ z 24. 9. 1943 se nově upravuje sběr stavějete hmot v tom smyslu, že každý žák je povinen měsíčně sebrati:

1·5 kg starého papíru, 0·30 kg kostí a 0·10 kg stahlinek odpadků. Staré železo se více bude sbírati i nadále, ale zůstane v obec. sbírkách.

Úprava rozvrhu: Výn. MŠ z 9. 10. 1943 se s okamžitou platností zavádí na obecných školách délka vyučovací hodiny na 50 minut, místo dosavadních 45 minut. Rovněž zadělání přestávek je jiné. Po každé liché hodině 10 a po sudé 20 minut.

Sběr na DRK. V době od 20. do 30. X. t.r. provedena na všech školách sbírka pro V. Válečné dílo pomoci Německého Červeného Kříže. Výtěžek sbírky na zdejší škole K 321·– zvýšen na celk. číslo 63.000.

Sběr hašlanů a peří. V lonském měsíci jsme dokončili sběr hašlanů. V místě, kde není lékárníka, sestávati řízí na zvláště do zvláštních vozů 76·– kg hašlanů. Rovněž surovinách peří se sestávalo 21·10 kg.

Objednávka: Podle přání pana ředitele objednána nová Martinkova tabule do pracovní třídy. Objednávka akceptována, ale podle možností výrobních a dopravních bude stornována.

Zdravotní: Provedena protituberkulosní zkouška žactva 1.–4. ročníku s negativním výsledkem. Zjištěn pouze jeden případ, který je již v lékařském ošetřování.

Listopad:

V tomto měsíci skončila a vyvíjena sběratelská činnost žactva za rok 1943, která se jeví na zdejší škole takto: — Sběr léčivých bylin:

Za 1. pololetí 10·15 kg sušených bylin
2. -"- 20·16 kg -"- -"-
Celoroční sběr 30·31 kg sušených léčivých bylin, které byly ověstány fi: „Seko" v novém Městě nad Metují. Obnos 163·50 K byl odveden RS, které se přičiní stará o doplňování pomůcek pro žactvo.

Výnos MŠ o pracovních kroužcích pro prohloubení ve vyučování němčině byl uveden činnost příp. Sekt. č. 9158/43 z 18. XI. 1943 a naše škola připojena ke škole v Kunčicích současně se školou ve Střítži. Vedením kroužku byl jmenován řid. učitel v Kunčicích, tov. Jan Kyšavý. První schůzka určena na 9. XII. t. r. v Kunčicích. — Arbeitsgemeinschaften.

Zdejší školu navštívil ppplk. v. v. Ott z Pardubic, prohlídl zdejší školu a určil ji jako útulek pro příslušníky Pardubic v případě nepřátelského leteckého útoku na Pardubice. Ve škole by se v tom případě 75 žen a dětí musilo na dobu jednoho týdne přechodně ubytovati, to znamená stravovati i bydleti. Při té příležitosti určil sál v hostinci u Kamenických útulkem pro 100 mužů a sál v hostinci u Koželuhů pro 75 mužů. Velitelem této, t. řeč. narodnostní PO byl určen řid. učitel Josef Kolman. — Útulek pro lidi postižené letec. náletem.

Prosinec:

Celoroční výsledek sběru starých a odpadových hmot na zdejší menšinové škole se jeví takto: — Sběr odpad. hmot:

Kosti:	Papír:	Hadry:	Guma:	Železo:	Sklo:
161·- kg	317·- kg	106·5 kg	9·- kg	2004·- kg	198·- kg

Vánoční prázdniny byly vyn. MŠ stanoveny na dobu od 23. XII. 1943 do 11. I. 1944. Takže vyučování se začne ve středu 12. ledna 1944 o 8. hodině ranní. — Vánoční prázdniny:

MŠR zakoupila dlaždiv. 4 nové tavice zdejší škole. To byl její poválečný dar. Splatnosti - 7. XII. 1943 zrušeny byly výzvami i místní školní rady a jejich pravomoc přechází na starostu obce, ve které je škola. Nejen pravomoc, ale i povinnosti ke škole. — MŠR - zrušení:

Leden:

Letošní zima je velmi mírná. V lednu nevíme, jak vypadá mráz. Bílá krajina zůstala nahá a ani mrazíky nejsou. Prší a je — Zima:

bláklivé počasí. Celkový objem kraje je jako v prostném prostinu. Vlhké a teplé počasí přináší s sebou také hodně nemocí, hlavně onemocnění „chřipkou". Nemocný je velmi malátný, trpí bolestí hlavy, motáním a horečkami. Po 5-7 dnech nemoc mizí. Smrtelná není. Brzně scházelo ve třídě 9-10 dětí. Koncem měsíce objevily se na stejném místě před školou kuličky a krk dětí zarůstá jak na jaře.

Výbuch v Senticích:

S. ledna o 1/2 20. hod. za temného večera se náhle ozvala velká rána, následovaná v zápětí dvěma, jdoucími těsně. Budova školy se třásla v základech a ozvalo se pěnění skla. První vyděšená věcka „Už jsou tady!" Válečné nálety připomíná lidem možnost nepřátelského náletu na letiště Senticích. Byli mnozí v malé vesnici, kteří vyšli propadli nejrůznější a prchali k lesu. V malé záři nad západním obzorem se totiž vznášelo těleso, které tuto domněnku potvrzovalo. Byl to však výbuch v Senticích, který vznikl v 5. při. „zmškole." Příčina zůstala nevyšetřena. Neštěstí si vyžádalo 15 lidských životů, značný počet zraněných. Mezi mrtvými byl i zvolný místopředseda našeho RS p. Frant. Šmatka z Hvozdišť na Písku, který padl svůj při konání své občanské povinnosti. Pohřeb 14 dní byla slavná nálada mezi občanstvem ve večerní době. Ve školní budově bylo výbuchem vytrženo jedno okno ze zdi, 4 okna a 2 dveře se sama otevřela a prudký vítr jimi v malé záři kmitoval, takže přísný dojem byl úplný. Jinak žádné škody, až na rozbité okna ve vesnici nebylo způsobeno.

PO ve škole:

K ochraně školní budovy bylo zřízeno družstvo na ochranu proti požárům a asanační družstvo při případném plynovém útoku. Půda byla vyklizena a dovezena dostatečná zásoba písku k případnému hašení. Do zmíněných družstev přizváni byli zmocněni, kteří mají ke škole blízko.

Inspekce:

22. I. 44 navštívil zdejší školu p. ošl. Antonín Beránek, který si prohlédl novou prozatímní budovu na uskladnění oblečení a sběru, seznámil nově zakoupené 4 kazice, a byl přítomen v obou třídách při vyučování.

První pololetí:

První pololetí bylo ukončeno v sobotu 29. ledna, kdy byly rozdány zprávy se známkami podle nové šestistupňové stupnice. II. pololetí začne v pátek 4. února 1944.

Únor:

Změna počasí:

Letošní zima nastala po polovině prázdninách. Teplomír klesl v tomto měsíci až na 16° C pod nulou. I mělce sníh napadl. Naše škola obdržela 50 q hnědého uhlí, které však není sto vytápěti třídy na 18° C. Doufejme, že zima nebude míti dlouhého trvání.

Nová tabule:

V tomto měsíci zakoupila fa: Martínek, Horky nad Jizerou novou bílovou tabuli do reservní třídy. Cena: 2.235·– K.

RSPO

Nově organisována RSPO (rozšířená mládežnická protituberkulosní ochrana) na dívčí škole byla zasvěcena do výběr povinností. Je zde: a) hasičské družstvo: p. Frant. Pilhach č. 30, p. Rudolf Novotný č. 5, p. Václav Hanel č. 33. a p. Josef Smetánek č. 28. b) zasvěcené družstvo: p. Jaroslav Kettnous č. 26, p. Josef Pultar č. 24, p. Josef Jiroutek č. 21. c) samaritská stanice: st. Marie Balado=vá č. 4. st. Marie Poltnerová č. 49. d) Malá pohotovostní stanice: žák. učitel Josef Kolman s rodinou, který je zaměstnán učitelem RSPO a p. učitel Václav Veselý, který je zástupcem učitele a pořadatelem. Nyní jeho přespolní děti je u sklepů p. Bohum. Zimana a Josefa Smetánka.

Náhrada škody:

Výtlukem v Smutíně vytržené okno na chodbě školy bylo komisionelně prokázáno a přiznána náhrada 300·– K, kterou zaslala po (protiúč.) zaslání kvitance pojišťovna Barbora v Praze.

Březen:

Zvláštní sběr papíru:

V tomto měsíci byl opět mimořádný sběr papíru, který v naší obci po důkladné přípravě měl bohužel malý výsledek, pouhých 35·– kg papíru. Důvod? Zdejší žáci provizorně navšlé=vují jednotlivé rodiny týdně, takže nejrozšířenější kousky jsou vyšlápnuté. Snad později po jarních prázdninách se nám podaří zaetytiti papírové pytle od umělých hnojiv.

Oslava 5. výročí zřízení Protektorátu:

15. března, na den 5. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava byla uspořádána oslava ve třídách tak, že v I. tř. promluvil tř. učitel přístupným způsobem o významu tohoto dne a ve II. tř. byl vysvětlen stanovisko pořad. ch. rozhlasu. Tento den byl pracovním dnem. Do 10. hod. se normálně vyučovalo, teprve do oslavy měli žáci volno. Vlajky byly vyvěšeny 15. a 16. března vždy od 7. hod. ranní do 21. hod. večerní.

Dar škole:

K velmi zasluhě pani odb. učitelky Boženy Huškové, místní podačky darovaly rodiny Frant. a Josefa Huška a malá zasluhě Klaisie

Huškové celkem 600·- K na výstavní přání zemědělé, které si nepřeje na potřebu věnují a kytice. Zemědělé byla oblíbenou osobou ve zdejší obci, každé prázdniny tu trávívala a její náhlý skon každého překvapil. Na její krematoři do Prahy jelo mnoho občanů ze zdejší obce. Její urna bude uložena na zdejším hřbitově.

Duben:

Letní čas: V pondělí 3. dubna vstupuje opět v platnost letní čas. To znamená, že letníž v celé Evropě se posunou hodiny o 1 hodinu vpřed. U nás se tak stalo v noci z neděle na pondělí o 2. hod. ranní.

Pracovní nasazení: 12. dubna byl přeložen na Okresní úřad do Pardubic kol. Václav Veselý, soukromý, odef. učitel zdejší školy, kde mu bylo oznámeno, že on a s ním ještě 4 kolegové zdejšího okresu jsou uvolněni pražským ministerstvem školství a dáni k dispozici Okresnímu úřadu k pracovnímu nasazení ve některé důležité provozovně. Tyto síly uvolňuje ministerstvo dobrovolně. Ze vzpomínaných 5 kolegů jest jedno bývalý člen našeho sboru p. Josef Balén, učitel čes. mor. náboženství na zdejší škole. Za zdejšího sboru je jmenovaný kol. Veselý již 3. učitelem, pracovně nasazeným.

Oprava plotu: 16. dubna provedl na západním kraji zahrady zahrad. Šmerek opravu plotu, takže vzhled školní zahrady byl zlepšen. Husté křoví a prosklené ořmí bylo vykopáno, čímž přístup světla a vzduchu do zahrady byl prostatně zlepšen.

Využití zahrady: Školní zahrada je nyní plně využita. Na nezáznějcí místek zahrady vysázel každý kus půdy k vyzázení zeleniny, hlavně cibule a česneku. V tomto roce osázeno 25 m² vytlesovými keři a 40 stromků ovocného, aby mohla býti zahrada ozdobena mladými stromky. Po 4 leté zahuštnosti nebyla zahrada pod stromy vyta a osázena zeleninou, neboť husté vázení stromy svým stínem nevpouštějí přístup slunci, aby mohla zelenina prospívat. Celoční obtíž hrušek slibuje obdobu úrodu ovoce.

Květen:

Četnická stanice: Ustanovením Velkých Pardubic bude zrušena četnická stanice v Doubravici a naříznou zdejší obci zajistiti potřebné místnosti u nás. V úvahu přišla i škola, která byla komisionelně prohlédnuta, ale jako veřejná budova vyřešena z úvahy. Stanice asi bude umístěna v budově Kampelíčky.

Přezkoušení SPO.

S. kulna provedl p. prof. Němečka Junka přezkoušení protileteckého zařízení zdejší školy. Ve škole je dostatečná zásoba písku, rovněž na chodbách. Zakoupena pumpa stříkačka za 250·- K a zařízeno pravidelné vyměňování vody v nádobách na chodbě. Příbiší přijde bude povolán do protileteckého školy v Praze.

Půjčení tabulí:

Protože byla v II. reserveně bude zamontována nová Martinkova tabule, byly na žádost správy školy v Chvaletinách zapůjčeny sem náležející 2 tabule škole v Chvaletinách do nové zřízené zatímní třídy v učitelském domě. Tento zápis byl zaslán při obecní pamětí a pro jasno a dotazu, kam se tabule ztratily. V nynější učebně době je přítelská spolupráce škol dobrým a prospěšným opatřením.

18/5 44. Jeroch

Červen:

První letecké zabezpečení:

Ke konci měsíce často zaněty sirény v Pardubicích a blízkém okolí na znamení leteckého nebezpečí. Tojvé nebyly cvičné poplachy. Škola vyrozměna čet. stanicí v Pardubicích okamžitě reagovala a vyučka byla vyhlášena. Žádné nebezpečí však nehrozilo. Náleže obyvatel byla ztišněná. Při delších hlášeních se lidé přizpůsobili situaci a nedali se rušit v práci. Člověk zvyká všemu.

Červenec:

Přestup žáků na hlavní školu:

V tomto šk. roce byl přestup pro zdejší školu nešťastným. Ze 7 přihlášených žáků se nedostal na hl. školu nikdo. Hned po prázdninách 1 nebo 2 žáci mají naději, že budou přijati na uvolněná místa. Po určitém zklamání a informacích u p. b. ředitelů zůstal trpký dojem hnutí u srdcích učitelů zmíněných škol. Zůstal nám pocit nemožnosti po prohlížení p. ředitelů, že my, zmíněné nemůžete se příliš srovnati s městskými školami, kde 4. part. ročník je vyučován odděleně, kde děti l. ev. lepšího vzdělání jsou připravovány zvláště a kdy vlastní požadavky zkoušejících stoupají. Trpký to bude úděl pro venkovské učitele. Jak se na ně dívají rodiče odmítnutých žáků. Co si pomyslí o venkovské škole? Venkovské dítě, nezvyklé prostředí do kterého se při zkoušce dostane, trvalo práce, jiný způsob zkoušení a konečně úplné ignorování popisu žáků v osobních listech od přímo odborných kotjů s omluvou, že nemají času, aby si to přečetli a s domněnkou, že se to mimo dokonale promikne

to asi prvoty mladičkého umělecké dílo dává úplný obrázek způsobu výkonu do hlavních škol. Z 27 žáků, kteří mohli býti přijati do hlavní školy bylo přijato: 14. tř. obecné školy v Pardubicích bylo z 28 přihlášených 21 přijato. Na 14 přihlášených obecní zůstalo 6 míst. Obraz poctivé práce učitelské? Chud! Z přijatých žáků musí nám proto vyrůsti budoucí učitelové a tesmisi, vůstranně vynikající. Anebo si snad tyto děti dají přirovnati ke skleníkovým květinám, dokonalou péčí pěstovaným a schemenším opominutím hynoucím? Ať rozhodne budoucnost! Příba jen srovnat práci ve škole umělecké a městské. Práci učitelů a žáků. Tam umělecký „kantor" vyčítil křivnu v dílech a bylo na pánech odborných, aby ji vypřímili a objevili. Ale asi nemůže tam, neboť byli moc zaměstnáni a připravováni. Vůbec se stal případ, že kluk od malířka německy mluvící byl skleněné při „odborném" zkoušení, že umí, podle ministerských směrnic, honorovaný ně německem na 3. Ná �ta! To stačí. Kluk, který přišel ze Blanoměnka pro usmiri, umí jen na 3. Co asi umí tam městský kluk? Tam asi mluví staragemanštinou a má úplnou znalost všech německých dialektů. Vůbec, umělce, k čemu jsou hlavní školy „výrobní"? Nebo snad, jak by to vypadalo, aby dceruška p. profesora umělta ani hlavní školu? Pan Landesschulinspektor Halfar tam seděl. Prosím, aby tento zápis byl brán jako pocit poctivého „umělecského kantora", který měl 33 hodiny týdně, vedl správu školy a vyřizoval agendu. Za to za práci odborné měli až 21 hodin týdně při stádovém vyučování a dělí se nic.

Atentát na Fučíka: 20. 6. m. byl spáchán atentát na Fučíka v hlavním stanu. Šťastnou náhodou se mu nic nestalo, až na malé popáleniny a oděrky.

Nálet na Pardubice: V noci z 21. na 22. 6. m. o ½1 hod. zazněly varovné sirény a už se rozespalé obyvatelstvo vzpamatovalo, nad Pardubicemi ozářené světlo osvětlilo přísemně noční oblohu a do hlubokého mlčení zněly temné rány bomb a prasklo protileteckých střel. Obraz porovaný z naší výšiny byl příšerný. Padlo asi 16 bomb zažehacích, které způsobily škodu na městských domech. Těžká kovárna nebo průmyslový podnik nebyl zasažen. Rozechvění občanů bylo velmi znatelné, při myšlence, že Pardubice jsou důležitý průmyslový prostor.

1944-45

Září: Letošní školní rok začínal v úterý 5. září o 8 hod. ranní podle letního času. Žactvo se shromáždilo ve svých třídách, připomenuty jim školní řád a pravidla, odhadla služ, přednášena přítomnost a žactvo se odebralo domů a připravilo se na pravidelnou školní práci.

Ředit. úlohu zastává Josef Kolman, který je zároveň třídním učitelem v I. tř., čítající 46 žáků. Druhým učitelem na zdejší škole byl ustanoven kol. Jaroslav Píšek, výp. učitel z Libišan, který však na zdejší škole byl jen několik dní. Byl ustanoven na obecnou školu v Plotišti, okr. Hradec Králové. Na jeho místo byl ustanoven kol. Václav Beránek, výp. učitel z Brzotkova, který na naší škole byl radostně přivítán, neboť značný počet hochů byl totálně nasazen ve válečně důležité místo a na zdejší škole je letos 100 žáků. Je třídním učitelem ve II. tř., čítající 54 žáky. Současně bude vyučovati 4 hodiny týdně němčinu kol. Jarmila Mizařová-Býková z Chrasnice. Žen. ruč. práci vyučuje kol. Libuše Bartošová, která zde učí již loni.

Nábož. řím. kat. vyučuje nový farář z Kumětic, p. Josef Kutelka ze Staré Paky.

Nábož. čes. nar. pomůž. vyučuje nový výp. duchovní p. Bohumil Brabec z Parodulic, působící zdejší v Kostnice.

Náb. českobrat. mony. vyučuje i nadále p. Vilém Serbus.

Takto vypadá učitelský sbor zdejší školy na začátku šk. roku.

Počáteční počet žactva dostoupil 100, zůstává škole i nadále okresní třídou se 4 dodatečnými němčiny. V I. tř. ruč. 1. a 2. šk. rok němčinu kol. Mizařová-Býková. Veškeré učebny a pomůcky obstarány pro všechno žactvo naše obecní R. S. dle zdejší školy. Školní práce je úspěšně zahájena a přeji si, aby nerušně pokračovala.

Učit. sbor:

Organisace školy:

Říjen:

Změna sboru: V tomto měsíci nastává změna ve sboru. Kol. Mikačové-Bejkové musí přestoupit v 6 kroužcích Žižkovské a na škole nevyučuje. Rovněž kol. Libuše Bartošová je pracovně nasazena do Průlonče a na její místo nastupuje kol. Zdenka Hlinená z Boké Třebové, které působila před lety v Průlonči.

Změna obvodu učit. žen.ruč. prací: Nástupem kol. Hlinené nastala změna vlastního obvodu učitelky žen.ruč. prací. Až do nynějška vyučovala na školách: Kunštát, Hrobice a Sprk. Rozšířením okresu na 2 obvody, spadala učitelka pod oba obvody. Nyní vyučuje v 6 kroužcích, Sprku a Hradku, na školách II. stupňového obvodu.

Šk. spoření: V tomto šk. roku zavedeno šk. spoření podle známkovacího způsobu za spolupráce Kampelíčky. Pro zajímavost uvádím, že za 3 týdny prodáno známek za 14.000 K. Začíná chápe význam spoření a tímto způsobem má škola úplný přehled, jak se teorie přeměňuje v praktické dílo, které je chvályhodné.

Nový nábytek. Podle možností doplňován školní nábytek. Do školní kuchyně zakoupen nový velký stůl, do II. tř. 6 nových dvoumístných lavic, do sborovny nové židle, na ně zakoupeny 4 dřevěné vitríny, neboť plechové jsou v nynější době těžko dostižitelné.

Zemská revise MŠr. Koncem měsíce byla provedena p. adm. revidentem Magerem od Zemského úřadu v Praze revise školního hospodaření a současně i revise účtů MŠr za roky 1940-41-42-43 a 44 do 16. října l. r. Hospodaření a účty byly shledány bez vady.

Listopad:

Výsledky sběru: V tomto měsíci byly shromaženy výsledky sběru pecek, léčivých bylin a kořenů. Na celyní škole jsou následující výsledky:

Léčivé byliny: Jitrocel 16·- kg — vesměs v suchém stavu,
Mat. listy 1·50 kg — které byly odstaveny fi: Řeko
Ostruž. listy 2·- kg — v Novém Městě nad Metují.

Sušené pecky: 20·30 kg, odstavujeme pol. družstvu ve Starých Želénicích.

Kořeny: 50·- kg kořenů, odstavujeme rovněž do Želénic.

RSPO na škole Pro protiotrovní akci PO ve školní budově byly zařízeny okresním úřadem v Pardubicích poukazy na dva stavníky a dvě přikrývky, které byly ihned objednány.

Zásoby uhlí:

Nadřízené úřady zjišťují zásoby uhlí a dříví na školách pro nastávající zimu. Na zdejší škole je zásoba uhlí 6 q, neboť z povolených 130 q uhlí obdržela naše škola pouhých 21·20 q uhlí, s kterýmžto množstvím nevystačíme ani do vánoc.

Prosinec:

Zdejší škola obdržela jen 10 q uhlí, takže bude nutno vynechati do vánočních prázdnin, které začaly 20. prosince 1944.

Podpora za ošacovací akci.

Obecní péče o mládež poskytla zdejší škole 400 Kč, jako příspěvek RS na vánoční ošacovací akci pro děti pracujících a nemajetných rodičů. Obnos byl předán RS (rodičovskému sdružení), které zvláště statečně opatření se souhlasem správy školy a obecních úřadů.

Sběr odpadků:

Výsledky sbírkového sběru za r. 1944:

Kosti:	438 kg
papír	945
hadry	238
železo	190
guma	51
sklo	475

Celkem .... 2367 kg odpadků, které byly pravidelně měsíčně odváženy sběrovým Fr. Skýkalem z Hradiště, pro fu: Ročeň a Pranoutovice. Odměna škole nebyla žádná. Pilní sběrači byli odměňováni výdělkem, které ze svých prostředků zakupovala MŠR.

RSPO na škole.

Objednané dva stomníky a dvě přikrývky pro třídy RSPO v tomto měsíci byly dodány a stavební místnost byla zřízena ve školní kuchyni v přízemí.

Leden:

Prodloužení zimních prázdnin

Delší dovolenka uhlí byla zastavena na všechny školy a proto byly zimní prázdniny prodlouženy na neurčito. Přípisem SCHA č. 590/45 z 19. 1. 1945 nařízeno vyplácení stomnících úlev pro žactvo výjimečně jednou týdně. Na zdejší škole se vydávají stomnící úlevy vždy ve čtvrtek od 20. hodiny z počtů, čtení a němčiny. Podle mého skromného názoru budou zaměstnáni rodiče, nebo starší sourozenci, ale žactvo si zpravu uvědomí, že patří do školy. Pro 1. tř. rok se tímto žactvem mnoho nepomůže.

Odměna sběračům:

Jako odměna za sběr papíru byly zaslány zdejší škole 3 mapy

Sběr odpadků:

olověného papíru s obálkami, který byl rovněž sčítán.
Sběr odpadků pokračuje, vlastně má pokračovati zvýšenou měrou v těchto prázdninách, ale chůzmost ukazuje, že odpadového hmot ubývá. Úbytek se jeví hlavně ve sběru textilu a papíru. Konečný výsledek nedosahuje žádaného minima a při zvýšeném nátlaku na děti se ozývají, často i hrubé hlasy odporu u rodičů a občanů. Nic nedostáváme, nic pro sběr už nemáme. Škola byla i okres. úřadem vyzvána ke zvýšení výsledků, ale nebyl připojen návod, jak docíliti nápravu.

Unor:

III. třída S.P.

I ve 3. třídě Sovětské pomoci měly děti svůj podíl. Na cvičné škole vytvořily děti mezi sebou 1.04 K, které byly odevzány na úschovu do Prahy a výsledek oznámen šk. úřadovně.

Žákovská práce:

V tomto měsíci zase vešlo na mužstvo, aby se zúčastnilo zahraničního pracovního na území Protektorátu. Letošní nižší mužstvo byl přeložen k úřadní protektorátu a zmáme schopen. Povinností je netilelem hasičů v Spelu, byl p. obersl. Stamperem a provádí tělo povinnosti, takže zůstal i dále ve své funkci.
K těmto pracím byly povolány přestavěnci různých let. ročníků a zmocněnců. Z nich obec bylo povoláno 9 chlapců ve stáří 18-20 let. Svoji pracovní povinnost konali na Moravě pod Beskydami a potom u Rajhradu. - Vrátili se všichni zdraví a vzpomínali velkým na milé přijetí v bratrské Moravě.

Zimní prázdniny.

Zimní prázdniny trvají dále. Žádno docházení pro domácí úlohy jrobrou zdravé a odpočinuté vůči.

Březen:

Výročí zřízení Protektorátu

6. výročí zřízení zřízení Protektorátu bylo v tomto roce ostatním slavnostním programem šk. rozhlasu ve středu 15. března. Žádno se shromáždilo na Tříčtvrtě a vyslechlo krátký projev ze škol. rozhlasu, neboť se na Tříčtvrtě ještě netopí a zůstalo doma. Vlajkovaním dnem 15. březen nebyl.

Národní hosté:

V tomto měsíci projelo samostatní vesnicí Hradištěm na Jičínsku množství vystěhovalců z ostatního území Říše směrem na Jaroměř. Na setkávání pomocech, opatřených střechou přivázali upřednostní nejnutnější majetek. V každém místě Protektorátu bude umístěn určitý počet vystěhovalců, jako národní hosté. Do naší vesnice jistě má přijíti 56.

Duben:

4. dubna bylo zahájeno opětné pravidelné vyučování. Protože na naší škole nebylo po celou dobu války místnosti k jiným účelům válečným sloužícím, mohlo a také bylo pravidelné vyučování zahájeno 4. dubna o 8. hodině ranní. Na žactvu bylo pozorovati, že se na školní vyučování těší, ale dosavadní nedbalosti hlasy ustaly pod normál. 6. IV. navštívil školu p. ob. šk. insp. Beránek a přímo slavnostně ukázal, aby nejméně 14 dní se opakovala látka za měsíce září a říjen. Skutečně po této době, kdy u 8. posl. ročníku se smysl pro šk. kázeň a povinnosti zase vžil a mohlo býti pokračováno v práci. Ovšem, tento pokyn bude pro slabší žáky velkou překážkou a domníváme, že minimálně dvě určité pokyny, jak pokračovati v práci a klasifikaci. Rovněž pro žactvo přistupující na kl. a střední školy bude tvrdým úkolem dosavadní měřítko při zkouškách.

Vyučování:

V tomto měsíci se dostala vojska spojenecká až k Berlínu, kde se rozpoutal urputný boj o hlavní město Říše. Velení obrany Berlína se podle zpráv ujal sám Vůdce Adolf Hitler s rozhodnutím bránit město do (zoufalého) posledního náboje.

Boj o Berlín:

Omnoho spojenců se spojily. Západní anglo-americká s východní sovětskou.

V San Francisku se 24. 4. zahájila konference pro bezpečnost světa, na které za předsednictví 4 mocností se těší zástupci všech národů, aby projednali návrhy na uspořádání poválečného světa.

Události se rychle žení a slučují, fantasie nemá se skutečností a mnohem se jeví mnohé nervové napětí a rozčilení. Rozum, mírová mluva, místo uklidnění tyto poměry ještě rozjitřuje. Nikdo neví, co je pravda a co je fantasie.

Československá vláda:

Dne 2. dubna 1945 vydal president Československé republiky dr. E. Beneš ústavní dekret o nové organisaci vlády a ministerstev v době přechodné. Jím byla uvedena v život vláda Národní fronty, Čechů a Slováků, sdružující všechny politické (strany) směry, které se zasloužily v boji o osvobození republiky.

Jmenovacím dekretem presidenta republiky ze dne 4. dubna 1945, vydaným ve svobodných Košicích, byla jmenována nová vláda ČSR.

Předsedou vlády je Zdeněk Fierlinger.

Náměstky předsedy vlády jsou: Josef David, Klement Gottwald, Viliam Široký, Msgre Dr. Jan Šrámek, Ján Ursiny.

Ministři:

Jan Masaryk, ministr zahraničních věcí

Gen. Ludvík Svoboda, ministr národní obrany
Dr. Hubert Ripka, ministr zahraničního obchodu
Václav Nosek, ministr vnitra
Dr. Vávro Šrobár, ministr financí
Prof. Dr. Zdeněk Nejedlý, ministr školství a osvěty
Dr. Jaroslav Stránský, ministr spravedlnosti
Václav Kopecký, ministr informací
Bohumil Laušman, ministr průmyslu
Julius Ďuriš, ministr zemědělství
Dr. Ivan Pietor, ministr vnitřního obchodu
Gen. Antonín Hasal, ministr dopravy
Msgre František Hála, ministr pošt
Dr. Josef Šoltesz, ministr ochrany práce a sociální péče
Prof. Dr. Adolf Procházka, ministr zdravotnictví
Václav Majer, ministr výživy

Státními tajemníky jsou:
Dr. Vlado Clementis, státní tajemník v ministerstvu zahraničních věcí
Dr. Mikuláš Ferjenčík, stát. tajemník v ministerstvu národní obrany
Ján Lichner, stát. tajemník v ministerstvu zahraničního obchodu.

Květen:

Revoluce.

Dny 5.-9. května zůstanou navždy vepsány nesmazatelně v mysli našeho lidu i v dějinách českého národa.

Revoluce v Praze:

4. květen.

Již 4. května začali Pražané čistit své město od německých nápisů.

5. květen. - Počátek osvobození.

Již ráno je mnoho německých nápisů smazáno nebo přelepeno. Mizí další německé nápisy. Na domech objevují se vlajky a prapory v barvách republiky a z mnoha budov vlají prapory našich spojenců, Sovětského svazu, Velké Britannie a Spojených států severoamerických. Občané zdobí se trikolorami a československými praporky. Správy veřejných věcí se v zastoupení presidenta Ed. Beneše a československé vlády, která prozatím má sídlo v Košicích, ujímá český Národní výbor:

Učíme a pracujeme, ale cítíme, že v krátké době může přijít rozhodnutí; nadchází doba toužebně očekávaného převratu.

Tu ve 12 hod. 35 min. slyšíme z rozhlasu volání: „Volá český rozhlas! Čeští četníci, policie a vládní vojsko přijďte ihned na pomoc do rozhlasu!" Výzva se opakuje několikrát. Se zatajeným dechem nasloucháme všem rozhlasovým zprávám. Prožíváme hrozné chvíle úzkosti i naděje.

Němci zahájili proti Čechům boj.

V Praze je revoluce. - Češi útočí, brání se.

Po celou noc sledujeme hrdinný boj Pražanů s nacistickými hordami, jež v křečovitém záchvatu neodvratného konce ukazují nyní svou pravou tvář. Též v noci volá československý rozhlas o pomoc: „Praha bojuje. Pošlete zbraně, pancéře a letadla! Pošlete rychle zbraně!" Volání se opakuje anglicky, rusky, francouzsky.

6. květen. - Druhý den boje o Prahu.

Je neděle. Celý den prší. S radostí slyšíme zprávu, že americká vojska se blíží k Plzni. V Praze pokračuje boj na barikádách proti německé přesile vycvičených esesáků. Němci odstřelují nemocnice. Obránci se drží, odolávají a vítězí.

7. květen. - Třetí den boje. Pomoc se blíží.

Střelba, která trvala celou noc, se od rána stupňuje. Němci útočí tanky a letadly. Zneužívají značky Červeného kříže. Praha opět volá spojenecké armády o rychlou pomoc. V 9 hod. 20 min. hlásí Londýn, že spojenecká vojska mohou každou hodinu vstoupit do Prahy. Němci v Norsku kapitulovali. Boje v Evropě již téměř ustaly - jen v Praze se bojuje. Němci bombardují pražskou nemocnici „Bulovku", ačkoliv jsou několikrát vyzváni, aby zastavili palbu. Nacisté vraždí hromadně české děti a ženy ukryté ve sklepích, vyvlekují české obyvatelstvo z domů a ženou bezbranný lid před svými tanky. Zapalují domy, bombardují vnitřní město, střelbou boří nemocnice, ničí starobylé památky.

Po 5. hodině odpoledne zachycujeme zprávu, že 7. května ve 2 hod. 41 min. podepsali Němci v hlavním stanu maršála Eisenhowera v malé škole v Remeši bezpodmínečnou kapitulaci. Němcům ohlásila kapitulaci něm. vysílací stanice Flensburk. Vysílač Praha I, který dosud ovládají Němci, kapitulaci popřel. Opět zaznívá úzkostné volání o rychlé poslání letadel, protože Němci bombardují Prahu. Volání se opakuje a vzbuzuje opět vzrušení. Rozhlas vybízí všechny občany k vytrvalosti. Při tom prozrazuje, že jeho budova byla třikrát těžce bombardována.

Revoluce v našem kraji.

I v našem kraji mají pražské události svůj ohlas. V Němčicích odzbrojili partyzáni německou posádku, při čemž byl jeden Němec zastřelen. V pondělí

7. května přijela do obce kolona esesáků a vybrala z občanů 7 mužů, kteří byli zastřeleni. Jsou to: Jos. Pulpán, Zdeněk Kopecký, Bohuslav Poskočil, Lad. Poskočil, Miroslav Hájek, Jaroslav Štěpánek a Josef Jeník.

Celé okolí je zachváceno hrůzou. Nikdo není jist, že zvrhlí esesáci nevniknou do obce a nebudou střílet.

8. květen.

Němci v Praze kapitulují a ustupují. Rány se stále ještě ozývají. Ozývají se prudké detonace - explose.

Z Pardubic slyšíme výbuchy. Němci zapalují skladiště pohon. hmot, střelivo. Detonace se ozývají i z jiných stran. Po silnicích projíždějí kolony aut s odzbrojenou německou armádou. Neslavný ústup a pád, pro který není obdoby v dějinách. Ale i tu je nutná opatrnost. V Opatovicích zastřelil německý voják mladíka Jos. Syrůčka, který se shýbl pro pohozený náboj.

9. květen. - Osvobozená Praha jásá. Ruská děla a tanky v Praze.

Ráno po 4. hodině ztichla děla. Praha se vyšňořuje nejkrásnější barevnou nádherou vlajek a květů. Bourají se barikády. Již v ranních hodinách vjíždějí do Prahy tanky a děla slavné Rudé armády. Nepřemožitelná Rudá armáda přispěchala Praze na pomoc, aby osvobodila hlavní město Československa a tím i celý československý národ navždy od německé moci. Ulice jsou přeplněny davy lidí. Celá Praha jásá a nadšeně vítá své osvoboditele a projevuje jim svůj upřímný dík. Po prvé od 15. března 1939 začíná žít volně, osvobozeně, radostně.

Dovídáme se, že na přímý pokyn maršála Stalina dala se Rudá armáda na pochod ku Praze a cestu z Drážďan ujela za 30 hodin nepřetržitého postupu. Tak obětavě přispěchali vojáci maršála Koněva ku pomoci. Je to výkon, který nebyl dosud v dějinách.

Večer nasloucháme projevu presidenta Spojených států amerických H. Trumanově, anglického krále Jiřího VI. a maršála Sovětského svazu a předsedy rady lidových komisařů Stalina. Moskva oslavuje osvobození Prahy vypálením 24 salv ze 324 děl.

Revoluční národní výbory:

Národní revoluce byla provedena ve všech městech a vesnicích. Provoz na drahách byl v revolučních dnech úplně zastaven. V Pardubicích řídil revoluční hnutí Okresní Národní výbor v čele s ředitelem gymnasia dr. Ant. Blahoušem jako předsedou. Místní nár. výbor byl ustaven již v březnu za předsednictví Jos. Kolmana, řid. uč. a za spolupráce četnické stanice. 5. května za dešivé noci zúčastnil se odzbrojování mad. transportu ve Stěblové. Spolupůsobili 2 ruští zajatci, kteří v naší obci byli od 14. února 1945 přechovávání. Uprchli ze zajateckého transportu v Opatovicích. Po návratu z odzbrojovací akce v býv. strážnici u Kamenických za jevištěm o 2. hod. ranní byl sestaven plný revoluční nár. výbor. Členové:

Opět svobodni:

Jsme svobodni! Prapor svobody a míru vlaje nad celou Evropou a i nad naším drahým a milovaným státem. Z krve a slz, strastí a bolestí - nesmírného utrpení - povstává k novému životu Evropa! Z hluboké propasti ponížení, na vrcholy persekucí a nesvobody, přes kobky žalářů nejtemnějších, koncentračních táborů nejstrašnějších, z moře slz, bídy nešťastných vdov a sirotků - vyvražděných rodin měst a venkova, vyhlazených lidí a osad povstává slavnostně - bojem a zasaf zápasem zocelený - utrpením a strádáním sjednocený národ český, aby svobodně žil, vzkvétal a rozvíjel se v míru uprostřed národů evropských!

Nastupujeme novou cestu a věříme, že náš drahý národ, jehož hrdinstvím, utrpením a opětným povstáním jsou ověnčeny dějiny celého tisíciletí, stane se opět silným a připraví šťastnou budoucnost sobě a příštím.

Druhá světová válka, nejhroznější ze všech válek, se skončila vítězstvím pravdy a práva. Máme opět svůj svobodný stát, za jehož vzkříšení děkujeme statečným českým lidem doma i v zahraničí, v čele s naším presidentem dr. E. Benešem, hrdinné a vítězné Rudé armádě v čele s velkým maršálem Stalinem, Anglii a Americe. Vážme si jí, střezme ji bedlivě, nedopusťme, aby se opakoval rok 1938. Jsme tím povinni těm, kteří nezmenšeném strádání bojovali na východě i západě, jsme tím povinni hrdinům revolučních dnů, jsme tím povinni všem mučeným a umučeným ve stech různých věznic a táborů Gestapa.

Osvobozenému Československu zdar!

Sláva našemu milovanému presidentu dr. Edvardu Benešovi a armádě Československé republiky!

Živá vzpomínka presidentu Osvoboditeli T. G. Masarykovi!

Sláva spojeneckým armádám!

Odstraňování německých nápisů:

5. května o 13 hod. 15 min. byl německý nápis na škole hustým vápnem zabílen za souhlasu řid. učitele místní mládeží. Současně se objevila na škole veliká čsl. vlajka. To byla ta původní, která do r. 1939 zdobila školu. Po dobu války byla ukryta v dětské posteli ve slamníku u místního souseda p. Jarosl. Malého, rolníka čp. 29.

Německé nápisy zmizely též s ukazatelů cest, s hostinců p. Kamenického a p. Doležala, s četnické stanice, s obchodu pí Mandysové.

Dlouho však jsme se netěšili. Již 8. května 1945 z příkazu okresního hejtmana nařídili četníci obnovu německo-českých nápisů. Na škole byl tedy

v SRCHU * OBECNÁ ŠKOLA *

nápis znovu provisorně obnoven, ale 9. května byl definitivně odstraněn. Tyto práce, při odstraňování něm. nápisů radostně a při opětným obnovováním jich s nechutí, prováděl místní malíř písma p. Fr. Panchártek čp. 38.

Pohřeb obětí německé zběsilosti:

10. května v 10 hodin dop. konal se v Němčicích společný pohřeb obětí německé zběsilosti. Nad katafalkem se 7 rakvemi promluvili zástupci obce, partyzánů, okr. nár. výboru a pardubické Okleto zapělo smuteční chorál. Dlouhý průvod šel pak ke Dřítči, kde byly tělesné pozůstatky obětí za zvuků hymen a za čestných salv pohřbeny.

Rudá armáda v našem kraji:

Dne 10. května vstoupila spojenecká Rudá armáda do našeho kraje s tanky, děly, vozy. Jsou nadšeně a srdečně vítáni, hošťeni a na jejich tvářích je patrné, jak je těší naše radost. Srdečný stisk ruky řekne tu více než slovo.

Československá vláda v Praze:

Dne 10. května přiletěla do osvobozené Prahy čsl. vláda a ujala se řízení našich věcí. Po druhé v dějinách našeho národa se splnila věštba Komenského a po přejití vichřic hněvu se vláda našich věcí zase vrátila do našich rukou.

Gen. Jeremenko v Pard.:

Dne 13. května navštívil Pardubice armádní generál Jeremenko, jeden ze slavných vítězů Rudé armády.

Zahájení pravidelného vyučování:

Dne 14. května začalo pravidelné vyučování. V zahajovacích proslovech vzpomněli třídní učitelé událostí, jež jsme v minulých létech prožili, vylíčili dělem náš zápas doma i za hranicemi a připomněli, že ve velké vděčnosti musíme vzhlížeti k našim osvoboditelům: Presidentu Budovateli a Obnoviteli dr. E. Benešovi a jeho spolupracovníkům, maršálu Stalinovi a Rudé armádě, J. V. králi Jiřímu VI., min. předsedovi Winstonu Churchillovi a anglické armádě, zemřelému presidentu Franklinu D. Rooseveltovi, jeho nástupci Trumanovi a armádě americké. V řadách těchto armád bojovali i čsl. vojáci.

Věčná naše paměť budiž všem za svobodu padlým!

S vděčností vzpomínáme zemřelého presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka.

Zajištění protektorátní vlády:

Dr. Háchа a členové t. zv. protektorátní vlády byli zajištěni ve vazbě. S nimi pak řada osobností, jimž se klade za vinu, že se hrozně provinili proti cti českého národa.

V. Veselý – návrat z pracovního nasazení:

Dne 14. května přibyl učitelskému sboru zdejší školy učitel Václav Veselý, který se navrátil z pracovního nasazení. Od tohoto dne vyučuje se ve třech třídách.

Osvobozená škola v novém duchu:

Naše škola nabyla nového rázu. Německého nápisu už na ní není. Na

chodbách, ve třídách i v ostatních místnostech všecko německé, připomínající dobu našeho národního ponížení jest odstraněno. Místo toho vidíme zde obrazy našich osvoboditelů, našich národních velikánů a řadu jiných našich hodnotných a uměleckých obrazů. Nezměnila se jenom firma a výzdoba, nýbrž je tu i nový duch. Němčině se již neučí. Rozvrh hodin je upraven tak, aby odpovídal novému duchu nové doby. Hlavní úsilí věnuje se těm předmětům, které hitlerovský režim buď vůbec odstranil nebo podstatně omezil: jazyku vyučovacímu, vlastivědě, dějepisu a zeměpisu. Vyučuje se v duchu a podle vnitřní náplně normálních osnov z r. 1933. Učivo však se přizpůsobuje novým poměrům společenským, politickým, národním i státním. Žactvu dostává se poučení o příčinách, vzniku a průběhu druhé světové války a o jejich následcích a o úsilí národů, kterak zabezpečiti trvalý mír a povznést kulturní, sociální a hospodářskou úroveň lidu.

Dne 15. května vrátil se z Buchenwaldu primátor hlav. města Prahy dr. Petr Zenkl. — Dr. Petr Zenkl - návrat z Buchenwaldu:

Dne 16. května 1945 na první schůzi míst. národ. výboru na obecním úřadě ve škole zřekl se řid. uč. Josef Kolman předsednictví, aby se mohl plně věnovati práci v osvobozené české škole. Novým předsedou byl zvolen bývalý starosta obce p. František Havelka. Ostatní členové byli: Jos. Kolman, řid. uč., Josef Pithart, Josef Kotek, Bohumil Zeman, Rudolf Malý, Alois Havelka a Frant. Zárybnický. — Místní národní výbor:

Dne 16. května 1945 vrátil se zpět do osvobozené republiky po šesti a půl letech v exilu president dr. E. Beneš s chotí. Po triumfální cestě Prahou prosloviil před zříceninou staroměstské radnice prvé poselství k osvobozenému národu. — Dr. Ed. Beneš - návrat z exilu.

Dne 19. května 1945 přibyl učitelskému sboru zdejší školy učitel Jaroslav Diewok, který se tak jako učitel Václav Veselý vrátil též z pracovního nasazení. Naše škola má nyní velmi početný učitelský sbor. Společným úsilím všech, bude usnadněno dohoniti zanedbané a v krátké době odčiniti všecky křivdy a škody způsobené naší mládeži v době šestiletého útisku a připraviti je co nejlépe pro nové úkoly v lidové demokratické Československé republice. — J. Diewok - návrat z pracovního nasazení:

Dne 21. května vrátil se z koncentračního táboru v Buchenwaldu zdejší občan Bečka. Jako politický vězeň byl vězněn od konce října 1939. — Bečka - návrat z Buchenwaldu:

Dle výn. MŠO z 21. května 1945, č. 26.225-I. všecky předpisy vydané škol. úřady po 30. září 1938, pokud jsou v odporu s duchem Československé republiky a nevyhovují novým poměrům, se ruší s okamžitou platností. — Zrušení protekt. předpisů, odporujících duchu ČSR:

Opět ožívá organisační činnost učitelská. Dne 24. května zúčastnili se všichni členové našeho sboru první konference všeho učitelstva polit. okresu pardubického — Organisační činnost učitelská:

ve velkém sále okresního Grandhotelu v Pardubicích. Promluvili na ní p. insp. Laboutka a p. ředitel Robl. Byly provedeny volby do okresní odborové rady učitelské a do závodních rad. Pro školy Ich, Rybitví a Hrádek byl zvolen důvěrníkem uč. Dubec, učí v a jeho zástupcem učitel zdejší školy Jaroslav Diewok.

Jiroutek - návrat z

Dne 26. května vrátil se z koncentračního tábora v v Durinsku zdejší občan Jiroutek. Vězněn byl od 25. října 1943.

61. narozeniny p. presidenta dr. Ed. Beneše:

Dne 28. května t. r. dožívá se náš president Budovatel a Obnovitel dr. E. Beneš 61. narozenin svého plodného života. Od chvíle, kdy jako 31 letý odchází po prvé za hranice, aby s T. G. Masarykem pracoval za zřízení čsl. státu, je jeho život věnován jen a jen našemu národu. Nedoceněná zůstává jeho práce jako ministra zahraničí ČSR. R. 1935 byl zvolen presidentem ČSR. V pohnutých dobách podzimu r. 1938 odstoupil a odešel do ciziny. Když němečtí okupanti obsadili naše země, znovu se dává do boje za uznání našich práv a tento boj skončil slavným vítězstvím.

Výročí jeho narozenin bylo i námi slavnostně oslaveno. V neděli dne 27. května u pomníku padlých měl k občanstvu zdejší obce slavnostní řeč řid. uč. Josef Kolman. Při této příležitosti byla znovuzasena na své bývalé původní místo bílá mramorová deska presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka. Tato deska celou válku v zabalení odpočívala hluboko v zemi na zahrádce p. Jaroslava Malého čp. 29. Jmenovaný ji sám vlastnoručně ukryl a nyní opět vykopal. V pondělí, v den narozenin p. presidenta, vyslechli žáci slavnostní rozhlasový projev odborového přednosty Jana Maryšky a slavnostní prosloovy svých třídních učitelů ve kterých bylo zdůrazněno jeho veliké osvoboditelské dílo pro náš národ. Po prosloovu žáci přednesli oslavné básně. Slavnost byla zakončena státními hymnami. Den narozenin pana presidenta byl dnem pracovním.

„Mladý hlas".

Místo „Mladého světa" dostávají žáci „Mladý hlas". Tyto nové noviny pro mládež vycházejí jednou za měsíc.

Červen:

Přechodné ubytování Rudé armády:

Ve dnech 3. až 5. června bylo u nás rušno. V těchto dnech byli v naší škole, v naší obci i v okolí ubytováni vojáci i důstojníci, muži i ženy, slavné a vítězné Rudé armády. Vzbudili veliký zájem dětí i všeho občanstva. Mezi nimi a námi se vyvinul vřelý přátelský poměr. Naplněni pocity vděčnosti, rádi jsme pro ně vše vykonali.

Vyhláškou ministerstva národní obrany ze dne 27. května 1945 byly povolány některé ročníky příslušníků I. zálohy a náhradní zálohy do výjimečné činné služby vojenské. Na základě této vyhlášky nastoupil činnou službu vojenskou z našeho učitelského sboru řid. učitel Josef Kolman dne 5. června 1945. Jmenovaný je nadporučíkem v záloze. Jako velitel 1/19 roty v Neratově p. Rokytnice v Orlických horách je činně zúčastněn při vyčišťování našeho pohraničí od Němců. J. Kolman - nastoupení výjimečné činné služby voj.:

Dočasným odchodem řid. učitele Jos. Kolmana stává se jeho zástupcem v době jeho nepřítomnosti nejstarší člen našeho učitelského sboru Václav Veselý, který od 6. června t. r. stává se třídním učitelem I. třídy (1. a 2. šk. r.). Ve II. třídě (3. a 4. šk. r.) učí Jaroslav Diewok a ve III. třídě Václav Beránek. Učitelský sbor:

Na školách se nově zavádí ruština. Požadavkem snadno splnitelným na vyšším stupni školy obecné a na škole měšťanské je, aby se do konce škol. roku naučily děti azbuku. Výucov. ruskému jazyku:

Funkcí zemských školních inspektorů pro národní školy v Čechách byli ministerstvem školství a osvěty pověřeni Karel Čondl a Frant. Dlouhý. Zemští školní inspektoři:

Protože se ukázalo že místní národní výbor přejímá povinnosti býv. obec. zastupitelstva, dosud zvolený počet členů nedostačuje. Pro nedostatek členů a na základě již došlých úředních směrnic o sestavování MNV byly provedeny dne 6. června doplňovací volby do místního národ. výboru. Zvoleni byli: Bohumil Bělecký, Josef Kudrna, František Kalhous, František Pavelka. MNV - doplňovací volby:

Dne 10. června konala se národní pouť na místo, kde stávaly Lidice, jež gestapáčtí vrazi před třemi roky vypálili a obyvatelstvo vyvraždili. Na smuteční tryzně promluvil president dr. E. Beneš, jenž mimo jiné pravil: „Tímto zločinem je vinen celý německý národ!" Budou opět obnoveny. Národní pouť v Lidicích:

Dle výn. MŠO ze 11. VI. 1945, č. A-33.867-III ruší se výnosy o věcech pedagogických a žákovských, v nichž se jeví nacistický duch a persekuční úmysl, které byly vydány v době od 1. X. 1938 do 5. V. 1945. Zrušení nacistických výnosů:

Na základě výn. MŠO č. 2385/45 pres. ze 12. V. 1945 a dle výn. presidia zemské školní rady v Praze ze dne 28. května 1945 přestoupilo dne 12. června 1945 na měšťanskou školu v Pardubicích 8 žáků a 13 žákyň. Jsou to žáci 6., 7. a 8 škol. roku, kteří podle nacistických předpisů museli zůstat na obecné škole. To byl první čin ministra školství a osvěty k odstranění křivd, které byly spáchány na českém školství. Přestup žactva na měšťanskou školu:

Učitelské organisace:

Dosud byli učitelé organisováni v Ústředí veřejných zaměstnanců (ÚVZ) a soukromí zaměstnanci a dělníci v Národní odborové ústředně zaměstnanecké (NOÚZ). Obě tyto organisace likvidují a na jejich místo nastupuje „Ústřední rada odborů" (ÚRO), která sdružuje všechny dělníky, soukromé zaměstnance a veřejné zaměstnance, tudíž i učitele. Jelikož veřejní zaměstnanci mají některé zájmy speciální, tvoří v ÚRO zvláštní odbor. Součástí tohoto odboru je „Ústřední odborová rada učitelská" (ÚORU), která sdružuje všechny učitele od škol mateřských až po školy vysoké, stejně jako dříve Odborová skupina učitelů (OSU). Ústřední odborová rada učitelská zahájila činnost ihned po převratu. ÚORU zasedá pravidelně dvakrát týdně a řeší všechny naléhavé problémy všeho učitelstva. Je v neustálém spojení s ministrem školství, zemskými školními radami a okresními učitelskými radami. Rady zájmových odborů byly utvořeny jako pětičlenné poradní sbory ÚORU pro jednotlivé stupně škol. Okresní odborové rady učitelské byly utvořeny ve všech sídlech okresních úřadů a samostatných obvodech okresních školních inspektorů. Na všech školách zřizují se závodní rady (důvěrníci). – ÚORU, OORU a závodní rady (důvěrníci) jsou instituce úřední a jejich pravomoc bude vymezena dekretem presidenta republiky. Bude to instituce trvalá.

Čista učitelstva:

Tak jako všecky ostatní odbory našeho veřejného života byly očištěny od zrádců a kolaborantů, tak i naše školství očišťuje se od těch příživníků učitelského stavu, kteří v době okupace se provinili proti národní cti českého učitele. Ukazuje se však, že mezi učitelstvem je velmi mizivé procento provinilých, třebaže bylo použito velmi přísného měřítka. Svědčí to, že učitelstvo si zachovalo přes nejsilnějších tlak svou tvrdou odolnost vůči všemu, co mu bylo v době poroby vnucováno.

Odčinění křivd u učitelstva:

Persekvovaní a přikázaní učitelé vrátí se na svá původní místa. Zaměstnanci, kteří v době německé okupace z politických důvodů buď z činné služby odešli nebo byli propuštěni nebo předčasně pensionováni, budou přijati do služeb. Vdané učitelky budou reaktivisovány.

Obsazování pohraničí učitelstvem:

Odsunutím Němců, bude osídleno naše pohraničí Čechy. Je v zájmu celonárodním, aby pohraničí mělo dostatek českého kvalifikovaného učitelstva. Učitelé se proto vybízejí, aby si podávali přihlášky o ustanovení v pohraničí.

Sběr léčivých bylin:

Léčivé byliny sbíráme i nadále. Proč? Je třeba léků. Věznové z kárnic a koncentračních táborů vracejí se k nám s porušeným zdravím. V nemocnicích v lékařském ošetřování je kromě nich řada našich bojovníků a osob postižených bombardováním a nelidským řáděním Němců.

Také ve sběru odpadků neustále pokračujeme. Odpadky jsou důležitou surovinou pro výrobu nového zboží v různých průmyslových odvětvích. Sběr odpadků v dnešní době je službou celku a má velký národohospodářský význam. Národ a stát odpadky k výrobě nutně potřebují. I v dobách mírových byly mnohé předměty denní potřeby vyráběny ze starých hmot. Nyní, kdy máme nedostatek surovin, jsme tím více odkázáni na odpadky. Jako nejpotřebnější suroviny, které je nutno sbírati, jsou: kosti, papír a lepenka, tkaniny, kovy kromě železa, guma, sklo. Sběr odpadků:

Pro školu bylo zakoupeno: Program českosl. vlády národní fronty Čechů a Slováků (2 brožurky), Ustavení československé vlády národní fronty Čechů a Slováků a její první projevy (2 brožurky), Projev presidenta republiky dr. E. Beneše na Staroměstském náměstí v Praze 16. května 1945 (2 brožurky), Květen 1945 - 16 kusů památkových pohlednic svazu přátel SSSR v Československu, Květnová revoluce - obrazový památník hrdinství a slávy z velkých dnů lidového povstání, tabla první vlády osvobozené Československé republiky 1945, obraz ministra školství a osvěty dr. Zd. Nejedlého, obraz náměstka předsedy vlády Kl. Gottwalda, Sbíráme odpadky, pomáháme šetřit jmění národa - propagační brožurka od dr. Ing. Ludvíka Špirka. Nové učebné pomůcky:

Dne 21. června zemřel ve Vinohradské nemocnici ve věku 54 let básník a spisovatel „Národní umělec Československa" Josef Hora, jeden z předních příslušníků revoluční generace, jež nastupovala po první světové válce. Byl pochován na Vyšehradském hřbitově ve Slavíně. Úmrtí Josefa Hory:

Den 21. června 1945 bude v naší historii zaznamenán význačným písmem. Toho dne podepsal na pražském hradě president Českosl. republiky dr. E. Beneš dekret o konfiskaci půdy a o urychleném rozdělení pozemkového majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa. Tímto historickým dekretem nesmírného jak národního a politického, tak i sociálního a hospodářského významu dovršil se definitivně naše osvobození. Česká a slovenská půda je vzata z rukou cizáckých něm. a maď. statkářů i zrádců republiky a dává se do rukou státně spolehlivých českých a slovenských rolníků a bezzemků. Dekret o konfiskaci půdy:

Zastupováním okresních škol. inspektorů byli ustanoveni na I. obvodu Jaroslav Urban, býv. tajemník ošv., který byl od 1. září 1939 v koncentračním táboře a II. obvodu Karel Laboutka, ředitel a předseda OORU. Zástupci okresních škol. inspektorů:

24. června konala se smuteční tryzna v Ležákách, malé to osadě na Chrudimsku. Také tu gestapáčtí zvrhlíci vypálili a obyvatele zavraždili. Na tryzně promluvil ministr B. Laušman. Tryzna v Ležákách:

Sběr:

V době od 1. dubna do 30. června sebrali žáci naší školy 140 kg kostí, 230 kg starého papíru, 60 kg textilií, 2 kg gumy a 14 kg ostatních odpadků.

Červenec:

Smuteční slavnost v Pardubicích:

Dne 1. července konala se v Pardubicích „na Zámečku" smuteční slavnost za oběti nacistického teroru, které tu byly v r. 1942 postříleny. Zde byli popraveni všichni vlastenci z obce Ležáků a 3000 občanů z východních Čech.

Pracovní den učitelstva:

Dne 5. července konal se v Pardubicích v biu Sport pracovní den všech členů OORU. Byly vykonány doplňovací volby do OORU a se zájmem byla vyslechnuta přednáška kpt. Svobodovy armády, slovenského prof. dr. Andreje Steinera o školství v SSSR, jež poznal jako profesor na střední škole v Sovětském svazu. Byl požádán, aby svou přednášku vydal tiskem.

Památka M. J. Husa:

Na den 6. července připadá výročí upálení M. J. Husa. Vzpomínáme jeho světlé a nehynoucí památky a ctíme tohoto velikého syna českého národa a neohroženého bojovníka za pravdu. On je původcem velikého hnutí husitského, jež je nejslavnější stránkou našich dějin.

Revise učebnic a učebných pomůcek:

V duchu výn. MŠO č. A-26.232-II ze dne 11. června 1945 a v duchu oběžníku Okresní odborové rady učitelské č. 2 ze dne 18. června 1945 byla provedena revise učebnic, pomocných knih a učebních pomůcek. Nacistickým režimem vyřaděné knihy z učitelské a žákovské knihovny byly zařaděny. Knihy, které odporují dnešnímu duchu, vyřaděny a zatím uschovány. Učební pomůcky byly zrevidovány.

Pracovní den učitelstva:

Pracovní den členů OORU konal se též 12. července. Přednášeli: ředitel učňovské školy v Pardubicích F. Poukar o „Učňovském školství", prof. vyšší průmyslové školy v Pardubicích Ing. F. Janeba o „Odborném školství" a docent Karlovy university dr. C. Hejskal, který přednášel na téma „Dítě a učitel v československé škole". Ve své krásné řeči mimo jiné pravil „Psychologii národa můžeme posuzovat také podle toho, kdo stál v čele národa. U nás to byli převážně učitelé: Hus, Komenský, Havlíček (vychovával lid), Tyrš, Masaryk, Beneš, Pražák, Nejedlý. - Demokracie potřebuje jednotnou školu pro výchovu nových lidí; hlavním úkolem však je reformovat ducha našich škol; učitel musí přestat být vrchností, bude rádcem. Reforma musí vycházet od nás zdola; musíme provést revoluci proti vnitřnímu nepříteli: proti pohodlnosti, zálibě ve vyšlapaných cestách, proti šabloně, proti chlebaření."

Manifestace v Pardubicích:

Téhož dne odpoledne konala se v Pardubicích na Pernštýnově ná-

městí manifestace za připojení Lužických Srbů k Československu.

V neděli dne 15. července 1945 konala se v Srbu na popud mládeže slavnost znovuodhalení pamětní desky učiteli legionáři Fr. Kmoníčkovi, zdejšímu rodákovi. Zemřel mučednickou smrtí 5. července 1918 v Sibiři. Průvod sokolů, hasičů a mládeže v národních krojích přišel ze hřiště SK ke škole, kde promluvili předseda národ. výboru Fr. Havelka a předseda Svazu mládeže Zdeněk Hlaváček. Desku odhalil legionář Alois Havelka. Poté odebral se průvod na hřiště, kde se konala sportovní slavnost všech složek. Čistý výnos této slavnosti byl věnován na obnovení obcí Ležáků a Lidic. *Znovuodhalení pamětní desky uč. leg. Fr. Kmoníčkovi:*

V době něm. okupace tato pamětní deska byla uschována v Kampelíčce.

Výn. MŠO č. A-26.222-II. ze dne 16. července 1945 obnovuje se právní pořádek na obecných a měšťanských školách - odčinění křivd, způsobených žákům těchto škol v době nesvobody a vydání seznamu neplatných vládních nařízení a výnosů min. škol. a nár. osvěty, vydaných v době nesvobody. *Obnovení právního pořádku:*

Výn. MŠO č. A-51.303-II. ze dne 17. července 1945 vylučuje se z vyučování hůlkové písmo jako didaktický málo vhodné. V počátečním čtení a psaní bude se od počátku škol. roku 1945-46 užívat výhradně tištěné a psané latinky. Slabikářů, v nichž je užito hůlkového písma, smí se však až do vyčerpání zásob z úsporných důvodů užívat hlavně v částech, tištěných latinkou. *Hůlkové písmo - vyloučení:*

Výn. MŠO č. A-33.872-II. ze dne 9. června 1945 zavádí se s okamžitou platností pro klasifikaci žáků čtyřčlenná stupnice známek z chování a pětičlenná stupnice známek z prospěchu. Z občanské nauky a výchovy nebudou žáci za škol. rok 1944-45 klasifikováni. *Klasifikační stupnice známek:*

Státní nakladatelství v Praze vydalo ještě pro potřebu tohoto škol. roku školní zprávy a vysvědčení v nové jazykové a obsahové úpravě. Jsou vydány bez podtisku, ježto nebylo ještě rozhodnuto o novém státním znaku. *Nové školní zprávy:*

Ve čtvrtek dne 19. července byl skončen pohnutý školní rok 1944-45. Ukončen byl s 38 žáky a 39 žákyněmi. Z 5. postupného ročníku do měšťanské školy odejde 5 chlapců a 5 dívek. Ze školy vystoupili po dovršení osmileté škol. docházky 3 žáci. *Konec školního roku:*

Docházka za školní rok 1944-45.

Počet půldnů vyučov.	529	
" " vůbec	25.461	
" " nezamešk.	23.755	= 93,30%
" " zam. oml.	1.706	= 6,70%

Srpen:

Veřejné hlasování o členech MNV:

Revoluční kvas v obci způsobil, že se začaly ozývati hlasy nedůvěry k některým členům místního národního výboru. Proto bylo svoláno občanstvo Srchu dne 5. srpna 1945 do hostince pana Doležala, kde bylo o jednotlivých členech MNV hlasováno jednotlivě. Hlasováním se ukázalo, že původní volba byla správnou. Dosavadní členové zůstávají; žádných změn nebylo.

Přestěhování MNV:

Dne 8. srpna 1945 přestěhoval se obecní úřad - místní národní výbor ze školní budovy do místností p. Jaroslava Malého, rolníka čp. 29. Jeho přestěhováním byla uvolněna místnost pro byt učitelky mateřské školy.

Místní školní rada:

Odstraněním nacistického režimu padl i autoritativní systém ve vedení záležitostí místní školní rady. Práva i povinnosti, které spočívaly na osobě starosty, přecházejí opět na volené místní školní rady. Nová místní školní rada školní obce Srchu se sešla dne 10. srpna 1945. Předsedou jest pan Antonín Novotný, dělník ze Srchu čp. 102. Jako členové byli přítomni: pp. František Pálek, tesař-úředník ze Srchu čp. 90, Antonín Rejmont, poštov. úředník ze Stěblové, čp. 56.

Místní školní rada SRCH

Jako zástupci školy byli přítomni učitelé Václav Veselý a Václav Beránek.

Opravy ve škole:

V letošních prázdninách byly vybíleny a mnohé vymalovány všecky třídy, místnost určená pro mateřskou školu, místnost určená jako byt učitelky mateřské školy, kuchyň řid. učitele a chodba. Záchody byly vybíleny a vydesinfikovány. Provedeny nutné opravy oken a všecky jiné nutné opravy. Lavice, stoly, skříně, dveře a p. byly natřeny. Do sborovny bylo instalováno elektrické osvětlení.

Kapitulace Japonska:

Dne 14. srpna 1945 skončila v celém světě strašná světová válka, když po pádu Německa, bezpodmínečně kapitulovalo též Japonsko. Města i všecky obce opět zavlály záplavou praporů a vlajek našich i všech spojeneckých mocností na znamení radosti, že bylo ukončeno dlouholeté krveprolévání a že ve světě zvítězil na všech frontách

boj za svobodu lidstva a spravedlnosti. Nyní nastává všemu lidstvu velký úkol. Přebudovat svět, aby již nikdy nepropadl válečnému šílenství.

Dne 16. srpna 1945 zemřel v sanatoriu ve Střeži Dr. Kamil Krofta, bývalý ministr zahraničních věcí, profesor Karlovy university. Zesnulý dokončil po návratu z koncentračního táboru své poslední dílo, věnované českým dějinám a odevzdal je 5. srpna svému synovi v právě v den, kdy se u něho projevilo ochrnutí nervů. Jako historik vybudoval si nejpřednější místo mezi našimi vědci a jeho díla nebude nikdy zapomenuto. Smuteční akt za zesnulého duchovního hrdinu boje proti nacistickému pojetí českých dějin se konal v Černínském paláci. Zúčastnil se ho p. president s chotí, zástupci vlády, členové diplomatického sboru a zástupci politického a kulturního života. Se zesnulým se rozloučil min. šk. a osv. dr. Zdeněk Nejedlý, státní tajemník zahraničních věcí dr. Vl. Clementis a rektor Karlovy university v Praze, univ. prof. dr. Jan Bělehrádek. Tento veliký Čech, vědec a státník zpopelněn byl v krematoriu hlavního města Prahy ve Strašnicích. Čest jeho památce! Úmrtí dr. K. Krofty:

Letošní žně, první žně osvobozeného národy, staly se záležitostí celého národa. Celý národ, obyvatelé měst i venkova, společným úsilím starají se o úspěšný výsledek letošních žní. Výsledkem bude lepší chléb a více chlebovin - zajištění výživy. Národní žně:

Neděle 19. srpna, den národních dožinek, stala se velkým manifestačním dnem pracujícího lidu měst i venkova. Národními dožinkovými slavnostmi bylo oslaveno zdárné ukončení letošních žní. V českých zemích bylo uspořádáno 15 velikých krajových slavností a přečetné oslavy místní. Národními dožinkami vyslovil národ dík za zdárnou sklizeň zemědělcům a všem, kdož jim pomáhali. Národní dožinky:

Je příkazem nás všech, abychom svornou spoluprací vybudovali nové, silné, vpravdě demokratické Československo, které bude, po odsunu Němců a Maďarů, jen sídlem Čechů a Slováků. Spolupráce v budovatelské práci:

Tradiční rivalita měst Hradce Králové a Pardubic skončila v neděli dne 26. srpna 1945, kdy bylo slavnostně zahájeno v Městském divadle v Hradci Králové vysílání východočeského rozhlasu, vytvořeného z obou vysílaček - v Hradci Králové a v Pardubicích. Slavnostní projevy měli zástupce ministerstva informací dr. Miloš Kratochvíl, zástupce čsl. rozhlasu Mirko Očadlík, osvětový důstojník 14. divise por. V. Horyna, předseda míst. nár. výboru v Pardubicích V. Kvaček, předseda Východočeský rozhlas:

míst. nár. výboru v Hradci Králové dr. Jos. Němec a Ing. Jan Netuka. V hudební, zpěvní a recitační části působili královéhradecká filharmonie, pod taktovkou prof. Svat. Knepra, ředitel Jan Klimeš, Zdeněk Stoklasa, L. Wildmanová, M. Janoušková-Matyášová, pardubické trio - Martin, Ulkanova, Kostelecká, dr. J. Šerf, Zdeněk Andres. Z přátelské spolupráce obou největších měst východočeského kraje bude čerpati celý kraj od Havlíčkova Brodu přes žirné Polabí do českých dědin Krkonoš a Orlických hor.

1. výročí slovenského národ. povstání:

Slovenské národní povstání, jehož prvé výročí oslavujeme 29. srpna, patří mezi nejvýznačnější události v dějinách Čechů a Slováků. Střediskem slavnosti byla Báňská Bystřice, která byla centrem, ze kterého vyšlehly plameny povstání. Před rokem vzepřelo se zdravé jádro slov. národa proti něm. okupantům, aby položilo za slavného národního povstání základ pro spolužití obou našich národů a aby ukázalo světu vůli slovenského lidu žít svobodně v bratrském svazku s národem českým v samostatné Československé republice. Bylo to první národní povstání v dějinách Slovenska. Bylo vítězné, neboť slovenský lid věděl, zač bojuje: Za vytvoření společného státu Čechů a Slováků. Slavnosti byli přítomni p. president dr. E. Beneš, členové vlády, diplomatičtí a vojenští zástupci Sovětského svazu a ostatních spojenců.

Dnes, kdy Československá republika je skutkem, slibme si my, Češi a Slováci, že se vyvarujeme všeho, co by nám mohlo společný náš soulad kalit a že jedině upřímná spolupráce a shoda bude nejlepším pojítkem mezi oběma našimi národy.

Slováci patří k Čechům, Češi k Slovákům.

1945-46

Září:

Letošní školní rok byl zahájen v pondělí dne 3. září 1945 o 8. hodině ranní podle letního času. Byl zahájen slavnostním proslovem učitele Václava Veselého o významu a úkolech osvobozené školy, o úkolech letošního školního roku a o vzájemné spolupráci učitelů, žactva a rodičů. Žactvo bylo poučeno o svých povinnostech a o chování ve škole i mimo školu. Počátek škol. roku:

Dne 4. září vyslechli žáci též slavnostní projev ministra školství a osvěty dr. Ld. Nejedlého ve kterém jmenovaný krátce a jadrně vyzval školou povinnou mládež k práci, pozdravil učitele i žáky, vyřídil pozdrav od ruských učitelů i žáků a naznačil, jak překonati počáteční potíže, aby se škola a její práce rozběhla radostně, protože v naší republice musí vanout svěží vzduch.

Josef Kolman, řid. učitel zdejší školy je dosud ve výjimečné činné službě vojenské. V I. třídě je třídním učitelem učitel Václav Veselý, ve II. třídě učitel Václav Beránek. Řím. katolickému náboženství vyučuje farář z Kunětic, p. Josef Kubelka, československému p. Karel Vlasák, duchovní čsl. v Pardubicích, evang. českobrat. nebude vyučováno - letošního školního roku dítek tohoto náboženství na zdejší škole není. Ženským ručním pracím a dom. nauce vyučuje Růžena Pavelcová, čekatelka z Pardubic. Učitelský sbor:

Výp. učitel Jaroslav Dierwok byl ustanoven ve škol. okrese chrudimském v Morašicích u Heřm. Městce. Dekretem okresní školní rady v Pardubicích č. 6749/45 ze dne 30. srpna 1945 byla ustanovena výp. učitelkou při zdejší škole na dobu potřeby Vilemína Hroz-

ková - Rolíčková, býv. učitelka, bytem v Praze - Bubenči, Třída krále Alexandra 870. Toto ustanovení nabude platnosti dnem, kterým jmenovaná nastoupí školní službu na školách v pohraničí na základě příslušného přikazovacího výměru zmocněnce ministerstva školství a osvěty.

Organisace školy:

Škola zůstává nadále dvoutřídní. V I. třídě je 1. až 3. postupný ročník, ve II. třídě 4. a 5. post. ročník a několik žáků vyšších postupných ročníků. Žáci a žákyně loňského 5. post. ročníku přestoupili na měšťanskou školu. Užíváme prozatím učebnic užívaných loňského škol. roku. (Výn. MŠO ze dne 11. června 1945, č. A-26.232-II.). Sešity a pomůcky obstarává pro všechno žactvo rodičovské sdružení a místní školní rada. Učebnic i sešitů je zatím nedostatek. Všichni žáci jsou pojištěni proti úrazu; místní školní rada platí povinné ručení.

Rozdělení žactva:

		Náboženství:								Bydliště:								Pohlaví:		Opakuje:		Celkem
Tř.	Ročn.	ř. kat.		čsl.		ev. čbr.		b. v.		Srch		Stéblová		Hradiště		Čepeka		Chl.	D.	Chl.	D.	
		chl.	d.	chl.	d.	chl.	d.	chl.	d.	chl.	d.	chl.	d.	chl.	d.	chl.	d.					
I.	1.	2	10	1	3	-	-	-	-	2	8	-	2	1	2	-	1	3	13	-	1	39
	2.	3	4	3	3	-	-	1	-	4	4	1	1	2	2	-	-	7	7	-	-	
	3.	4	4	1	-	-	-	-	-	3	4	1	-	1	-	-	-	5	4	-	-	
Celkem		9	18	5	6	-	-	1	-	9	16	2	3	4	4	-	1	15	24	-	1	39
		27		11		-	-	1		25		5		8		1		39		1		
II.	4.	6	7	4	2	-	-	1	1	7	6	3	2	1	2	-	-	11	10	-	1	37
	5.	3	7	1	1	-	-	-	1	2	8	-	1	2	-	-	-	4	9	-	-	
	6-8.	-	-	2	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	2	1	-	-	
Celkem		9	14	7	3	-	-	1	3	10	15	4	3	3	2	-	-	17	20	-	1	37
		23		10		-		4		25		7		5		-		37		1		
Na škole		18	32	12	9	-	-	2	3	19	31	6	6	7	6	-	1	32	44	-	2	76
		50		21		-		5		50		12		13		1				2		

Školský rozhlas:

Školský rozhlas vysílá pořady pro školy obecné v úterý pro nižší stupeň a v pátek pro vyšší stupeň od 10 hodin.

Feriální den.

Feriálním dnem v týdnu je sobota. Návrh, aby v celém okrese pardubickém byla sobota feriálním dnem podala školské komisi Okresního nár. výboru v Pardubicích okresní odborová rada učitelská. Návrh byl škol. komisí O N V dne 30. srpna 1945 schválen. Toto opatření se děje s ohledem na zřízení odbočky „Školy vysokých studií pedagogických" v Pardubicích. Konečné rozhodnutí učiní zemská školní rada v Praze.

Popravа zločin. nacisty univ. prof. Pfitznera:

Dne 6. září o 18,30 hodině byl popraven zločinný nacista v Praze univ. prof. Pfitzner, odsouzený mimořád. lidovým soudem za své zločinné skutky proti českému národu k trestu smrti provazem. Československý lid může býti klidný. Spravedlnost ČSR jedná spravedlivě. Zločinci

na našem národě budou potrestáni.

Dne 14. září vzpomínáme osmého výročí smrti presidenta Osvoboditele prvního presidenta Československé republiky T. G. Masaryka. Tohoto dne r. 1937 po třetí hodině ranní vydechl naposledy, když naplnil 87 let a 6 měsíců svého požehnaného života. Nikdy nezapomeneme tohoto smutného dne. Zanechal nám své největší dílo - Československou republiku. Nad jeho rakví slíbil p. president dr. E. Beneš za všecky poctivé Čechy a Slováky, že odkazu presidenta Osvoboditele zůstaneme věrni. R. 1938 vláda zakázala pietní vzpomínku na T. G. Masaryka, ale ze srdcí nám ho vyrvati nedokázala. V srdcích našich žil, žije a bude žíti na věky Čest jeho světlé a nehynoucí památce!
Masarykovo dědictví zachováme, rozmnožíme a budeme se řídit jeho příkladem. *8. výročí úmrtí presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka:*

Ve sběru odpadků a léčivých rostlin neustále pokračujeme. Sbíráme též šípkové plody na vitaminové přípravky pro děti, semena listnatých stromů a kaštany na krmení zvěře. *Sběr odpadků a léčivých bylin:*

V neděli dne 16. září konala se v měšťanské škole chlapecké v Pardubicích na Starém městě povinná seznamovací schůzka výpomocných učitelů. Zúčastnil se jí z našeho učitelského sboru Václav Beránek. Účastníci byli informováni o věcech organisačních, právních i slavovských. *Seznamovací schůzka mladého učitelstva:*

Na slavnostním zasedání Místního národního výboru v Pardubicích dne 19. září 1945 byli jmenováni ministr školství a osvěty univ. prof. dr. Zd. Nejedlý a ministr průmyslu Boh. Laušman čestnými občany města Pardubic. *Čestní občané města Pardubic:*

Výn. MŠO č. A-75.242-II ze dne 24. VIII. 1945 obnovuje se právní pořádek v organisaci obecných a měšťanských škol se zřetelem na nejvyšší počet dětí ve třídě. *Nejvyšší počet dětí ve třídě:*

Mezi vyučovacími předměty se nově objevuje politická výchova a ruština. Místo dosavadní vlastivědy se zavádí od 3. post. ročníku na obecných školách učení o vlasti a učení o přírodě. *Nové učební předměty:*

V letošním škol. roce budou zavedeny nové učební osnovy pro školy obecné i měšťanské s platností od 1. září 1945. *Nové učební osnovy:*

Za přítomnosti presidenta republiky dr. E. Beneše, generála Hartmona, ministra zahraničních věcí Jana Masaryka, vysokých důstojníků našich i spojeneckých, jakož i diplomatických hostí, bylo dne 27. září dopoledne na *Odevzdání I. čs. tankového sboru:*

Staroměstském náměstí provedeno slavnostní odevzdání I. čs. tankového sboru ze Západu americkou armádou československému velení.

Svátek sv. Václava.

28. září je památným dnem - svátek sv. Václava.

8. pracovní sjezd Čs. obce legionářské:

V sobotu 28. září ráno byl v Národním domě na Smíchově zahájen 8. pracovní sjezd Čs. obce legionářské za účasti 600 delegátů z českých zemí a ze Slovenska.

Národní pocta mučedníkům a bojovníkům za svobodu:

Pod heslem „Národní pocta mučedníkům a bojovníkům za svobodu" uspořádala vláda Československé republiky se všemi národními korporacemi péčí ministerstva informací v Pantheonu Národního musea v Praze v sobotu dne 29. září t. r. o 16. hodině všenárodní pietní slavnost - celonárodní tryznu na památku všech, kteří položili svůj život za osvobození vlasti.

K této ústřední pražské poctě byly připojeny všechny místní mimopražské pocty, ve kterých bylo vzpomenuto též místních obětí.

Na všech školách bylo hrdinství bojovníků a mučedníků za svobodu vzpomenuto a uctěno tohoto dne již v dopoledních hodinách.

Program odpolední slavnosti z Pantheonu Národního musea v Praze byl vysílán rozhlasem. Před šestnáctou hodinou začaly vyzvánět zvony po celé republice. Přesně o 4. hodině byly ohlášeny 3 minuty ticha. Nato byl zahájen slavnostní pořad „Legendou o mrtvých vítězích" od Jos. Suka a Hrubinovou básní „Jobova noc." Umělecká část programu byla zakončena Smetanovým „Blaníkem". Nyní následoval projev presidenta republiky dr. E. Beneše. Byl zakončen státní hymnou.

Po ukončení rozhlasem přenášeného programu z Pantheonu, které vyslechlo obyvatelstvo na veřejných shromážděních, následovaly místní vzpomínkové projevy místních obětí.

Říjen:

Středoevropský čas:

Počínajíc dnem 1. října platí opět středoevropský čas.

Všeobecná pracovní povinnost:

Dekretem presidenta republiky ze dne 1. října 1945 č. 88 Sb. se zavádí všeobecná pracovní povinnost.

Zemští škol. inspektoři:

Funkci zemských školních inspektorů pro národní školy v Čechách byli ministrem školství a osvěty pověřeni Karel Čondl, František Dlouhý, Marie Drásť a Václav Medonos.

Okresní škol. inspektoři:

Funkci okresních školních inspektorů pro národní školy v politickém okrese pardubickém byli ministrem školství a osvěty

pověřeni Jaroslav Urban a Bohumír Hendrych.

Ministerstvo školství a osvěty výn. č. B-150.617-III z 15. IX. 1945 upozorňuje všechny místní národní výbory a místní správní komise v zemi České a Moravskoslezské na nařízení vlády republiky Československé ze dne 9. června 1921, č. 211 Sb. z. a n., kterým se provádí zákon o pamětních knihách obecních ze dne 30. ledna 1920, č. 80 Sb. z. a n. Pamětní knihy obecní z doby před rokem 1940 budtež - pokud se tak již nestalo - v zemských archivech v Praze resp. v Brně vyzdviženy. V každé obci budiž neprodleně zvolena letopisecká komise a kronikář, pověřený prováděním zápisů do obecní pamětní knihy a péčí o soustavné sbírání látky, vztahující se k dějinám obce. Pamětní knihy obecní.

Dle ministerské vyhlášky č. 8380 pres. z 5. X. 1945 budou čelné strany úředních místností, učeben, přednáškových síní a jiných veřejně přístupných místností školních budov ozdobeny jen obrazy presidenta republiky dr. Ed. Beneše (vlevo) a generalissima Josefa Stalina (vpravo). Obraz presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka, vyvěsí-li se již na čelnou stranu, bude uprostřed. Výzdoba čelných stran úředních místností:

V pátek dne 5. října 1945 vrátil se z Londýna Vojta Beneš, senátor Národního shromáždění a vládní rada ministerstva školství a osvěty. Vrátil se po více než šestileté práci v USA, kde za této války stejně jako za první světové války vykonal pro naše osvobození jedinečnou osvobozovací práci. S ním se vrátila též jeho vzácná choť. Vracejí se svěží a zdrávi. S energií jemu vlastní se jistě zase ujme práce, pro kterou ho naléhavě potřebujeme. Vojta Beneš - návrat ze zahraničí:

Pobočka „Školy vysokých studií pedagogických" pro oblast východních Čech byla zřízena v Chrudimi. Zřizuje se proto, aby učitelstvo mohlo dosáhnout vysokoškolského pedagogického a odborného vzdělání bez přerušení praktického povolání. Škola vysokých studií pedagogických v Chrudimi:

Ve čtvrtek dne 11. října 1945 navštívil Prahu generál Dwight D. Eisenhower, nejvyšší velitel spojeneckých armád ve druhé světové válce a nyní vrchní velitel amerických armád v Evropě. Uvítání vrchního velitele spojeneckých vojsk v Praze bylo radostné a slavnostní, takové, jaké umějí připravit Pražané jen těm lidem, které si zamilují, aniž by je dosud spatřili. Byl to důstojný protějšek nedávné pražské návštěvy maršála Montgomeryho. Byl přijat presidentem republiky dr. E. Benešem, který mu blahopřál k jeho válečným Gen. Dwight D. Eisenhower:

úspěchům a dekoroval ho Zlatou hvězdou čsl. řádu Bílého Lva za vítězství, odznaky řádu Bílého Lva I. tř. a Československým válečným křížem 1939.

Maršál Sovětského svazu I. S. Koněv:

V pátek dne 12. října 1945 navštívil Prahu její slavný a milovaný osvoboditel a čestný občan maršál Sovětského svazu Koněv. Slavné a srdečné uvítání jeho bylo novým projevem našeho pevného spojenectví se Sovětským svazem. Účel jeho návštěvy byl čistě vojenský.

Volby do P N S a do Z N V:

V neděli dne 14. října 1945 konaly se v Praze a Brně volby do prozatímního Národního shromáždění a do českého a moravskoslezského zemského národního výboru. Zemský národní výbor má 120 členů a stejný počet náhradníků. Prozatímní Národní shromáždění má 200 poslanců a stejný počet náhradníků. V době 5 měsíců po osvobození celého Československa má republika volené, třebaže jen prozatímní Národní shromáždění.

Dr. Ed. Beneš v Mělníce:

V neděli dne 14. října 1945 navštívil president republiky dr. E. Beneš s chotí Mělník. Promluvil ke shromážděnému lidu o některých aktuálních otázkách politických a hospodářských, dotkl se problému zemědělského stavu a dnešní úpravy stranickopolitických poměrů. Zvláště pak zdůraznil otázku Němců u nás a její řešení. - Němci musí od nás odejít a také odejdou.

Sběr makovic:

Školní mládež pomáhá též při sběru makovic. Je to cenná surovina pro výrobu léčiv utišující bolesti.

Zrušení německých vysokých škol:

Ve čtvrtek dne 18. října 1945 podepsal president dr. E. Beneš za přítomnosti ministra školství a osvěty prof. dr. Zd. Nejedlého dekret o zrušení německé university v Praze a dekret o zrušení něm. vysokých škol technických v Praze a v Brně. Oba dekrety nabývají účinnosti dnem 17. listopadu 1939. Je to den, kterým byly za něm. okupace zavřeny české vysoké školy. Tento datum je pro český život význačný a časově nejbližší dni 1. září 1939, kterým něm. vysoké školy v Čechách a na Moravě byly prohlášeny za ústavy říšské.

Obnovení československé měny:

Dekretem presidenta republiky ze dne 19. října 1945, čís. 91 Sb. z. a n. se obnovuje československá měna a dekretem presidenta republiky ze dne 20. října 1945, čís. 95 Sb. z. a n. se zavádí povinnost přihlašování vkladů a jiných peněžních pohledávek u peněžních ústavů, jakož i životních pojištění a cenných papírů. Počínajíc 1. listopadem je měnovou jednotkou na celém území republiky čc-

Povinnost přihlašování vkladů:

skoslovenské koruna (Kčs). Počínajíc 1. listopadem platí pouze nové bankovky a státovky, poukázky z r. 1944, znějící na jednu korunu a mince dosud platné.

Dědictví slavných českých králů, české korunovační klenoty - svatováclavská koruna, žezlo a říšské jablko - byly ve středu dne 24. října vyzdviženy z podzemí pod Vladislavským sálem pražského hradu a dopraveny zase do svatovítského dómu. Klíče od korunovačních klenotů rozděleny představitelům českého národa. České korunovační klenoty:

Ve středu dne 24. října t. r. se uskutečnilo velké revoluční dílo nesmírného významu. Tohoto dne v 15 hod. 15 min. president republiky dr. E. Beneš podepsal na pražském hradě historické dekrety o znárodnění dolů a velkého průmyslu, o znárodnění akciových bank a soukromých pojišťoven, o znárodnění potravinářského průmyslu a dekret o závodních a podnikových radách. Dekrety jsou podepsány, vyhlášeny a lid je s nadšením uvítal. Počin tento tak ohromného významu pro národ a stát byl žactvu přiměřeným způsobem vysvětlen a využit pro výchovu a poučení. Aby škola žila skutečným životem, využívá se vůbec všech událostí v životě občanském, událostí v obcích, v okresu, v zemi i ve státě pro výchovu a vyučování. Dekrety o znárodnění:

V sobotu dne 27. října 1945 podepsal president republiky dva významné učitelské dekrety - dekret o vysokoškolském vzdělání učitelském - učitelstva na pedagogických i jiných fakultách vysokých škol a dekret o zřízení Výzkumného ústavu pedagogického Jana Amose Komenského pro vědecké výzkumné práce v oboru výchovy a vyučování. Vysokoškolské vzdělání učitelstva. Výzkumný ústav pedagogický.

V sobotu dne 27. října 1945 bylo vzpomenuto 100. výročí narozenin básníka Josefa Václava Sládka školní slavností, ve které bylo promluveno o jeho osobnosti a dílu. Ve svých básních „Selské písně a české znělky", „Nové selské písně" atd. „Zlatý máj", „Skřivánčí písně", „Zvony a zvonky" byl básníkem rodného kraje středočeského, českého sedláka a českého dítěte. Drobnými popěvky vyjadřoval lásku českého sedláka k půdě, krásu jeho práce, bodrost a mravnost jeho povahy, a ve svých dětských básních zaposlouchal se do duše českého dítěte. 100. výročí narozenin J. V. Sládka.

Letos oslavujeme svůj 28. říjen v obnovené Československé republice. Oslavujeme jej proto slavnostně a důstojně. 28. říjen.

Den 28. října byl pro nás vždy dnem symbolickým, dnem skutečného svátku, dnem naděje a víry. Letošní 28. říjen je dnem netajené radosti z konečného vítězství. Základy položené v tento den našemu státu jsou již pevné a nezdolné, pevné tak, jak pevnými zůstali jste v tento den každý válečný rok, den, kdy jste nikdy nezoufali a neměli starost o budoucnost. Doba dala za pravdu nám, kteří jsme tvořili tradici 28. října. V hlubokém rozvratu a zdrcující porážce zůstali ti, kteří chtěli svaté city československého lidu vymýtiti ze srdcí všech Čechů a Slováků.

Projev presidenta republiky dr. Edvarda Beneše.

V sobotu 27. října 1945 dopoledne ve školní slavnosti žáci vyslechli v školském rozhlase slavnostní proslov ministra školství a osvěty univ. prof. dr. Zd. Nejedlého a pásmo dr. Ferdinanda Smrčky „28. říjen". Nato třídní učitelé vhodnými proslovy zhodnotili mravní cenu svobody, statečné úsilí lidu v boji o ni a odpovědnost všech občanů za její udržení. Bylo vděčně vzpomenuto padlých bojovníků za svobodu českého a slovenského národa v obou světových válkách, zásluh vůdčích osobností našeho lidu v těchto bojích a jejich spolupracovníků i pomoci spojenců. Zvláště pak byla zdůrazněna síla plynoucí z jednoty národa v lidově demokratické republice podle hesla „Vláda lidu, lidem a pro lid" a zdůrazněny mravní síly našeho spojenectví se všemi svobodomilovnými národy, bratrského přátelství se všemi slovanskými národy a věrného bratrství se Svazem sovětských republik, jemuž především vděčíme za obnovení naší samostatnosti. - Žáci přednesli oslavné básně a zapěli oslavné písně.

Tohoto dne večer pořádal Sportovní klub v Srchu v sále pana Kamenického vzpomínkovou slavnostní akademii. Spolupůsobil též pěvecký sbor z Rosic n/L.

Na školní budově vlál nově zakoupený československý prapor.

Ustavující schůze PNS:

28. října 1945 o 9. hod. dopolední konala se v Praze ustavující schůze prozatímního Národního shromáždění republiky Československé s tímto denním pořadem: 1. Sliby poslanců. 2. Volba předsedy a jeho slib. 3. Volba místopředsedů a jejich slib. 4. Volba zapisovatelů a pořadatelů. 5. Zřízení a volba výborů ústavně právního, rozpočtového, iniciativního, imunitního a verifikačního.

Předsedou zatímního Národního shromáždění byl zvolen náměstek předsedy vlády, poslanec strany národně socialistické Josef David. Poslanci uvítali tento výsledek voleb bouřlivým, dlouhotrvajícím potleskem. Místopředsedy byli zvoleni: Robert Gottlieb, slovenský komunista, František Tymeš, sociální demokrat, Alois Petr, lidovec, Anna Hodinová-Spurná, komunistka a dr. Andrej Cvinček, slovenský demokrat. Dálo bylo zvoleno 10 zapisovatelů a 8 pořadatelů. Ve druhé schůzi, která se konala téhož dne po poledni, zatímní Národní shromáždění potvrdilo slavnostně a jednomyslně presidenta republiky v jeho úřadě tímto usnesením: „Prozatímní Národní shromáždění potvrzuje podle čl. 2 ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 25. srpna 1945, č. 47 Sb., o prozatímním Národním shromáždění, že president republiky dr. Edvard Beneš, řádně zvolený Národním shromážděním dne 18. prosince 1935, zůstává podle § 58, odst. 5 ústavní listiny ve své funkci až do nové volby presidenta republiky." Hlučný, neutuchající potlesk všech přítomných, kteří povstali se svých míst, zazněl v prostorách zasedací síně, když předseda prozatímního Národního shromáždění přečetl tento návrh. Nato předseda prozatímního Národního shromáždění požádal předsedu vlády Zd. Fierlingera, aby toto usnesení přednesl presidentu republiky a požádal jej, aby se dostavil do dnešní schůze a přednesl ústní zprávu podle § 64, odstavce 6 ústavní listiny - aby přednesl poselství k prozat. Národ. shromáždění. Ve 13.55 hod. dostavil se pan president do zasedací síně v Rudolfinu, provázen předsedou sněmovny a vlády, tajemníkem sněmovny dr. J. Madarem, jeho zástupcem dr. V. Ládrem, přednostou své kanceláře vyslancem dr. Smutným, náčelníkem vojenské kanceláře gen. Španielem, vyslanci dr. Skalickým a dr. Jínou a osobním tajemníkem dr. Belanským. Celé shromáždění povstává, vítá pana presidenta bouřlivým potleskem a nadšeně volá: „Ať žije president dr. Beneš!" Předseda PNS J. David zahajuje přerušenou schůzi, a vítá pana presidenta a prosí ho, aby přednesl své poselství. Poselství pana presidenta „Boj o osvobození republiky a nové budování státu" bylo posloucháno s napětím a bylo přerušováno častými projevy souhlasu. Když dozněla poslední slova jeho poselství, shromáždění povstalo a neutuchající potlesk nebral konce. Předseda PNS J. David ujal se pak slova, aby panu presidentu poděkoval za jeho poselství. Po řeči předsedově propuká Národní shromáždění znovu v bouřlivé

Potvrzení PNS dr. Ed. Beneše v presidentském úřadě:

Poselství pana presidenta:

ovace presidentovi. Zatím předseda PNS J. David postupuje předsednictví posl. Gottierovi a vyprovází p. presidenta ze zasedací síně. V té chvíli poslanci, všichni členové prozatímního Národního shromáždění i obecenstvo na galeriích vyjadřují své pocity velikého nadšení tím, že zpívají státní hymnu. Zpívají dobře. Pan president se vrací do síně a zůstává, až je hymna dozpívána a je znovu zahrnut projevy oddanosti a srdečným holdováním poslanců. V koridoru se k němu připojuje paní Hana Benešová a president vychází ze sněmovny, louče se s činovníky parlamentu. Odchod pana presidenta republiky je znovu provázen voláním slávy a voláním: „Ať žije president Beneš!" Místopředseda Gottier skončil tuto historickou schůzi sdělením, že příští schůze se koná v úterý dne 30. října o 10. hod. dopol.

Poselství pana presidenta, nadšeně sněmovnou přijaté, bylo jedním z největších projevů státnikových. Celá sněmovna svým nadšením projevila zde vůli a smýšlení obyvatelstva celé republiky, které v dr. E. Benešovi spatřuje největšího demokratického vůdce současné doby.

Řád Bílého lva za vítězství:

U příležitosti oslav 28. října odevzdal ministr národní obrany na pražském Hradě presidentu republiky dr. E. Benešovi Řád Bílého lva za vítězství - hvězdu I. stupně, který jako první patří podle zákona ze dne 21. října 1936 presidentu republiky.

Dr. Ed. Beneš čestným doktorem práv Karlovy university:

Ministr školství a osvěty potvrdil usnesení profesorského sboru právnické fakulty university Karlovy, aby byla presidentu republiky dr. Edvardu Benešovi udělena akademická hodnost čestného doktora práv Karlovy university.

Slunečně překrásným dnem byl 28. říjen 1945, den slunečným jasem ozářených svobodně vlajících praporů osvobozené republiky. Občané českoslovenští prožívali 28. říjen vítězné pravdy šťastni jako jeden z nejkrásnějších dnů svého života.

Definit. výplatní známky:

K 28. říjnu zahajuje čsl. pošta vydávání definitivních výplatních známek.

Měs. „Československo":

U příležitosti státního svátku vydává ministerstvo informací státní representační měsíčník „Československo".

Týd. „Svět v obrazech":

S oficielním týdeníkem ministerstva informací „Svět v obrazech" vychází též příloha pro učitele „Pedagogický průvodce".

Listopad:

Letošní dušičkové prázdniny byly ve dnech 1. 2. a 3. listopadu. Vyučují se plakaty výnosů a nařízení z dob 1. republiky. — Prázdniny:

Podle přípisu OŠV v Pardubicích č. 9744/45 z 21. X. 1945 i na naší škole byla provedena akce „Pomoc Slovensku" a sebráno: 296 Kč na hotovosti, 19 kusů různého šatstva, 23 dětských knížek a 101 různých knížek. Sběr odevzdán MNV, který jej odvedl ONV v Pardubicích. — Pomoc Slovensku:

Výnosem ZŠR v Praze č. I-53f/2 ai 1945 z 6/X 1945 (příp. OŠV v P. č. 9862/45 z 26/X 1945) schváleno zřízení a otevření mateřské školky v Sretu. Učitelka však do konce měsíce na školku ustanovena nebyla a proto mateřská školka v Sretu funguje jen na papíře. — Mateřská škola:

12. l. m. navštívil zdejší školu pan osv. Bohumír Hendrych, nově ustanovený inspektor na našem okrese. Navštívil měst. školy dívčí v Pardubicích na horním městě. Člověk, který prožil, lépe řečeno protrpěl celou dobu okupace v německých koncentrácích, který si jistě dovede cenit lidstva a lidskosti a proto všichni hledíme v něj důvěrně s přáním, že bude v první řadě kolegou poradcem a hlavně člověkem. Člověk je více než nadšený a tím více má školomek, nebo byrokrat. Vyčleňovat je potřebí naši mládež v otevřené prostory, přímé, ale poctivé a upřímné. A to se dá hlavně v první řadě našim otevřeným vystupováním a spravedlností ke všem stejně. Vše to u něho doufáme a my ho uznáváme. — Návštěva osv.

15/XI nastoupil ze zvyš. vojenské činné služby zal. nář. Josef Kolman a nastoupil školní službu. Proto byl dekretem OŠV v P. č. 11296/45 z 15/XI jmenován hot. — Učitelský sbor:

Učitelem Beránek vyp. náležitosti na dívčí školu do Sl. Ždánice.

17. l. m. byl v Praze zahájen světový sjezd studentů, se účastí delegátů téměř všech národů světa. Právě 17. XI. 1939 byly zavřeny vysoké školy v ČSR (byv. Protektorátu), aby českému národu byla vzata inteligence. Čeští studenti byli uvězněni a týráni okupanty, ale neklonali: Jejich vůle v lepší ČSR je neposlušlo zvi na popravištích. Vytrvali: 17. XI. 1945 byl jejich dnem před celým světem. — Světový kongres:

Výn. MŠO z 29. X. 1945, č. A-11927ff-II byly opět zřízeny nástupující školní úřady: 1. místní školní rada (MŠR), 2. okresní školní výbor (OŠV) a zemská školní rada (ZŠR) s příslušnými komisemi. — Školní úřadovny:

Podle příp. OŠV v P. č. 10203/45 z 24/XI 45, opraví a doplní se osobní listy i služební listy učitelstva podle těchto změnění: a.) doplní se voj. poměr, b.) voj. nebo válč. služba, c.) zruší se záznam o arijském původu, d.) zruší — Osobní listy - oprava:

se záznam o podepsání slibu podle §83. 56 - věnovat péči, s.) zmíní se záznam o vykonání zkoušky z němčiny.

Seznam učitelů do pohraničí:

Nedostatek učitelstva v pohraničí donutil MŠO, aby dalo souhlas k uvolnění učitelstva od 1- 18 služebními roky pro školy v pohraničí. Proto podle přip. OŠV v P 1120/1/45 z 24/XI 45 byly ze všech škol v okrese zaslány jmenné seznamy učitelstva. Ze zdejší školy je to zel. nižší. učitel Josef Kohman, který má přes 15 služeb. let.

Výzdoba:

Výn. MŠO č. 8840 pres z 19. X. 1945 je určen způsob výzdoby šk. místností a chodeb. Uniformita odstraněna. Popravé v dějinách školství má býti při výzdobě přednostním přihlíženo k umavní a politické výchově. Výzdoba má odpovídati duševní vyspělosti žáků a bude obrazem politické a estetické vyspělosti školy.

OBECNÁ ŠKOLA V SRCHU

Železniční průkazky:

V tomto měsíci byly doručeny pro dobu okupace učitelstvu opět průkazky na zlevněnou jízdu ČSD. o 33⅓%, platné pro II. třídu.

Očkování dětí:

V Chrasticích bylo provedeno hromadné přeočkování dětí proti záškrtu, kterého se zúčastnily téměř všechny děti. Jsou jistě maminky, které se staví k této léčbě nedůvěřivě.

Nová měna - výměna peněz:

Od 1/XI byla zavedena v ČSR jednotná nová měna. Do této doby platily v našich zemích protektorátní peníze, okupační poukázky osvobozeneckých armád, na Slovensku platily slovenské peníze a hlavní nedostatek tohoto stavu byl tím, že v něm vlastně byl nedostatek oběživa, který jeho rozvoj omezil. Před výdejem nové měny byla všechna stará platidla uložena mimo u peněžních ústavů a pro první platy uvolněno z vkladů 500·- Kčs na osobu. Platy gážistů i dělníků k 1/XI byly vyplaceny v nové měně. Všechny staré peníze zůstaly uloženy na vázaných vkladech, jen peníze veřejně účelovatelné (škol, obcí, nadací a úřadů) zůstaly volné a vylučují se na l. říj. výplatní list modrý.

Odchod spojeneckých armád:

Do konce l. m. opustily spojenecké armády naše území. Naše vláda s prezidentem v čele se s nimi upřímně rozloučila a slíbily si vzájemnou věrnost a oddanost.

Pracovní den učitelstva:

22/XI se konal v Gramatu a Pardubicích pracovní den všeho učitelstva, na kterém byly provedeny volby do okr. škol. rady a prolagog. sboru. Pravdivě bylo vzato na vědomí, že náš okres získal v Kralovicích okres s 12 třídy.

V tomto shromáždění byly přečteny komuniké zprávy o jednotném sjednocování komunistů v našich řadách. Spatřujeme v něm bylo velmi málo!

Prosinec:

Ve sběru odpadků se pokračuje, ačkoliv to není zrovna práce pro děti. Sebralo se v tomto měsíci 87 kg odpadků, ale organizace sběru v obci je velmi ubohá. Nikoho nedbá o odběr a tak sběr leží na škole na půdě a v pavlačích. Sběr odpadků:

Nelehká situace v zásobování uhlím ovlivnila též i na naší škole. Z 20q hrubého uhlí zůstala jen malá hromádka prachu. Proto jsme byli nuceni omezit vyučování do jedné třídy k větší vytápění, kde se dvě třídy střídavě vyučují. Takto se každá třída vyučuje 3x po celý den v týdnu. Mnohé školy musely úplně vyučování přerušit. Jistě štěstí, že nejsou mrazy a sníh. Omezené vyučování:

Přemýšleli jsme, jak tomuto nedostatku zabránili, nebo zmírnili nedostatek uhlí. Vyhledali jsme písemně přiškolené obce a majitele lesů, aby sebe menší množství dřeva prodali a pokusili jsme se zakoupiti koks. Prostřednictvím p. Fr. Ludvíka, který již nemá děti ve škole, jsme zakoupili v Synthesii v Smetině 20q koksu, když ONV v Pardubicích škole nemohl žádný přiděliti, ačkoliv pardubické vinárny jsou koksem zásobeny. Nyní to v dříví. A tu se ukázala lidská sobectvost. Majitelé lesů, kteří mají děti ve škole byli tak hodni, že nepřodali ani kousek dřeva. Byl to jen p. Fr. Kolman, rolník ve Stéblové č. , který nemá nikoho ve škole, který darował škole 4 poříční kmy borového dřeva, potom zemědělé z Hradiště na Písku zakoupili, jako zaměstnanci u pí Sudkové v Rábsku 2 m³ dřeva á 162 Kč a obec Spel, která škole prodala 3 m³ dřeva. Tak vypadají naši zemědělé v první republice po válce, ve které jsme nebylo nic rozbito a kteří mučili do chudoby, co je nedostatek a rozbité obydlí. Člověk je přes jinou sobec. Svépomoc s otopem.

I v tomto měsíci se ještě odstěhovali dvě rodiny s dětmi z naší školy do pohraničí. Ze II. tř. se odstěhoval žák Vratislav Kudrna, jehož otec Josef Kudrna, kotlář ze Sněty, přijal kotlářskou činnost v Mníšku u Liberce. Rovněž ze II. tř. se přestěhovala žačka Irena Malá do Děčína, kam se dal její otec Rudolf Malý, průvodčí vlaků ČSD přeložiti. Stěhování do pohraničí:

6. XII. se přihlásila u správy školy tet. Miroslava Háková z Hodětína, absolventka kursu pro mateř. školy, že je ustanovena na zdejší školu. Dětem věnuje bude školka upravena, zakoupí se Mateřská škola:

vyjmuloujíci hvězdy a potřeby pravlé pokynu kolg. Hlávové a školka vstoupí v život. I Sneh může jít s otužilou dobly).

Politická výchova:

V tomto šk. roce zavedena na školách politická a mravní výchova. Byl to pro milého Lvoška krásný úkol. Každý si tuto hodinu vykládal svým způsobem, neboť žáci po zrušení občan. nauky ze 6 roků okupace skutečně byli v organizaci obce, okresu a státu, ne-li světa, úplně nevědomí. Čím začít a co užít? 15. XII. obdržují školy první osnovy tohoto předmětu a tím bude vyučování polit. výchovy uzpůsobeno na všech školách.

Vánoční prázdniny:

Vánoční prázdniny začínají 15. prosince 1945 a potrvají asi do 13. března 1946. Rozhodujícím činitelem bude uhlí. Později byl tento výnos změněn tak, že školy, které mají dostatečnou zásobu uhlí na celé zimní období, mohou vyučovat již od 7. března 1946.

R.S při škole.

Na Štěpána, 26. XII. byla řádně svolána valná schůze rodičů. A dostavilo se jich celkem 6. To jsou nástroje přemanifestování Čechů. Moc a moc řečí, slibů a nadějí, že po válce se vyhne vše změní. Změnilo se moc a moc, ale prostý člověk to chce vidět na světě, v zítřku a ne jen výzvy formakyje, už lidské fantasie si malovala. Snížil v závaly. Jednu se stal a to tím, že jsme zůstali v této válce živi a zdrávi, že máme být. A o to ostatní se už musíme postarat sami. Jak? Jo nám řekl p. předseda dr. Beneš: „Každý musí pracovat za tři!“

První divad. představení:

Konečně jsme se dočkali v nové republice i divadelního ochotnického představení. Zatím se jen tancovalo a na vánoční Boží hod se sehrál divad. kus J. Rajské-Smolíkové: „Zelené bratrství“. Není to nic nového, ale výstižně líčí kulturní přestavení Němců v našem Chodsku. Kus se líbil a tak oživena chuť mladých pro ušlechtilé a výchovné práci v ochotnickém přestavení. Jen pozor na výběr divadelních her!

Leden:

Zakázané vyučování:

Letošní zima byla velmi zlá pro rodiny i školy, neboť byl velmi značný nedostatek uhlí a dřeva. Mnohé školy celý měsíc nevyučovaly, jiné se stěhovaly v jedné budově, ale u nás tomu bylo jinak. Správa školy s RÓ napsala na příslušné obce výzvu k majitelům lesů, aby dodávali škole jakéhokoliv množství dřeva a tak se umožnilo vyučování. A tu s pýchou a radostí jmenuji obce Stříbrnou, tu Stříbrnou, která byla vždy občanům k pomoci.

Dále po uveřejnění výzvy poslal p. Kolman ze Štětlové č. 9. několik pořadnějších kusů tvrdého dřeva, p. Kučera 6 kusů, potom přivážel p. Fr. Novák plný vůz březového polen, téměř 2 m³, potom p. Kolman Fr. č. 16. 1/2 m³ dřeva a konečně přijížděli p. Matys a přivážel plný vůz dřeva od občanů ze Štětlové a sice: pí. Marie Pospíšilová, p. Václav Jirásko, p. Karel Havlík, p. Fr. Kalenský, p. Jos. Dušek, p. Fr. Venzara a p. Fr. Šín. A nyní příši to hlavní: Vše zaplaceno!

A jak se zachovala naše obec Sreta. Z obecního lesa darovala obec 3 m³ a ostatní? Jsme asi příliš ctnostní. Není mi velkým potěšením, když to tu zapisuji, neboť i bohaté obce Brozany se těchto dílů zachovala.

Musím všech opravit svoje první mínění, neboť p. Jos. Suchánek ze Sreta prodává prostřednictvím zel. družstva ve Žáměřicích 2 m³ dřeva. A to rolník, který nemá dříví ke škole. Díky za porozumění.

A nyní potěšitelnější zápisem. Protože, nechci-li napsati nemajetné dělníci pp. Fr. Sedlinka a Ant. Novotný ze Sreta, zaměstnaní v Syndikátu Semtín dříví obstarali 299 kusů, který ochotně nakočili na auto v Žáměřicích a tak se postarali o to nejlepší. Málo řečí, ale skutky mluví. A tak je nám umožněno vesele pokračovat ve vyučování již 9. ledna. Jsou ještě mezi námi takoví, kteří chápou tento vzájemní pomoci v skutečné práci.

15. března 1946 je prvním dnem práce v naší nové mateřské škole. Již předtím mnohé maminky a otci okukovaly školku a hračky a již brzy nemo vystakovaly z postýlek a honem do školy. Maminky překvapení při odchodu ze školky se divily, že ještě jejich dítě je neodpovídá. A školka zabojila ukmi šťastně. 18 pánů rozrážných ač nezvoto zpráva po obci, takže koncem března máme už 28 dětí.

Vyučuje kol. Miroslava Hakové z Žorlíčnic, absolventka kursu v Hradci Králové, která sama obstarala potřebné nejnutnější hračky v ceně 1700- Kč, které budou postupně podle možností MŠR a RÚ doplňovány.

Školka sama je umístěna v přízemí školy v levé skupině. Má jen jednu místnost, vkusně vymalovanou, upravenou a vybavenou nejnutnějším nábytkem a taktéž. V jistém ohledu obsahuje pí. učitelka. I její byt je upraven, opatřen novými kamny a pí. kol. se těší.

Mateřská škola:

Inspekce:

29. I. 1946 navštívil podruhé školu p. oři Bohr. Hendrych, člověk, který celou dobu okupace prožil mezi německými koncentráky, řekl velmi krásná slova, že nejlepším inspektorem učitelů je jejich vlastní svědomí. Neříká-li nám svědomí v našem životě, že jsme něco dobrého, potom konáme svoji práci pouze a jsme platným členem naší vlasti a národa. První slova, která od nadřízeného mi tak zalichotila, že jsem se cítil spokojen se svým povoláním. Díky za ně.

Zima:

Letošní zima se k dětem zachovala macešsky. Zima byla, ale zimních radostí dětem nepřinesla. Sáně a lyže odpočívaly. Jen brusle přišly ke slovu. A tak nevíme, jak snídaně se stará. Jsme zvědavi, jaké budou velikonoce.

Únor:

Přístavba:

Podle protokolu MŠK ze září 1945 p. stavitel Šlipánek z Jinonic vypracoval plánek na stavbu nových dřevníků na šk. okna, které mají státi na hranici (plot) mezi Zemkovou zahradou a oknem. Ale p. Zemek nechce připustit zamýšlenou stavbu, neboť prý by měl velký stín a proto nepodepsal stavební protokol. Žádost i s námitkami p. Zemka postoupeny OŠV v Pardubicích k rozhodnutí.

Povodeň:

Z 9. na 10. února po velkých srážkách se přihnala velká voda v Labi. Za sobotní noci voda se vylila ze břehů Labe a zaplavila potabskou rovinu. Silnice z Rábí do Kunětic byla u kanálu zatopena, takže ani vojenské nákladní auto nemohlo projíti a zůstalo na silnici tuhle. Pole po levé straně státní silnice do Pardubic byla zaplavena. V Kunětiích byla voda vysoko v síti „na pěnovce." Ale již v pondělí 11. února značně klesla a ve středu 13. února byl téměř normální stav.

Březen:

Oprava rozhl. zařízení:

5. března nás navštívil montér fy. Zoten v Pardubicích p. Fukea a provedl první opravu rozhlasového zařízení. Byl vadný kondenzátor. Oprava stála 170,10 Kč.

Maškary:

V úterý 5. března za vlažného počasí uvidily naše děti opět prvně v životě skutečné maškary. Mohutného medvěda se stádem provázel průvod s hudbou po vesnici a večer skončil v hostinci. Čistý výnos z průvodu věnovali pořadatelé RS při naší škole ve výši Kč.

Narozeniny TGM.

Ve středu 6. března si děti vyzdobili vkusně prázdnou třídu a slavnosti a provedli v rámci vlastivědy důstojnou oslavu 96. narozenin

p. prezidenta - Osvoboditele Tomáše Garigua Masaryka. Celý program obstarali a předvedli žáci sami. I mateřská škola vystoupila s velikým úspěchem a je obdivuhodné, jak děti, které ještě před měsícem se slzičky, zpaměti krásně recitují a zpívají.

V pátek 15. března vzpomněl žalostný konec 7. výročí německé | 7. výročí okupace:
provlečí okupace naších zemí. Připomněl nám nelidské vystupování samozvaných ochránců, za které jsme zaplatili téměř 500.000 dětí na lidských životech a úplně zničeným hospodářstvím.

Ve středu 20. března překročil u Bohumína hranice naší | Maršal Brož-Tito
republiky představitel Jugoslavie, její osvoboditel maršal Brož-Tito. Jel vlakem a po cestě byl nadšeně vítán. Asi ve 14 hodin zastavil jeho vlak v Pardubicích, kde byl pozdraven a obdarován pardubickým perníkem.

21. března byl potom slavnostně pozdravován v Praze při jeho projíždění městem. Uctějme si naši slovanskou postavitost, neboť maršál k nám zajel na návštěvu po své návštěvě v Polsku, kde zjednal nejnovější smlouvu. K postavení stojíme asi i s naší československou republikou. Brož-Tito navštívil i prezidenta Beneše a prokázal i závody našeho znárodněného průmyslu.

V pátek 22. března zaznělo sonátní provedení se slavným Lyranem a stětínem zabrelášem Protektorátu Čechy a Moravu, Karlem Hermannem Frankem. Nejmocnější pán za německé okupace byl předveden na lavici obžalovaných v městě, kde byl mamelucným vladařem. Všechny jeho povaly je obsaženy v jeho přednášce „Bestie." Prostí lidé by chtěli smrt za smrt, ale dějiny si vyžadují důkladného osvětlení, aby naší paroty za proto bude KH Frank soudem a odsouzen v Praze. | Proces s K.H. Frankem.

Duben:

12. dubna vzpomeneme ve třídách 1. výročí smrti prezidenta USA Franklina Delano Roosevelta, věrného přítele SSSR a generalissima J. Stalina, obětavého spojence v boji proti fašismu a nacismu, který byl přítelem prezidenta dr. E. Beneše a stoupencem naší republiky. Jaký měl vliv na naši samostatnost je patrno z knihy dr. E. Beneše: „Demokracie dnes a zítra." | F.D. Roosevelt.

20. dubna na Bílou sobotu byl opět po prvé vztyčen v naší osvobozené republice mír čsl. červeného kříže, jak tomu bývalo před rokem 1938. Celoživotní heslo: „Důvěrou k míru!" | Mír ČČK.

Pálení čarodějnic:

Staré obyčeje se znovu oživují a vyvolávají se kvůli čeho svérázný život. Na Kunětické hoře slavena vždy pálení čarodějnic v noci filipo-jakubské 30. dubna. Veřejnost širokého okolí se v tuto věc sjela a šla na Kunětickou horu, kde byl koncert a velký ohňostroj. Průchod se vybíral vstupné, kterého bylo použito na opravy hradu. Za okupace kůmsi tento zvyk zakázali a teď opět mohutný ohňostroj osvětloval Kunětickou horu a v každé vesnici plály hranice, u kterých chlapci dělali ohňostroje starými kostěly a velkým křikem. V Pardu byly hranice na dvou místech: na kříži, kde byla slavnostně spálena velké čarodějnice a druhá hranice byla pod Radoňovou vetnadou na cestě. Velko široko hořely ohně a různobarevné rakety ozařovaly tichý večer.

Květen:

1. máj:

1. máj 1946, skutečně první v osvobozené republice byl ostravou mohutnou manifestací v Pardubicích, která měla bývalý stranický ráz, ale skutečná oslava práce. Čelní alegorické vozy závodů a továren, zemědělství a práce duševní zpestřovaly průvody. Prostředky vkusné familiární okrasky. Na čelných místech byly odpoledne tisícové veselice. Počasí bylo krásné.

Výročí revoluce:

Revoluční dni povstání 5.-9. května r. r. 1945 byly letos vzpomenuty důstojně a 9. května vesele tisícovými zábavami na ulicích. Oslavy 1. výročí začaly 4. května v noci a 5. a 6. května veřejnými oslavami. Při té příležitosti navštívili Pardu její osvoboditelé maršál Konev a maršál Rybalko.

V našem kraji byl odhalen v neděli 5. května 1946 pomník popravených 7 občanů z Němčic pod Kunětickou horou. Ze širokého okolí sjeli se do Němčic občané, Sokolové, Orlové a hasiči celého okresu, aby se kdo přihlásili k české myšlence a poděkovali mučedníkům za jejich boj o osvobození naší vlasti.

Při této příležitosti poznamenávám, že k podobné tragedii mohlo dojít i v Pardu, neboť po vyhlášení revoluce i v Pardu v úterý 5. května 1945 navečer šli občané do Stěbleové na zastávku, pomůžili trať a odklonili vlak německých uprchlíků, přečkávali u sebe a ve stovkách i v lese přes 100 partyzánů. Bohužel strážných nemohli odklonit postak závěrné střelení a tak naše dcera byla ušetřena masakru.

V Pardu se schovávala i manželka Josefa Píši z Němčic u

svých příbuzných a hosta byla uhrována ve škole. Zkrátka vše dopadlo.

Svátek matek:

K. května byl tradičním svátkem matek, který však byl oslaven o podzimních, když ve škole bylo méněmo přímí maminkám.

Manifestace na Kunětické hoře:

19. května uspořádala čsl. strana soc. demokr. manifestaci výst. čsl. na Kunětické hoře za připojení Hlaska k zemím českým. Promluvili p. předs. vlády Zdeněk Fierlinger, p. ministr Laušman a jiní představitelé veřejného života. Počasí bylo krásné.

Volby do ÚNS:

Týdem od 19.–26. května byl vyvrcholením volebního boje a agitace stran národní fronty. Plakáty, klaky, hesla zaplnily kolejské vraty a sloupy, provalovaly se po ulicích. Rovněž stálený stručný volební boj se projevil v tisku protikolejské strany, který v tomto týdnu překročil všech hranice slušnosti a podobal se hyděnímu boje. Ne volební programy, ale špinění se navzájem, ano i hrubé osobní urážky měly v tisku přední místa. Ani školství nebylo ušetřeno nenávisti, takže zavinil dojmu, jeho by se čsl., ale odvaží nepřátelé se přiznávati k boji. Zde ukázka „slušného" volebního boje: Svobodné Slovo uveřejnilo následující „otřepný" epigram: „Českým školám hrůza, když jim vládne pouhý chůva!" Míří na mysli min. prof. dr. Zdeňka Nejedlého, kterému padl zrak v boji o Kolby a který se celé věnoval práci pro provedení a uspořádání nových škol. Autor se ovšem zapomněl podepsat. Vždyť je svoboda tisku!

A výsledek boje? V neděli 26. května v slavnostní náladě proběhly volby s následujícím výsledkem:

Okres Litoměřice:

Slovan. tisk.	č. 1. (č. kommunist. strana)	192 hlasy
	č. 2. (čsl. lidová strana)	29 hlasů
	č. 3. (čsl. soc. dem. strana)	69 hlasů
	č. 4. (čsl. nár. soc. strana)	25 hlasů
	Počet tisků	3.

V celé ČSR z 300 poslaneckých mandátů:

V Čechách:		Morava:		Slovensko:	
Č. 1. (ČSKS)	65 mandátů	28 mand.		Č. 1. (Strana práce)	2 mandáty
Č. 2. (ČSL)	25 -"-	22 -"-		Č. 2. Demokrati	43 -"-
Č. 3. (Č. Soc. Dem.)	22 -"-	14 -"-		Č. 3. Kommunisté	21 -"-
Č. 4. (Čsl. Nár. Soc.)	38 -"-	17 -"-		Č. 4. Sloboda	3 -"-

Nejsilnější stranou v zemích českých a moravských jsou kommunisté a po nich čsl. nár. socialisté.

Na Slovensku demokrati, kteří získali hlasy bývalé buržoazní strany.

Narozeniny pres. dr. Ed. Beneše:

62. narozeniny našeho prezidenta-Budovatele dr. Ed. Beneše byly oslaveny ktos pracovním dnem. Ve školách byly oslavám věnovány 2 první hodiny a šk. mládež nezkoušena. Po celý den byly vyvěšeny vlajky. Avšak obec netila toto výročí důstojnému představení až 2. června 1946 v neděli, když 28. květen byl pracovním dnem.

Červen:

Div. představení:

2. června sehrálo R S při zájezdu školy div. hru od Jozi Čmourové-Mathlerové „Slavný mistr Kopřiva" k mělání památného dne 28. května. Spolunažívali žáci naší školy a ostatní mládež. Morální účinek byl veliký a finanční zisk 1.000.- Kčs předán R S.

Vycházka:

6. června uspořádána celodenní vycházka na Kunětickou horu a do Kunětic, spojená s prohlídkou popelnic a nalezišť popelnic.

Dopravní řád:

13. června uspořádala místní stanice SNB přednášku pro všechny žáky zájezdu školy o pořádku na silnicích, neboť motorismus se zvětšuje opět stále a oběti jeho také nebývají na malém počtu. Přednášel i s ukázkami p. ib. preparátů Autoš.

Volba presidenta republiky:

19. června provedena první svobodná volba prezidenta republiky. Zvolen jednomyslně 298 hlasy za prezidenta p. dr. Edvard Beneš, prezident Budovatel. Volba byla slavnostní ve Vladislavském sále na Hradčanech.

Besídka mateřské školy:

20. června uspořádána veřejná besídka mateřské školy v rámci týdne „Dětské radosti." Děti s kořánky prošly v průvodu vesnicí, na školní zahradě slavnostní svačina a maňáskové divadlo ve třídě. Veřejnost se seznámila s prací v mateřské škole a ocenila její význam.

Škol. výlet:

Po 7 letech byl 19. června uspořádán školní výlet naší školy. Část dětí podnikla výlet do Praehovských skal vlakem a druhá část i s mateřskou školou autem p. Jos. Skaly na Českou přehradu. -Výlet se podařil a dětem se líbil. Za rok pojedeme opět.

Konec šk. roku:

Konec šk. roku 1945-46 byl 21. června, kdy byly dětem rozdány školní zprávy a připomenuta památka M. Jana Husa. Doporučena jim účast na veřejných oslavách Husových a připomenuta pravidla slušného chování k turistům během prázdnin.

Září:

Začátek školního roku je v pondělí 2. září 1946 o 8. hodině ranní podle letního času.

V tomto roce se ukazuje nedostatek pracovních sil v průmyslu, zemědělství a ostatních oborech lidské práce, jako důsledek odsunu Němců a pohraničí. Mnoho lidí z vnitrozemí odchází do pohraničí, do nového domova, kde na ně čekají vystěhované místa a vesnice, opuštěné dílny, obchody i továrny a značné množství zmůžetělých nedbalostí. Obracejme se že kraje v pohraničí, které netají pro tisíce a ve vnitrozemí nastává nedostatek pracovních sil. Práce však nebylo a není bylo hotova! Žádají se proto stálovolné pracovní brigády z dělavých pracovníků a pracovnic, aby svůj volný čas věnovali na dokončení nutných prací v zemědělství a v uhelných dolech. Zkušenosti z minulé zimy mají k opatřením, aby byl dostatek rejn pro domácnosti, ale hlavně do továren a elektráren. Proto i továrny vyzývají brigády do dolů na 4–6 měsíců. Z naší obce p. Josef Malý, místa ze Smetína vede uhelnou brigádu Smetína v Sanci na Plzeňsku na 6 měsíců. Byly to také ženské brigády z měst, které byly zemědělsky, ale mnoho obětí skliděly, hlavně v pohraničí, a tak pomohly naší vlasti, neboť podpora UNRRA bude letošního roku skončena a my budeme odkázáni jen a jen na sebe. Pracovaly se i jiné brigády na pomoc v potřebných pracích.

26. srpna se ustavila v Sretu brigáde 15 maminek, které vymyly a vyčistily šaty pro zaú oběti. Zisk 300,- Kčs věnovaly

Pracovní brigády:

K 5 při škole na zakoupení filmového promítacího přístroje.

A tak 2. září začíná vyučování na naší škole s radostným pocitem zodpovědnosti nás všech, že si budeme vzájemně pomáhati, budeme míti porozumění jednoho ke druhému, nechávme nikoho opuštěného v jeho potřebách a úkolech, a spolupráci nás všech si vybudujeme naši obec, a celou republiku tak, aby se nám v ní líbilo všem a všem stejně. S tímto přáním školy 2. září začínáme.

Učit. sbor: Učitelský sbor se nemění. Řid. učitelem zůstává Josef Zelman, který vyučuje II. tř. a v I. tř. vyučuje kot. Václav Veselý ze Srob. Dvorů. Bydlí u př. Uvedl v Srbu č. t. Žen. ruční práce vyučuje kot. Růžena Pavelková z Panoušic. Náb. náboženství vyučuje p. Josef Kubetka, farář z Kunčic a ist. náboč. p. František Netík, ist. farář z Panoušic.

Organisace školy: Naše škola i po zvýšení počtu žactva na 50 ve třídě zůstává dvoutřídní. I. a II. tř. jsou umístěny v t. poschodí. Mladší škola je v přízemí u vchodu, ve třídě, kde byla letos opravena podlaha. Žák má více místa a třída bude vyvětrána lépe. Ve velkém pokoji v přízemí bude pracovna pro ženské ruční práce.

Rozdělení žactva:

		Náboženství								Bydliště						Pohlaví		Opakuje		Celkem
Třída	Odd.	Řkat.		Čsl.		Ev. č. br.		Bez vyzn.		Srch		Stáblová		Hradiště		Chl.	Děvč.	Chl.	Děvč.	
		Ch.	D.	Ch.	D.	Ch.	D.	Ch.	D.	Ch.	D.	Ch.	D.	tě	na Jizku					
I.	1.	4	8	3	-	-	-	-	-	6	5	1	-	-	3	7	8	-	-	15
	2.	3	9	1	1	-	-	-	-	2	6	-	2	2	2	4	10	1	-	14
Ve třídě		7	17	4	1	-	-	-	-	8	11	1	2	2	5	11	18	1	-	29
		24		5		-		-		19		3		7						
II.	3.	2	4	3	2			1	-	4	4	1	1	1	1	6	6	1	1	12
	4.	2	3	-	-	-	-	-	-	1	3	1	-	-	-	2	3	-	-	5
	5.	6	6	2	1	-	-	-	-	3	3	4	2	1	2	8	7	-	-	15
Ve třídě		10	13	5	3	-	-	1	-	8	10	6	3	2	3	16	16	1	1	32
		23		8		-		1		18		9		5						
Na škole		17	30	9	4	-	-	1	-	16	21	7	5	4	8	27	34	2	1	61
		47		13		-		1		37		12		12						

Nový ministr školství: 8. července nastoupil svůj úřad nový velmi ministr školství pr. Jndr. Jaroslav Stránský, univers. profesor, člen naší emigrace v Londýně, známý z rozhlasových relací „Hovory k národu". Nový ministr nastoupil se slibem, že bude chránit naše školství od stranické poli=

lidy a věří, že všechno učitelstvo mu bude v tomto nápomocno. Nový ministr je za stranu národně socialistickou.

Výn. MŠO z 5. 8. 1946, č. A-163977-III se pomocnévají prozatímní učební osnovy na r. 1945-46 v platnosti i na r. 1946-47 s otoplňky z občanské výchovy v 15. sešitě Věstníku MŠO. Osnovy:

Místní školní rada zůstává v dosavadním složení a to: MŠR:
Předseda mír. p. Antonín Novotný, důlník v Sretu 102, členové: pp. Josef Kučera, domkář v Sretu 67, Antonín Rejmonk, pošt. úředník ve Stětkově, Rudolf Hladěna, strojník v Hradišti na Písku a Josef Kolman, řid. učitel ze Sretu.

Rovněž RS při škole zahajuje svoji činnost za předsednictví p. Josefa Huška, důlníka v Sretu, místopředsedkyní je fí. Františka Pavelková ze Sretu, pokladníkem fí: Marie Novotná ze Sretu 5. a jednatelem Josef Kolman, ř. uč. Za úkol pro letošní rok si vytkl zakoupení promítacího přístroje. RS

Rovněž mateřská škola zahajuje. Výsledek zápisu 25 dětí. Mateřská škola:
Učitelkou zůstává vyp. učitelka mateřské školy, kot. Miroslava Hakové z Koštěnic, která již loni zde působila od 12. 12. 1945.

Vlád. nař. ze 27. 8. 1946 se vydává statut pedag. fakult, kterým se současně určuje studijní doba pro a.) učitelky mateř. škol na 4 semestry, b.) učitele obec. a měšť. škol na 6 semestrů a c.) učitele střed. škol na 8-10 semestrů. Pedagog. fakulta:

Rovněž platí, že metoda je volná, ale ministerstvo navedlo v elementární třídě čtení podle nově vydaných knih, které jsou globální. Velký odtor, hlavně odpor mezi učitelstvem o novém způsobu slabikování a psaní, když vše vychází z tisku. Chudák Kozíšek by svá Poupata nepoznal. Cesta do nemá-ma pro větší počet učitelstva. Shání se staré vydání Poupat a každý učí jak umí a vytýká se pokrokům, jejichž výsledek nemá. Myslím, že asi ministerstvo bude moudřejší a vrátí se ke skutečnosti, která je jiná, než nápady nefunkčtenů, kteří by nejraději mohli uplatnit na jiné líně školství. Metoda učení:

Říjen:

16. října objednává správa školy prostřednictvím filmového střediska v Pardubicích film. promítací přístroj za 9.500,- Kč a současně žádost o subvenci na ministerstvo. Bude sloužit i veřejnosti ve osvět. práci. Už aby tu byl! Promítací přístroj:

28. říjen:

28. říjen byl letos zvláště poučný tím, že byl nejen svátkem vyhlášení republiky z r. 1918, ale dnem vyhlášení i „Dvouletého pracovního plánu", vypracovaného první novou vládou obnovené čsl. republiky s předsedou vlády Klementem Gottwaldem. Dvouletka má býti zárukou nám všem, že spojeným úsilím překonáme poválečné těžkosti hospodářské, že každý bude přesně vykonávati svou svěřenou mu práci k prospěchu nás všech, a uvědomí, proč tu práci koná, mu bude jistě pobídkou jistě v lepší pracovní výkon. Zjistilo se, že je velký počet, ve nezbytech veřej. a stát. zaměstnanců, že bude třeba jejich počet snížit ani o 100.000 lidí, kteří budou přemístěni do zemědělského nebo zaměstnávajících podniků, aby mohl býti plán splněn. S vyhlášením dvouletky se současně ozvaly hlasy pochybovačné a byly to i hlasy některých poslanců lidové strany. Nyní se musíme přičinit, aby ani sytěkové nevyhráli!

Konec letnímu času:

7. října o 3. hod. ranní byl stanoven, zrušen letní čas. Hodiny se posunuly o 1 hodinu zpět. Zase máme u nás středoevropský čas.

Mrazy:

21. října vládne teplé slunečné počasí a už 23. října dosáhl náhlý mráz −6°C. Překvapil nás.

Listopad:

Příplatek učitelstvu:

K 1. listopadu byl splněn sociálně spravedlivý požadavek učitelstva, aby jeho práce byla hodnocena aspoň tak, jako práce stejně kvalifikovaných sil ve veřejné a státní službě. To se stalo l. p. 1946, 1. XI., za nátlakového humbuku v tisku, jak se tak budeme míti oboru! A zatím ti, kteří jsme platově dohonili, naříkají na malé platy a vysoké ceny produktů. Jak nevím!

Subvence na promítací stroj:

11. 11. oznámilo nám MŠO, že nám povolilo subvenci na zakoupení promítacího filmového přístroje 4.000,- Kč, které zašle, jakmile budou peníze uvolněné. To se dříve nikdy nestalo!

Zimní čas:

A zase novinka! To tu ještě nebylo! Z 30. XI. na 1. XII. byly posunuty hodiny o hodinu nazpět a zavedeny l. přes. zimní čas. Důvod? Tímto zařízením se šetří značná část na elektrické energii v válečném stavu. Pro naše přespolní žáky to bude nevýhoda, ale na návrh KS oznámí MŠK přeložení začátku vyučování o 1/2 hodiny dříve. Přespolní žáci by chodili až za tmy domů a půlhodinový rozdíl jim už bude lépe vyhovovati. Rovněž malířské škole to prospěje, neboť má denně do 1/2 4. hodiny.

Prosinec:

Díky porozumění zdejších zemědělců v Smutíně se naše letošní zásoba paliva zvýšila o 16 q koksu, kterého se mnozí zemědělci vzdali a odpovídali za nižší cenu školce. Tak se nebudeme bát zimy, nezapomeneme-li na naši jižní potniché obměstno s mamnátním přídělem. I teleo se jižní pozitůje nedostatek uhlí, neboť se z něho vyrábí benzin a je platidlem do zahraničí.

Zásoba paliva:

První neděli v prosinci byla na popud RS uspořádána mikulášské besídka s nadílkou u p. Kamenického na jevišti. Školní mateřské a obecné obstaraly program a maminky RS v čele s pí. Pavelkovou bohatou a praktickou nadílku všem dětem. Čistý výnos 2000,- Kč zůstal RS, které zakoupí promítací aparát a nitný elektromer pro zdejší školu.

Mikulášská besídka:

Před vánočními prázdninami měla mateřská škola svůj slavnostní, u kterého zazpívala koledy, přednesla básně, pí. učitelka s pí. Pavelkovou zahrály dětem maňáskové divadélko v nově zařízeném jevišti a po slavnosti byly děti pohoštěny čajem a zákusky. I nadílku si uspořádaly. Popularita a oblíbenost mateřské školy vzrostla. Díky tomu. Potleskem dříve na veřejnosti nebylo!

Pohoštění mateřské školy:

Volkenštejnský 10.1.1947

Vánoční prázdniny začínají 22. prosince 1946 a končí 2. ledna 1947. Vyučování začne v pátek 3. ledna 1947. 6 prázdninových se opět pohneme o zastavení pracovní brigády na vymytí školy, aby se nám tu zase líbilo.

Vánoční prázdniny:

Leden:

2. ledna již v ranních hodinách hodna vítá pracující do práce. Na nádražích vojenské hlídky vyhlížejí při příjezdech pracovních vlaků, zakázáno tvaje uzcí pochody, neboť tímto dnem vstupuje v platnost dvouletý plán. Zdvrat za vydržet za každou cenu. Celý svět se na nás dívá s očekáváním, zda vydržíme. Proto usilovně do práce, které se nelekáme.

Dvouletka:

Sv. Tří králů je pracovním dnem. Zdá toto vyčarovuje a proto po celou dvouletku bude pracovním dnem. Ve noci je - 25°C.

Svátek tří králů:

V pátek 10. ledna navštívil školu p. osv. Bok. Hendrych. Byl přítomen vyučování v obou třídách a prohlídl si celou školu. Slíbil, že školu již navštíví.

Inspekce:

Leden si zachovává svoje jméno. Mrzne, ovšem -28°C a 11.1. příší a je oblevu. Ale jen 5 dní a opět holomrazy celý měsíc. Je nedostatek paliva.

Počasí:

Brigáda ve škole:

V vánočních prázdninách nastoupila do školy brigáda mužů, maminek a vyčistila vnitřní školu. 18 matek přišlo a odčistilo si pořádek v druhém stoupnutí svých dětí. Plat za vymytí školy věnovaly škole na pomůcky. Za mytí o prázdninách a nyní o vánočních l. j. 600,- Kčs byly půjčeny MŠR.

Těžkosti MŠR:

Číselní školní radě při sestavování rozpočtu na r. 1946 zcela za základ ceny před 1. XI. 1945. Potom byla změna měny, ceny vyletěly do výše a rozpočet zůstal starý. Z 22.250 Kčs se ukázala potřeba 28.746,60 Kčs. Škola shánela úhradu, kde se jen dala. Pany, stůlky a nakonec musela vypůjčit 3000,- Kčs na běžný účet u Kampelíčky.

Žaludy:

Školní děti z dětí maltěské školy nosívaly 3q žaludů k sadbě. Tyto žaludy odkoupila obec Sreta za 800,- Kčs. Byly zatím půjčeny MŠR s vírou, že za ně MŠR jistě něco pěkného a prospěšného věnuje později škole.

Pololetí:

Pololetní prázdniny začínají 1. února a vyučování začíná opět ve středu 5. února. Vysvědčení byla rozdána 31. ledna 1947.

Únor:

Kultura v obci:

Pomalu přechází taneční horečka a veselí se vrací k ochotnickému divadlu. Ale i na tanci poci se jeví nějaká lenivost. Staré hry nejsou v oblibě a v nacvičování není přehled. Tato lenivost je patrna i na stávající situaci. Operety zavřeny, obecenstvo ignoruje divadla a tak je v divadelnictví stagnace. V naší obci sehrála T.J. Sokol 9. II. „Můj pan syn". Hra ze staré doby, nic neříkající. Odezva téměř žádná.

Tragická smrt člena MŠR.

Ve večerních hodinách 14. února byl přejet vlakem a usmrcen ve Skblové člen MŠR v Sretu p. Antonín Rejmanek, pošl. podúředník ze Skblové. Jmenovaného zaskočila smrt při návratu ze služby za hustě sněhové vánice. P. Ant. Rejmanek byl agilním pracovníkem v RS a MŠR za obec Skblovan a tak jsme ztratili dobrého člověka, který ctěl a přál škole vždy to nejlepší. Čest jeho památce. Pohřbem byl v úterý 17. února v Bohdanči. Na škole vyvěšen smuteční prapor a MŠR i RS zakoupilo věnec a na pohřbu se s ním rozloučilo.

Světové mistrovství lod. hockeye v Praze:

15. února začalo v Praze mistrovství v ledním hockeyi za účasti 8 států. Veliký zájem dospělých i mládeže o výsledek. Celý týden se o jiném nemluvilo, rozhlasové přijímače obléhány. V sobotu v famózním zápase prohrál naše mužstvo Rumunsku 23:1. Mistrem světa se stalo naše mužstvo.

Epidemie spalniček- zavření školy:

19. února nařídil ONV v Pardubicích uzavření školy pro epidemii spalniček na 10. dní. Nemoc postihla z naší školy z 61 žáků 47.

Kromě mateřské školy byla postižena touto epidemií. Zatím co na obecné škole nemoc prodělala během 3 měsíců, na mateřské škole ještě v březnu trvá. Smrtelných následků nebylo.

Letošní zima ukázala moji moc ještě koncem února. Led na říčkách 40-50 cm, sníh prumrzlé na 90 cm a ještě 24. února napadlo 35 cm sněhu. Sníh padal za prudkého větru, takže se navátaly místy vysoké závěje a dopravu byla ochromena. Na Moravě a Slovensku byly ještě vlaky zavřeny. I v Anglii byly některé kraje odříznuty, takže zásobování se provádělo letadly.

V naší části silnice Svat. Poltenia byl vysoko navát. 75 členná pracovní brigáda se dopolední silnici uvolnila. Svornou práci ji zdobává hrdé příkázka. Jsou obavy z velké vody a špatného přezimování ozimů. Snad vše dobře dopadne, neboť ČSR bude v r. 1947 odkázána na moje výrobky. Akce UNRRA je skončena.

Závěje:

Úroda:

Březen:

Zimní počasí trvá. 4. března je ještě -14°C. Sníh leží na silnicích a samice trvá. 5. března začíná vydatná obleva s oblevou, pole jsou jezera vodní hladiny. Země nepřijímá vodu a ta se rozlévá po polích. V sobotu 8. března opět mrzne -4°C a tak se záplava zmenšuje. Ani sv. Matěj zimu nepomazal. Až Josef se rozpřáhl a zima ustoupila.

Počasí:

97. narozeniny velkého a námi vřele vzpomínaného TGM bylo veřejně vzpomenuto 6. 3. na večírku ve škole, kde řed. učitel připomenul přítomným význam TGM pro nás v nynější době. Měla býti zapálena vatra, ale divoké počasí zabránilo této akci. I tak byl přesto vzpomínkový večer krásný a věstoni rozcházeli s vírou, že Masarykovo heslo „Pravda vítězí!" musí růstat nadále i našim hostem doma, v obci i ve státě.

97. narozeniny TGM

Bystrá obleva způsobila řadu hrůzostrašných zálepy v povodí některých řek. Husté hrozné hory zatarasily příčně a hrozná voda zaplavila vesnice. Zejména byly postiženy téměř vesnice v povodí Berounky a Bratislava. Ovocné a listnaté dřevy, hromadami a náložemi ničila řeky. Naše Labe se ukázalo letos velmi mírné. To snad proto, že tam jsme povodeň prožili.

Povodně:

28. 3. - V pátek byly připomenuty zaslou 355. narozeniny učitele národů J. Amosa Komenského, učitele, člověka a předchůdce TGM.

J. A. Komenský:

V sobotu 29. 3. byl vyhlášen ve škole mír ČČK s heslem: Spolupracuj k míru!" - heslem, kterým chceme přispěti k trvalému míru ve světě; opravdovému, neboť víme, co znamená válka, kterou jsme na své kůži zkusili.

Mír ČČK.

Duben:

Sběr tkanin:

5. dubna na Bílou sobotu konečně sběr tkanin, který v naší obci provádělo Jed. Jednota Sokol a sesbíráno bylo přes 5q. Sběr odvezla fa Pečiva z Pardubic.

Čápům spadlo hnízdo:

Naše obec byla už dlouho známa, jako sídlo čápů. Hnízdo jejich bylo na topolu u vjek. vrtu vedvedle u silnice v domě p. Františka Šlauta č. 47. Topol v r. 1944 usekl se letos na Velký čtvrtek 3. dubna padl. U kořenů byl úplně zkorodovaný. Aby naši čápi, kteří zoufale obletávali padlý topol, nemusili v bytové tísni hledati nové sídliště, zasadil p. Jaroslav Skala, rolník v Jetu č. 9. přípravit na kůlnu stodoly, kde čápi zalétnali, staré kolo z několika kusů dřev. Chtějí čápi místo prokletí, vybudovati nové pouto a známu je tu zase. Silniční most je nyní menší, vrátil jsem na něj už dávno zvyklé.

Velikonoční prázdno:

Letošní velikonoční prázdno bylo v době od 2. dubna do 5. dubna. V této době brigáda 12 mužů z Jetu a Stéblové umyla vnější školu. Vyčištění peníze darovala RŠ na zakoupení promítacího stroje.

Nová silnice

„Za uličkou" - staré pojmenování spojovací cesty Jetl - Pokrámov - Lázně jinak Lázňost. Loňského roku na podzim brigáda slovenských vězňů od fy: ing. Kunc Pardubice vykopala a z velké části vyčistovala novou silnici. Během zimy byla silnice ztěsňována a 14. dubna v pondělí přijel již velké, který má silnici uválcovat a tak ji udělat schopnou jízdy. Mnoho zemědělců silnice přučlala pole a p. Fr. Pilhantovi udělali část zadrady. Obec počítá s pochopnými majiteli projednávaly odškodnění.

Započítání voj. služby učitelům:

V tomto měsíci byla splněna dávná tužba učitelů o započítání vojen. pres. služby do postupu. Stalo se skutkem, takže není už mezi učiteli rozdílu. Bylo totiž do této doby provádělo tak, že lidi, kteří sloužili na vojně do r. 1926 byla voj. služba započítána plně, i válečné léta, od r. 1927 do 1937 se nezapočítávalo nic a od r. 1938, 1939 polovina. Konečně jsme povýšeni všetmi stejně. (podrobnosti ve věstníku MŠO r. 1947.)

Oprava vodovodu:

26. dubna byl opravou vodovod v naturálním bytě, kde byla vyměněna odpadová rouna a vyřezána nová jímka. Jes na 10 roků pokoj!

Květen:

1. máj:

1. máj byl oslaven v Pardubicích mohutnou manifestací pro dvouletý plán. I se Jetu byl vypraven alegorický vůz s heslem „Za jednotnou školu."

Revoluční týden:

Aby nebyl týden přerušen oslavami, v sobotu 3. května o 12. hod. byly vyvěšeny vlajky do neděle 4. května 1947 a potom až 9. května. Oslavy byly přeloženy na neděli 11. května, kteří vyměly jeho lidové veselice.

V Jiretu byla sehrána v neděli 11. května div. hra P. C. Jattin: Slavnice Janovian - hra, líčící odvahu a věrnost v boji. Hru sehráli osiřelými žáci Jednoty Sokol v Jiretu. Byla sehrána opravdu velmi slušně. Jen náš jevišť je velmi ubohé, takže bez nějakých oprav nebude možno na něm hráti.

63. narozeniny našeho p. prezidenta - Budovatele dr. E. Beneše byly ve škole oslaveny malou slavností, kde hlavním bodem programu byl slavnostní projev rozhlasu, líčící cestu prezidentovu v r. 1945 z ciziny, přes Slovensko do Prahy. Po celý den byly vyvěšeny vlajky i na soukromých domech. Láska lidu k prezidentovi je trvalá a pravá. To je pouto, které nás bude rozdílů polit. přesvědčení pevně navzájem. Kéž oblouko ještě oslavujeme jeho narozeniny.

23. květen:

Letošní máj je až příliš teplý. Po celý měsíc je slunečno, dřív nás metlý teplý vítr. Jetele a pícniny se ani nehoní, stav žita je velmi chabý, takže jsou vážné obavy z letošní sklizně. Ze celý měsíc jen 19. a 20. května slabě zapršelo a zase slunce pálí. Daleko širokého nepřší. V mezi nepřovjem vlobyhem se rozšiřuje opět obnova. Ukazuje se nedostatek hnoje pro hnojení. Švestky jsou značně zamoučené fukline a začínají nazetnati. Již kamenem měsíc jsou vyvalé třešně. První se prodávají 1kg à 20,- Kč.

Počasí - úroda:

Červen:

Úprava hřiště:

Naši rodiče provedli ve skutek úpravu hřiště na zahradě. Tatínkové vybetonovali basin ze železobetonu a postavili houpačku. Pomoc na písek, dřevo a cement poskytlo R.S., práci provedli členové R.S. zdarma. Houpačku postavili pp. Jos. Hušek, Václav Chmojka, Aut. Šimonek a Jos. Vaněna. Dřevo jsme více dostali z obecního lesa, ale vyměnili a doplnili jsme je u p. Frant. Tomáška, kteří v Hucovičích na Písku, který vše potřebné i stroje poskytnul zdarma. Slavnostní otevření hřiště ošetřen za přítomnosti rodičů bylo v neděli 15. června odpoledne. Žáci obecní i mateřské školy závodili o dobré ceny maminek a tak celé odpoledne vesele uplynulo.

Mateřská škola:

Letos prvně bude otevřena mat. škola i přes prázdniny na přání rodičů. Její učitelky se zde budou střídat.

Šk. výlet:

Ve středu 18. června podnikla škola výlet do Bališčina údolí. I maminky jely s námi, takže se výlet podařil.

Výstava ve škole:

S otevřením hřiště byla uspořádána výstava ručních prací obecní i mateřské školy, která se těšila velikému zájmu dětí i rodičů.

Studenti:

Po 8 letech zase se odvážili z naší školy na gymnázium v Panoušlivicích první studenti. Jako první v osmotřídní vlasti z naší školy to byli: Rudolf Novotný ze Sneku, František Novák a Zdeněk Sanauer ze Říbloví. Všichni měřili zkoušku do I. tř. Ostatní žáci 5. posl. ročníku přecházejí na nejnovější měšt. školu v Panoušlivicích.

Konec šk. roku:

Šk. rok 1946-47 byl skončen v sobotu 28. června. Zásluhou byla připomenuta památka Mistra Jana Husa a výročí bitvy u Zborova z prvního odboje, potom zazpívány hymny a zazněla školní vysvědčení.

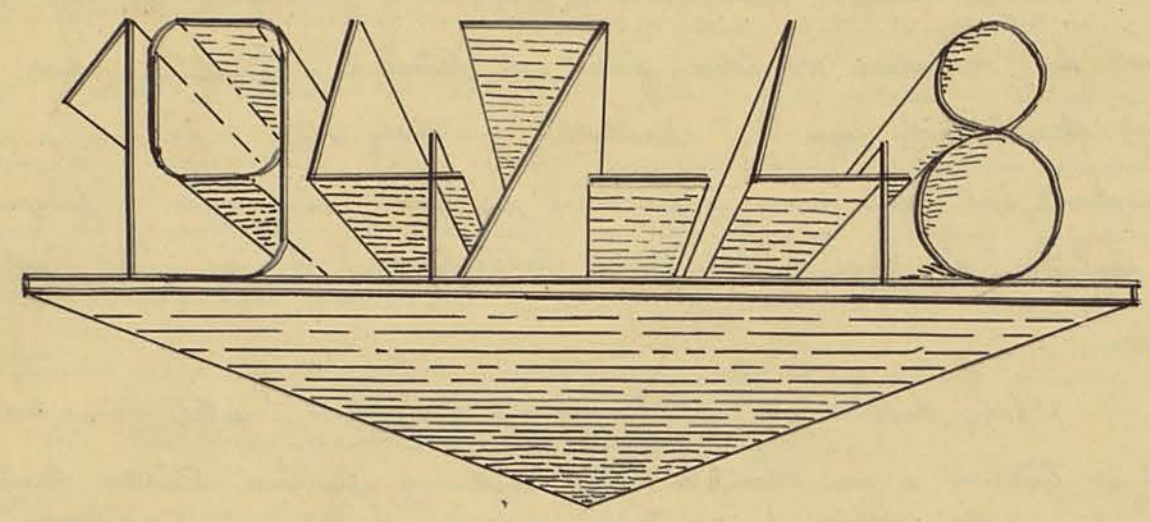

Září:

Začátek šk. roku:

Začátek šk. roku byl v pondělí 1. září. Krásný letní den. K poledni je 28°C tepla. Celé léto nepršelo a září začíná zase vedrem. Ó S. hodině shromáždili se žáci ve škole. Opálení a veselí. I ti prváčkové přišli s veselou, ani jeden uplakaný obličej se nenašel. Za to děkujeme mateřské škole, které děti připravila pro školu a seznámila mezi sebou. Rodiče tímto oceňují její dobré poslání a věřím, že se bude proto těšit stále větší obtíži. S veselou jsme přišli a s veselou jistě i školní rok skončíme.

Heslo šk. r. 1947-48 „Heslo naší dvouletky – vzdělávání bez přestávky!"

Učitelský sbor:

Učitelský sbor se mění. Kol. Václav Veselý si podal žádost o snížený počet hodin z zdravotních důvodů. Byla mu vůch udělena 3 měsíční zdravotní dovolená a po dobu jeho dovolení nastoupila na zdejší školu kol. Anna Lomberková - Půlpánová z Rosic u Kahova. Narodila se 11. května 1918 v Brně. Obecnou školu vychodila v Rosicích u L. a potom vystudovala vl. reálku v Pardubicích, kde r. 1936 maturovala. Po hospitování v Rosicích, podrobila se jako externista zkoušce uč. způsobilosti v Chrudimi a potom zkoušce učitelské způsobilosti v Hradci Králové. Jako učitelka působila v Bohdanči, Pardubičkách, Černé za Bory, Vysoké u L. a po r. 1945 v pohraničí v Žumberku a Horšovském. Aktivní věch v Sretu, zk. denně dojíždí z Rosic na kole. Rovněž u učitelek náboženství je změna. Římkat. náboženství vyučuje římkat. farář administrátor Josef Petrný z Žumberka, původem z Mor. Slovácka, který předtím působil v Vysoké u Kutné. Sbor naší školy je následující: Josef Kolman, zat. řid. učitel, Václav Veselý, def. učitel (zdravotní dovolená), Anna Lomberková, def. učitelka, P. Josef Petrný, římkat. farář z Žumberka, František Vaněk, čsl. farář z Pardubic a Růžena Táborská-Pavlcová z Pardubic, uč. ženských prací.

MŠR:

Složení MŠR zůstává nezměněno: Předsedou je p. Aut. Rovdzý, důlník ze Sretu, p. Josef Kučera, zemědělec ze Sretu č. 67, Václav Hladěza, rolník z Hradišťa na Písku, Václav Schejbal, rolník ze Slatiňové a Josef Kolman, řid.

Studanti:

Po 8 letech roce se odvážili z naší školy na gymnázium v Pardubicích první studenti. Jako první v osvobozené vlasti z naší školy to byli: Rudolf Novotný ze Sneku, František Novák a Zdeněk Sanauer ze Ribloví. Všichni složili zkoušku do I. tř. Ostatní žáci 5. posl. ročníku přestupují na nižší měšt. školu v Pardubicích.

Konec šk. roku:

Šk. rok 1946-47 byl skončen v sobotu 28. června. Závěrem byla připomenuta památka Mistra Jana Husa a výročí bitvy u Zborova z prvního odboje, potom zazpívány hymny a poražena školní vysvědčení.

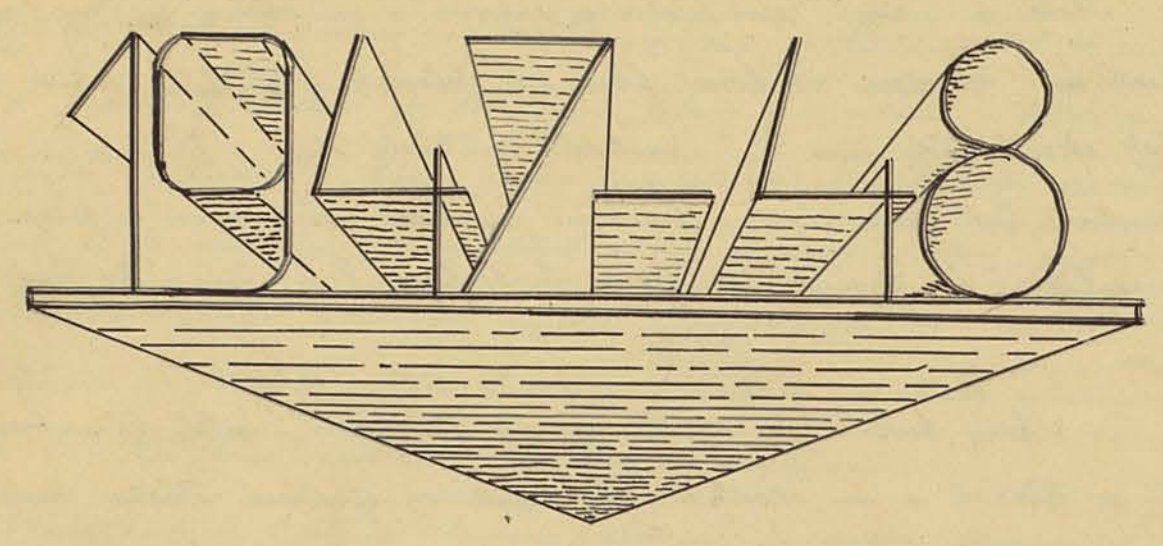

Září:

Začátek šk. roku:

Začátek šk. roku byl v pondělí 1. září. Krásný letní den. K poledníku je 28°C tepla. Celé tělo nepřešlo z září zažité rase rodinu. O 8. hodině shromáždili se žáci ve škole. Opálení a veselí. I ti prváčkové přišli s veselou, ani jeden uplakaný obličej se nenašel. Za to děkujeme mateřské škole, které dítě připravila pro školu a seznámila mezi sebou. Rodiče tímto oceňují její dobré poslání a věřím, že se bude proto těšit stále větší obtíži. S veselou jsme přišli a s veselou jistě i školní rok skončíme.

Heslo šk. r. 1947-48 „Heslo naší dvouletky – vzdělávání bez přestávky!"

Učitelský sbor:

Učitelský sbor se mění. Kol. Václav Vaněk si podal žádost o snížený počet hodin ze zdravotních důvodů. Byla mu však udělena 3 měsíční zdravotní dovolená a po dobu jeho dovolení nastoupila na zdejší školu kol. Anna Lomberková - Půlpánová z Rosic u Brna. Narodila se 11. května 1918 ve Brně. Obecnou školu vychodila v Rosicích u B. a potom vystudovala sl. malbu v Pardubicích, kde r. 1936 maturovala. Po hospitování v Rosicích, podrobila se jeho externista zkoušce uč. způsobilosti v Chrudimi a potom zkoušce učitelské způsobilosti v Hradci Králové. Jako učitelka působila v Bohdanči, Pardubičkách, Černé za Bory, Vysoké u L. a po r. 1945 v pohraničí v Žumberku a Hostinném. Aktivní úsek v Srbu, ale denně dojíždí z Rosic na kole. Rovněž u učitelek náboženství je změna. Římsk. náboženství vyučuje římsk. farář administrátor Josef Petrný z Žumberka, původem z Mor. Slovácka, který před tím působil v Vysoperku u Kutné. Sbor naší školy je následující: Josef Kolman, zat. říd. učit., Václav Vaněk, def. učit. (zdravotní dovolená), Anna Lomberková, def. učitelka, P. Josef Petrný, římsk. farář z Žumberka, František Vlček, čsl. farář z Pardubic a Růžena Táborská-Pavalcová z Pardubic, uč. ev. náboženství pravd.

MŠR:

Složení MŠR zůstává nezměněno. Předsedou je p. Aut. Kovařík, dělník ze Srbu, p. Josef Kučera, zemědělec ze Srbu č. 67, Václav Hladěna, rolník z Hradiště na Vsetínu, Václav Schejbal, rolník ze Slatiňové a Josef Kolman, říd.

učitel, který vstává funkci pokladníka MŠR.

Organisace školy: Škola je nadále dvoutřídní a spojena s mateřskou školou, na které působí kol. Miroslava Hakova, která zde působila i loňského roku. Obě třídy obecné školy jsou v I. poschodí, mateřská škola v přízemí u vchodu. V místnosti proti schodům je pracovna pro dívčí ruční práce a přírodověda pro žactvo. I. tř. vyučuje kol. Anna Šimberková, II. tř. řid. učitel Josef Kolman.

Stav školy: Školní budova je uvnitř vymyta kvigédem matek, vymalovány pokoje ve třídách a na chodbách. Přes prázdniny opravena střecha budovy, ale velmi nedostatečně. Bylo by třeba opakování kominů, ale žádný klempíř se nechce této práce vjmouti. Kromovody byly natřeny a přeskoušeny. Je však jedna kotel, které nám dělá těžkou hlavu. Jsou to okna naší školy. Shnilá, nikdo je nechce už ani opravit a tabulky při zafouknutí větru drnčí a vypadávají. Musíme se asi těžko vzpomenout. Za 1 okno jsou nyní se pořizuje v dnešní ceně 2.000,- Kč. To by znamenalo 54.000,- Kč. Nevím, jak se MŠR s tímto problémem vypořádá.

Letošní zimy se nemusíme bát, neboť zásoba uhlí a koksu je velmi dobrá. Jen o dřevo je nouze a to nám dělá hodně starostí.

Výročí úmrtí TGM: V sobotu 13. září bylo slavnostně vzpomenuto 10. výročí úmrtí našeho prvního prezidenta - Osvoboditele TGM slavnostním poskytnutím školského porcelánu a přednáškou kl. učitele. Žactvo si zároveň uvědomovalo význam osobnosti TGM, o kterém za okupace nesmělo. V pátek 19. září promítali jsme pro žactvo i veřejnost velký film „Ze života TGM" a „Poslední léta TGM".

Zlatá svatba: 14. září při bohoslužbách vzkvetl ve škole uvítání naší rodiče akt obnovy sňatku „zlatou svatbu" manželů Františka a Anny Němcových ze Sněmu, na které bylo přítomno 10 jejich dětí a 14 vnuků. Je to první zlatá svatba v Sněmu a proto ji zaznamenáváme.

Mateřská škola: Naše mateřská škola byla otevřena přes hlavní prázdniny, ale docházka dětí o prázdninách nebyla valná. Od 1. září je zapsáno 25 dětí. Do konce 7. září zastupovala kol. Miroslava Hakova a do konce září je v zastoupení. Po celou dobu školy místnost zavřena, neboť OSŽ nemá náhradních sil. Je to trapné, neboť tak krásný čas, pěkná práce a škola musí být zavřena. Rád je záhad ŽSR přijímání nových sil a na našem okrese se 9 učitelek mateřských nedostává. Pomoc a pradle vřazování mateřských škol! Sešli se, kde se scházejí.

Říjen:

Počasí: Suché počasí trvá. Začátkem října mrazíme a naměřena nejnižší teplota 2. října -8°C. Později se oteplilo, ale neprší. Těžko se ore a zasetí obilí nehlídá.

Ostava 28. října:

28. října bylo vzpomenuto 29. výročí vyhlášení československé republiky. O 10. hod. byl vystoupení slavnostní pořad. Žkol. porkladu, ve kterém měl 15 min. projev p. prezident-Budovatel dr. Ed. Beneš. Potom byla ostava ve třídách. Samosprávna si vyzdobila třídy, čeřtvo vystřelo bizně z výstřely spolužáků, zapívalo si a odpoledne pokračováno ve vyučování. Jedna hodina věnována „Pětihodinné pracovní směně". Chlapci vyčistili prostranství před školou a děvčata vytřela prach v chodbách a otřela okna a okna. Celá obec byla vyzdobena prapory a vlajkami.

Letní čas- konec:

V noci ze 4. na 5. října skončen letní čas a hodiny posunuty o 1 hodinu nazpět, takže opět platí středoevropský čas.

Drahotní výpomoc:

Koncem měsíce byla vyplacena všem státním a veřejným zaměstnancům drahotní výpomoc. Svobodným 1200,- Kčs a ženatým 1400,- Kčs. Na každé dítě 200,- Kčs. Současně přistižena i vánoční výpomoc o 100,- Kčs vyšší. Nová úprava platové (nový platový zákon) má býti upravu do 1. 1. 1948.

Požár lesa:

V úterý 21. října na své výchozce spozorovalo žactvo II. tř. požár lesa v „Chátrali". Hořela parcela p. Vytlačila ze Žďárnice. Požár v suchém lese se vyvinul šířit až do vysokého lesa „Chátrů", který patří obc. milkostadské. Na popud učitele Kolmana si žactvo malému učiti a a po půlhodinovém hašení zamezilo rozšíření požáru ve Chátrů. Tak zabránilo velkému lesnímu požáru.

Listopad:

Změna sboru:

30. listopadu odchází z naší školy kol. Anna Lemberková-Půlpánová, protože kol. Václav Vaněk 1. XII. po zdravotní dovolené opět nastupuje. Lemberková nastupuje na obecnou školu v Kozicích nad Labem.

Kozačně prší:

Po více než půltoroční přestávce ve středu 5. listopadu o 9. hod. ranní začalo pršet a pršelo střídavě do 15. listopadu. Konečně se mohly zasadit ozimé plodiny, takže se oralo i v novém. Osvědčily se traktory. Koncem měsíce se pole už zelenala a lidé i noviny totaly nadosluc, že příští úroda je zachráněna.

Lékařská prohlídka:

18. l. m. provedl dr. Frant. Pivoch zdravotní prohlídku dětí, při které u 12 dětí zjistil značnou náchylnost k tbc. Děti byly poslány na roentgenologickou prohlídku do Pardubic, při které tbc nebyl zjištěna nebyla, ale novičům dětí pomocno, aby byly děti v léčení.

Přívšnice:

Po 15. listopadu se vlna rozšířila na dobré a konečně i na mateřské škole epidemie příušnic, která řádila i v prosinci.

Oprava oken:

MŠR na vědomí se nemusí, že je nutná úplná výměna venkovních oken ve škole, neboť jejich stav je nehospodárný. Tak místo naddemních oken budou půlovní. Při dnešních cenách je oprava školy nemožná.

Prosinec:

Změna sboru: 1. prosince nastupuje po zdravotní dovolené kol. Václav Vlasý, kterému však ZŠR snižuje učební povinnost na 21 hodin týdně, takže jeden učitel ní podle nových směrnic o rozdělení hodin na školu 49½ hodiny ve vlastní 2½ hodinu.

Čištění školy: Po vánocích se škola pročistí brigáda RS a ze dvě hodiny byla škola umytá. Paní Pavelková přinesla prášek, postavila ho na zetvrdlo k Těstavě, chlapci lopili a tak jindy tak špatné a namáhavé práce byla hravě za 2 hodiny hotova. Tímto způsobem si RS vydělalo téměř 900,- Kčs, které věnuje na potřebné věci pro žactvo podle jejich uvážení.

Počasí: Prosinec byl vlčtiný. Až 20. t. m. byl mráz -13°C, který však brzy povolil, takže bylo měkké zima. Občané, kteří se těšili na zalijačky nejsou zimou nadšeni, neboť musí provázky odložit. Za to Labe stoupalo a vylilo se ze břehů, ovšem jen v údolích na luke, ale brzy se zase hladina ustálila na normále.

Prázdno: Vánoční prázdniny byly od 21. XII. – 4. I. 1948.

Leden:

Počasí: Počasí je jarní. Jen 3 dny v měsíci mráz -2°C a jinak prší a svítí slunce. Průměrná teplota +6°C. V noci teplota nad nulou. Za to mezi žactvem je nespokojenost, neboť jíslí nebrusilo, ani mažíkovali. Také provází mezi lidmi různé nemoci a nachlazení.

Atentát na Gandiho: 29. ledna byl spáchán atentát na slavného vůdce Indie na Mahatma Gandiho, který 30. ledna 1948 tomuto atentátu podlehl. Atentát provedl přívrženec jiné náboženské sekty v Indii.

Nová okna: MŠR objednala u fy: Hanzlíka v Pardubicích nová vnější okna pro naši školu, která budou o hlavních prázdninách vyměněna. Náklad bude asi 15.000,- Kčs.

Olympijské hry: 30. ledna se začaly ve Sv. Moritz ve Švýcarku zimní olympijské hry, kterých se zase zúčastnili i čsl. závodníci. Naše nadějе se upírá hlavně na lední hokej, kdy naše mužstvo obhajuje loňský titul mistra světa.

Pololetí: Pololetní prázdniny byly od 1. února 1948 do 8. února 1948.

Únor:

Olympijské hry: 9. 2. skončily zimní olympijské hry, ve kterých naši hockeyisté vyhráli jako první, neboť nebyli poraženi a s Kanadou hráli 0:0. V tomto týdnu nebyla s lidmi pozorná řeč, neboť všichni svědčili u přijímačů a poslouchali naše reportéry Laufra a Mašlanku, Čecha a Slováka, kteří nejlépe zjednotili ČSR, kdy potil. vlivy se rozcházejí naše vlády, také ani ústava není vypracována a těžko v tomto roku bude přivedena v platnost.

Počasí:

Mírná zima ukázala, že dovede změnit svou tvář. 15. února se začal do bílého padat sníh, zůstává ležet a mrzne. Zemi pokrývá 10–15 cm vrstva sněhu a mrzne. Zimní sporty oživly.

Maškary:

10. února v masopustním úterku chodily v Srubu maškary. Sanfer, svatební pár v kočáře, medvěd, čeledí, sekání na vozu a potiraji naučili každé číslo a samostatné Střediště na Písku, kde vzbudily pozornost aut na státní silnici. Čistý zisk 2000,- Kčs věnovaly Své naší škole. Pověst našich předchůdů ožila, ale výlučně se nepropil jako dříve. Časy se změnily a mění, mění svůj život a navázání na školu.

Politické změny

nová vláda

porážka kapitálu.

V tomto měnění se politický život vlády a parlamentu měnil k horšímu, takže praktická činnost naší vlády nebyla možná a skončila tím, že 20. l. m. podali ministři strany nár. socialistické, lidové a stor. demokratické prezidentu republiky demisi. Byli to: dr. Petr Zenkl, dr. Stránský, (min MŠO), dr. Ripka, dr. H. Ripka, msgr. Šrámek, min. Hála, ing. Kopecký, dr. Procházka, dr. Ripka, dr. Pietor a stát. tajemník MNO Jan Šverma. Prezident republiky však jejich demisi nepřijal. A nyní nastal ve státě mocný nápor pracujících, kteří obvinili jmenované ministry, že úmyslně ekonomicky podkopali naši demokracii ve prospěch zahraničního kapitálu. Byly nalezeny zbraně a plány na obsazení rozhlasu stranou nár. soc. To vzbudilo vůrobecný nápor lidu a min. předseda K. Gottwald po neustálé poradě s prezidentem republiky přednesl 21. 2. veřejně na Staroměstském náměstí v Praze souhlasit situaci. Dalším vývojem událostí 25. února oznámil prezident, že demisi přijal a jistě lidově byla jmenována vláda nová, obrovsky lidově demokratická, ze které lidé, kteří vládu opustili již jmenováni nejsou. Nová vláda:

Klement Gottwald, předseda vlády, Ant. Zápotocký, nám., Šaušman Bohumil, nám., Viliam Široký, nám., Jan Masaryk, min. zahran., Ludvík Svoboda, gen., min. obrany, dr. Ant. Gregor, min. zahr. obchodu, Václav Nosek, min. vnitra, dr. Jaromír Dolanský, min. financí, dr. Zd. Nejedlý, min. školství, dr. Alex. Čepička, min. spravedlnosti, Václav Kopecký, min. informací, Zdeněk Fierlinger, min. průmyslu, Julius Duriš, min. zemědělství, František Krajčír, min. vnitř. obchodu, Alois Petr, min. dopravy, dr. Emanuel Šlechta, min. techniky, dr. Alois Neuman, min. pošt, Evžen Erban, min. soc. péče, P. Josef Plojhar, min. zdravotnictví, inž. Ludmila Jankovcová, min. výživy, dr. Věra Čechová, min. unifikací, dr. Vladimír Clementis, stát. tajemník min. zahran., dr. Ján Ševčík, stát. taj. MNO.

Akční výbory = AV.

Již 25. 2. se utvořil v Praze ústřední akční výbor = ÚAV a po něm se tvoří AV ve všech úřadech, ústavech, továrnách, zemích, okresích a obcích, ve všech ulaněnovních organizacích, jako je SČM (svaz čs. mládeže), Sokol, DTJ, Orel, JSČZ = jednotný svaz čs. zemědělců, hasiči, atd. Jejich úkolem bude očišťovací akce od nečistých, spatřovačských živlů a veřejného života. V naší obci byl ustaven AV

na veřejné schůzi občanů v úterý 29. února u Kramniických, kde nejdříve promluvil o situaci náš poslanec dr. Josef Kučera. Do AV byl zvolen jednomyslně za předsedu Josef Kohman, řed. učitel a dále: p.p. Josef Malý, tov. místr., Josef Pitkart, zlatník, Alois Hamelka, předseda MNV, Josef Beška, důlník o osvob. polit. věznů, Josef Jirouteč st., rolník, Josef Červený st. rolník, Marie Novotná, man. obchodníka a Františka Pavlíková, man. zlatníka a Karel Lánský, rolník z Jetenu 42.

AV důležitý pro okres parodubický bude rovněž ustaven. Jeho moc je velmi rozsáhlá, neboť může „kamuflovat" i suspendovat, nebo dáli na dočasnou dovolenou. Na mnohých místech, obvod nebo úřadech si může velmi radikálně, bohužel mnohde se uplatňují i vlivy osobní antipatie. Prožíváme nové pokračování revoluce z května 1945, která má dokončit socialismus naší lidové republiky.

Březen:

Politická situace. Co bude? Těžkéž vedení politické přechází do osmnáctého pátrana Německého, mnozí jsou zadrženi na kraji. Krajští ministři očekávají své platy do budoucnosti. Dokončit košický program, vypracovat novou ústavu, obnovit netribunální dekrety prezidenta republiky a pro něž velmi vítaný nový školský zákon o jednotnou školu II. stupně. V národě nastává uklidnění u širokých lidových vrstev.

98. narozeniny TGM.

V sobotu 6. března vzpomínáme 98. výročí narozenin našeho nezapomenutelného prezidenta-Osvoboditele Tomáše G. Masaryka. Všechny budovy v obci byly ozdobeny státními vlajkami. Ve škole byla milým a přístupným způsobem ostatní tato vzpomínka v jednotlivých třídách i v malobské škole. Děti s láskou se naučily příhodným básním, které přednesly a zazpívaly jeho oblíbenou „Tu vlast, tu" a vzpomínkovou „Tatíčku starý náš!" V neděli potom jednota Sokol pod záštitou MNV uspořádala veřejnou vzpomínku na Kamnicích. Na jistě ozdobeném jevišti uspořádána vzpomínková ostava a ukázány dvě jednoaktovky F.X. Svobody: Potopený Samsónek a Hodný táta.

Tragická smrt dr. h. c. Jana Masaryka:

Ve středu 10. března v poledních zprávách čes. rozhlasu po smutném mlčení oznamuje smutný hlas, že ranních hodinách tragicky zemřel náš ministr zahraničí, dr. h. c. Jan Masaryk, který skočil z okna ve 2. poschodí svého bytu v Černínském paláci. Na státních a veřejných budovách jsou vlajky spuštěny do půl žerdě a lidé se ptají: „Proč to udělal?" V sobotu 13. března byl mlčenlivým vyprovodu státní pohřeb z Jánského náměstí do kostela, kterého se zúčastnil i p. prezident Beneš s chotí. Poslední nositel slavného a nezapomenutelného pro nás jména byl pochován v Lánech, u hrobu svých rodičů. Smuteční obřady na Hradě provedl evang. farář, který pohřbíval matku i otce Jana Masaryka. Bůh jeho památce!

V neděli 21. března byla nařízena po celé republice dobrovolná národní směna vítězství, t.j. dobrovolná pracovní směna z sběru odpadových hmot. I v naší obci se odpracovalo 720 pracovních hodin na úpravě cest a sb. místům sesbírala: 26q starého železa, 15q tiliny, 450q hadrů a 2,50q papíru. Jeden v neděli 4 hospodáři dopravili sběr do Panoramic.

Národní směna vítězství:

Boldendorfy 4.5.1948

Letošní velikonoční prázdniny začaly ve čtvrtek 25. března a končí v úterý 30. března. Vyučování začne ve středu 31. t. m.

Velikonoční prázdniny:

Duben:

Ve středu 7. dubna připadlo 600 leté jubileum založení Karlovy university v Praze. P. president republiky prodlužuje obnovování bulle Karlovy university „Zlatou bullu", která byla okupanty zničena, neboť ještě zničili naše vysoké učení i památky na ně. Podrobné popsání tohoto jubilea je obsaženo ve věstníku MŠO r. 1948, str. 146 – 156. Jubilejního týdne se zúčastnili četní zahraniční hosté, zástupci universit zahraničních.

Jubilanta Karlovy university:

V noci ze 17. na 18. duben byl opět zavedeno v našich zemích letní čas, t.j. posunuty hodiny o hodinu kupředu proti středoevropskému času. Letní čas skončí 3. října 1948.

Letní čas:

Ve středu 21. dubna byl slavnostně vyhlášen nový školský zákon, zákon dr. Zelenka Nejdlého, zákon o jednotné škole, kterým se přibližujeme témuž po 400 letech ideálům učitele národů, našeho Jana Amosa Komenského. Ve čtvrtek 22. dubna byly všechny školy obsazeny vojáky, žádný rozhlas slavnostním pořadem připomněl žactvu všech škol význam tohoto zákona a konečně začlo ostouhlo tuto dobu volnou. Jeho realizování bylo umožněno únorovými událostmi, po očistění naší veřejnosti. Jeho platnost začíná 1. září 1948. Uvedení v život bude však vyžadovati velkého vypjetí sil úřadů a učitelů, kde protiplány ve výrobě vymýtily i protiplány v administrativě a tak jednotná škola v život 1. 9. 1948 uvedena bude.

Nový školský zákon:

10. dubna o úterý přijela do Prahy bulharská vládní delegace, vedená min. předsedou Jiřím Dimitrovem, aby podepsala smlouvu čsl-bulharského přátelství a spojenectví. Slované se nacházejí – díky Bohu!

Čsl-bulharská smlouva:

Květen:

Letošního roku byly společné oslavy 1. máje. Všechno občanstvo, bez rozdílu politického přesvědčení, hasičstvo, sokolstvo a ostatní organisace společně oslavovalo Svátek práce. Průvod byl, ale zakřiknutý. To nebyl už ten hokojovný 1. máj dřívějších let. Jsme překvapeni!

Svátek práce:

4. května provedl p. oči Bohumír Hendrych inspekci školy. Byl na škole od 8. – 12. hodiny. Znovu doporučil výměnu oken a slíbil podporu u úřadů a místních národních výborů.

Inspekce:

9. květen:

9. května byl na parduticském okrese ostatní pracovní směnou. V naší obci všecka mládež upravila náves, vyčistila chodníky a park u té-stavy. Upravila se cesta u Mamojzů. Odpracováno 491 hodin.

28. květen:

Narozeniny prezidenta-Budovatele ostaveny se škole slavnostním pořadem škol. rozhlasu, škola vyzdobena prapory a v sobotu 29. května uspořádal SČM (svaz české mládeže) slavnostní schůzi pro veřejnost s programem k oslavě narozenin prezidenta-Budovatele.

30. květen - volby:

30. května byly provedeny volby do národního shromáždění. Byla pouze jednotná kandidátní listina a prázdný lístek. V naší obci byl výsledek voleb následující:

328 odevzdaných hlasů

316 hlasů pro národní frontu = NF

3 prázdné lístky

6 lístků neplatných, t. j. ve 2 obálkách byly obrázky prezidentů republiky Masaryka a Beneše a ve 4 obálkách bílé papíry. Volilo se v obci manifestačně, t. j. veřejně, jen jednotlivci volili tajně a ti brali odevzdali bílé papíry a prázdné lístky.

V celkovém pořadí všech obcí v okrese byl Sval na 2. místě. Kraj Pardubice však byl v českých zemích na místě posledním.

Červen:

Abdikace presidenta Beneše:

7. června překvapila celý národ zpráva, že prezident dr. Beneš se vzdává úřadu prezidenta republiky ze zdravotních důvodů. Většina lidí tomu nevěří a různé pověsti kolují lidem. Dokud, na vsi se nic nemění a tak s jistotou zaznamenáváme tuto zprávu a litujeme, že se tak stalo.

Volba presidenta:

14. června byl manifestačně v NS novým prezidentem dosavadní předseda vlády a předseda KSČ, Klement Gottwald. Třetím prezidentem republiky se stává muž, kterému se podařilo sjednotit československý národ na 90% v květnových volbách, muž lidu, soudruh Klement Gottwald. Po abdikaci dr. Ed. Beneše, je to jediný muž, který se vyzná ve složité situaci politické v Evropě a ví, co chce. Byl jediným kandidátem na tento úřad. Předsedou vlády se stal Antonín Zápotocký. Z vlády vystupuje Bohu. Laušman a na jeho místo je určen Klement.

Šk. výlet:

Ve dnech 14. a 15. června podnikla II. tř. se třídy měšt. školy výlet do Jeseníků a na Praděd. Výlet se vydařil ve krásného počasí a nohy nás bolely ještě 3. den.

XI. všesokolský slet:

19. června začal slet. První po válce. 19. červen - den sokolské mládeže. I z naší obce byla 4 děvčata na sletě. Cestou přšel a přší přes celý 11. všesokolský slet, t. j. přes 11 červenců.

Ukončení šk. r. 1947-48 bylo v pondělí 28. června 1948. Letošního roku odchází z naší školy na jednotnou školu 5 žáků. Mimo zapsaných žáků je 14, takže v novém školním roku bude naše škola o 9 žáků více, t.j. 23. Šk. rok byl ukončen vzpomínkou na Mistra Jana Husa, připomenutím jeho víry v pravdu a konečně připomínkou slavné bitvy u Žižkova. Zapívány hymny, narozeniny vyučování a uzzle jinu se nezúčastnili na zastoupené prázdniny.

Konec šk. roku 1947-48.

1948-49

Začátek šk. roku:

Září: Šk. r. 1948-49 byl slavnostní. Vstoupil v platnost nový školský zákon, platný pro celou československou republiku. Starý zákon z r. 1869, na svoji dobu velmi pokrokový, nevyhovoval nynější době. Ve třetím roku po obnovení naší republiky zavádíme Jednotnou školu. Přejme si, aby nová škola splnila očekávání do ní vkládané. Věna je polovičatá vítězství a měla mile doplní druhou polovinu.

Začátek šk. r. 1948-49 není pro náš okres šťastný. 1. září měl býti slavnostní začátek, ale pro epidemii dětské obrny na mnoha okresech na Moravě a v Čechách byl na žádost min. zdravotnictví odložen začátek školy na 15. září. Mezi nešťastnými okresy je i náš prachatický okres. Zatím v obvodu naší školy není jistého případu obrny. Doufám, že ani nebude.

Zemřel dr. Edvard Beneš:

V pátek 3. září 1948 v 18 hodin 10 minut zemřel ve své vile v Sezimově Ústí druhý prezident Československé republiky, prezident-Budovatel doktor Edvard Beneš!

Odchází jedna z nejvýznačnějších postav naší novodobé historie. Pan prezident umíral klidně, bez smrtelného zápasu, spíše jakoby v klidném spánku, v kruhu své rodiny.

Vláda vydala žádné nařízení v mimořádné schůzi v sobotu 4. září dopoledne, ve které smutební projev předsedal předsedá vlády Antonín Zápotocký. Projev vyslechla vláda stojíc. Jeho se zmíní na následujícím:

V uznání mimořádného významu a vynikajících zásluh o národ a stát bude bývalému prezidentu republiky dr. Edvardu Benešovi vyprazeno státní pohřeb. Na všech státních a veřejných budovách, v celé republice budou vyvěšeny podle platných předpisů státní vlajky na půl žerdi, po případě smuteční prapory, a to počínaje dnem úmrtí až do 20. hod. věže v den pohřbu.

Nařizuje se státní smutek po dobu jednoho týdne, a to od dne úmrtí

do pátku 10. září. Po dobu státního smutku odpadají veškeré slavnosti a veřejné projevy.

V osobní záležitosti choti bývalého prezidenta musela se vláda poskytnout paní Haně Benešové úsluhy důchod ve výši platu aktivního ministra.

Státní pohřeb byl vypraven z Pantheonu národního muzea v Praze ve středu 8. září 1948. Průvod Prahou měl být omezen na kolonu vozů a proto mnoho účastníků pohřbu nebylo do Prahy vpuštěno. Pohřeb v Sezimově Ústí byl v pátek, 10. září 1948 v zahradě prezidentovy vily. Smuteční obřady provedl arcibiskup pražský dr. Josef Beran. Na rozloučenou mu byla zapívána píseň „Rek, synku, synku."

Na jeho oblíbeném místě v zahradě odpočívají prezidentovy ostatky. Nové poslední místo upřímných Čechů. Tam tedy odpočívá věrný syn národa, věrný druh československého lidu. Čest jeho památce!

Synem ze zmučeného prezidenta - Budovatele upozorňuje v naší obci SČM. Celý průběh státního pohřbu byl vysílán místním rozhlasem. V obci nebylo snad jediného člověka, který by nebyl ovlivněn vlajkou, na znamení smutku. Co již se vyprávělo v naší vlasti, že příčinou smrti jsou komunisté, mluvila jako min. dr. Jana Masaryka. Naši upřímlivci ve hranicích prohlásili Beneše jako vrádce, že v úmyslu zůstal věrným lidu. Jeho pohřeb měl byl protistátní zmužilý, ale důstojný klid nebyl nikde porušen. Snad československý lid chápe dobu a zůstane věrný jeho odkazu, že „..... musíme se své hanění učit!"

Sbor školy:

Ředitelem školy zůstává Josef Kolman. Kol. Václav Vrzlý má zdravotní dovolenou a na jeho místě působí kol. Eulalie Mistríková-Janisová, původem z Moravy. Ručními pracími vyučuje kol. Vlasta Šímová ze Smiřic. Náboženství vyučuje katech. vyučuje p. Josef Pelny, farář z Kunčic, žeh. p. František Nelib z Pardubic. Na mateřské škole působí kol. Miroslava Haková z Koštůnic.

MŠR:

MŠR zůstává bez změny. Předsedou je Antonín Novotný ze Smiřic.

Školní budova:

Výměna oken, připravovaná na letní prázdniny nebyla provedena. Předseda, František Hendrych z Pardubic uzavřel smlouvu o dodání oken. Ten chápe dobu a dovolebku občan! Škola byla vymalována, brigádou žen vymyta, takže prostředí bude radostné.

Říjen:

Normální středoevropský čas:

3. října se posunuly hodiny o 1 hodinu zpět, takže v celé republice platí opět normální středoevropský čas.

Změna sboru:

9. října onemocněla kol. Eulalie Mistríková-Janisová. Protože její nemoc bude trvati delší čas, 18. října převzala její hodiny kol. Vlasta Šímová,

které zde vyučovala mimo práce. Ale už 20. října onemocněla. zůstává a leží v nemocnici v Jaroměři. Do konce měsíce vyučuje dle třídy Josef Kolman. Protože zastává i jiné funkce veřejné, žádá OSV o zastupující sílu pro II. tř. A tak 3. listopadu nastupuje na školu kol. Alenka Benešová, invalidní učitelka z Ostřešan, která na škole bude vyučovati literním předmětům ve II. tř. Na obec se jeví nedostatek učitelských sil, takže se třídy spojují a učitelky domácích nauk vyučují literním předmětům.

28. říjen: 30. výročí vzniku naší republiky bylo ve škole oslaveno již ve středu 27. října od 10. hodiny. Slavnost byla zahájena slavnostním proskelním školského rozhlasu. Potom žáci I. tř. přednesly 3 příležitostné básně. Prostor a vysvětlení školského rozhlasu pronesl Josef Kolman, ve kterém vysvětlil, jak byl dokončen dvouletý plán a co to bude příštího hospodářský plán. Zazpívány hymny československé a sovětské a na zakončení zazpívána Píseň práce.

Veřejné oslavy v obci byly ve čtvrtek 28. října. V 11. hodin byl místním rozhlasem vysílán přímo řeč prezidenta republiky Klementa Gottwalda a předsedy vlády k vyhlášení příštího plánu. Večer u Kamenických se mlsk- ní oslav předsedal Josef Kolman, předseda AV-NF a zástupci obce pronášeli veřejné vyjádření většího úsilí ve dvouletce. Bylo potěšitelné, že naše obce splnila dodávky zemědělského obilí na 103%, nejen předešlý, mosný kontingent splněno. Potom zástupci obce veřejně sdělili své činnosti a sdělili jsme si, co se nás vše vlády musí vyanit příští týden. SČM (svaz české mládeže) předvedl slavnostní přednášení písmo k 30. výročí ČSR a potom bylo zahráno divadelní představení F. F. Šamberka: „Podskalák" - místními ochotníky.

Bohumil Kaplan 16. 11. 48.

Listopad:

Učitelský sbor: Pomoc kol. Eulalie Mišíkové trvá, je v nemocničním ošetřování, přesto na zdraví škole nastoupila kol. Alenka Benešová. V pondělí 29. l. m. se vrací kol. Šimová, a tak kol. Benešová učí literním předmětům a Šimová mě- pracím, kreslení a pomu ve II. tř.

Oslavy: 7. listopadu byla školní i veřejná oslava říjnové revoluce. Obec byla ozdobena státními vlajkami.

23. listopadu bylo slavnostně vzpomenuto 52. narozenin prezidenta republiky Klementa Gottwalda, prvního dělníka republiky. Školní vzpomínka byla zahájena školským rozhlasem. Učitelé prvně seznámili žactvo s novým prezidentem. A děti mají svého prezidenta rády. Slibují mu, že se budou řídit jeho pokyny a že budou pracovat tak, aby je mohl ctvělik. Veřejné oslavy uspořádalo KSČ, na které se účastnilo asi 150 lidí u Kamenických. Promluvil Josef Kolman.

Zdravotnictví: 26. l. m. provedla OPM protiskvrnu očí a 30. l. m. obvodní lékař dr. František Pisek provedl zdravotní prohlídku. Zdravotní stav žactva je uspokojivý.

U 6 dětí se objevila vyrážka po náplasti při zjišťování náchylnosti k TBC. Jinak je zajímavé, že u mnohých dětí se vyskytuje tělesná slabost, ačkoliv jsou to děti zaměstnaných, u kterých výživovací potíže se nevyskytují.

Počet prací:

26. 1. m. byl nešťastnou náhodou při práci v Smetině zabil p. Václav Olmojka ze Smetin č. 115. Otec 2 dětí a věrný přítel naší školy. Každou akci RS pro školu věrně podporoval a osobně provázel. Kružka na filmový aparát, zatemnění, houpačka na zahradě jsou památky, které po sobě ve škole zanechal. Soudruzi KSČ mu vybudovali hrobku a doprovodili ho v plném počtu na hřbitov v Smetině 29. listopadu. Čest jeho práci a památce!

Inspekce:

16. 1. m. navštívil zdejší školu osv. Bohumír Hendrych. S průběhem kontroloval, že nebyla provedena výměna oken, ale ve škole byla čistota, třídy vymalovány, zavedeny nové inventáře. I s výučovacími výsledky byl spokojen. Na dětech poznal, že rády chodí do školy.

Prosinec:

Epidemie chřipky:

V tomto měsíci se objevila na škole chřipka. Její průběh byl lehčí, ale i tak docházka dětí byla pod 90%. Příčinou je mírná a vlhká zima.

RS při škole:

12. 1. m. se zřídilo RS při škole, aby se vytvořily další předpoklady pro práci školy prospěšnou. Výsledek schůze je potěšitelný. Do všech tříd budou zakoupeny skupinové vrzyvadla od divise ČČK. Z volné místnosti u křížení bude zřízena o vánocích šatna, takže žactvo bude do tříd odcházet už přezuté a bez kabátů a deštníků. V neděli 19. 1. m. uspořádána besídka nejprvní i mateřské školy s pohoštěním. Děti zazpívaly koledy, předvedly pestré vystupy a obrázky ze školy. Ve škole byly pohoštěny kakaem a zákusky.

Vánoční prázdniny:

Vánoční prázdniny začaly 23. prosince a potrvají do 2. ledna 1949. Letním úsek je mírná zima. Zimních nadovánek pro děti mnoho nebude.

Vánoční balíčky:

Vzorní hospodářství pomalu je doplňováno volným prodejem mnohých věcí, na kterých „šmelináři" lehce vydělávali velké zisky. Objevily se balíčky s pozvánkami v ceně 400,- Kčs a 600- Kčs. Pouze textilní balíčky a u Bati. Původností přesto mohli pracující, organizovaní v ROH.

Leden:

Chřipka:

Tyto jarní počasí tmavé a epidemie chřipky v I. tř. tmavé dek. Asi 8 dětí chybí. Průběh nemoci není vždy nebezpečný.

Krajská zřízení:

1. ledna vstupuje v platnost krajské zřízení kraje Pardubického. Velké písmeno v předvoleném jméně se zavádí jako na př. země Česká, písmeno Č. K. Pardubickému kraji patří 9 okresů: pardubický, přeloučský, holický, chrudimský, ústecký, vysokomýtský, hlinecký, ústecký a žamberský. Bývalý pardubický okres je rozdělen na 3. Jsou patří do pardubického okresu. Každý okres má svůj ONV, OŠV a svého inspektora. Hlavním inspektorem se stává pan otec Jaroslav Kučera, okresní inspektor 1. obvodu.

Posavadní osi Kotmunk Hendrych byl ustanoven inspektorem přeloučského okresu. Krajským referentem Pardubického kraje byl ustanoven kol. Žvára z Vsetín. Předsedou KNV je předsedou stanice Pardubice, soudr. Dopřeč. Ke zřízením KNV vznikla veliká potřeba bytů a místností pro úřadovny, takže v Pardubicích je bytový nedostatek a chaos v ubytování. Život pochopitelný a přestodný.

Tragická smrt kol. Frant. Hrubého.

Ve středu 19. ledna nenáhle byla naše veřejnost překvapena zprávou o tragické smrti kol. Františka Hrubého, řid. učitele v. v. ze Slatiňové, kde šel na odpočinku. Hospodář Franl. Kotman ze Slatiňové mu vezl ze zastávky uhlí. K cestě, která odbočuje ze silnice asi proti ke Slatiňové se vůz převrátil a kol. Frant. Hrubý byl přimačkán náklaďákem na stahu nižní, rozdrcena pravá polovina prsou a zemřel v krátké době vnitřním vykrvácením.

V r. 1948 zřídila obec Slatiňová nový hřbitov a jako první byl na hřbitově v pátek 21. ledna pochován kol. Frant. Hrubý. Kol. František Hrubý odprodal obci Slatiňové pozemek na hřbitov a také tam byl první pochován. Za učitelskou veřejnost se s ním rozloučili: za ROH kol. Josef Kotman ze Sretu, za pensisty kol. Frank. Filipem, řid. učitel v. v. z Bepsky a kol. Binek za obec Skálu, kde zesnulý poslední působil.

Úmrtí V. I. Lenina:

V pátek 21. ledna bylo vzpomenuto 25. výročí smrti V. I. Lenina, velikého učitele nového socialistického zřízení v SSSR. Začalo vyplnilo slavnostní relací školského rozhlasu a v poslední hodině uspořádány vzpomínky v jednotlivých třídách s přednáškou ze života V. I. Uljanova - Lenina. Výzdoba školy byla obohacena o jeho portrét.

Pololetí:

Letošní pololetí je 30. 1. – 2. 2. 1949. Vysvědčení byla rozdána v sobotu 29. 1. a vyučování započne ve čtvrtek 3. února 1949. Vinku mnoho a tak děti mají aspoň dvoudenní, když letošní zima je pro náš kraj tak skoupá na sníh.

Březen:

Očkování proti tbc.

V měsíci únoru bylo na pardubickém okrese provedeno očkování mládeže od 1. – 20. roku proti tbc. Očkování provádí Červ. kříž z Dánska. Tři sestry v khaki uniformách navštívily zdejší školu 12. února. Mládež ze Sretu, z Hradišťě na Písku a Slatiňové byla prohlédnuta a dostala na pravé ruce vyšší klíční kosti náplasť s mastí. Po 3 dnech se u dětí, které mají bacily tbc projevily pod náplastí puchýřky. Ty děti očkovány nebyly. Ostatní dostaly do levé paže injekci s oslabenými bacily tbc. Nový způsob ochrany se jmenuje „Calmetizace." Nějaké následky po očkování, jako horečky nebo otekliny se neprojevily. Asi po 10 dnech se ukázal v místě vpichu puchýřek, který praskl a zůstala nepatrná jizvička. Starší mládež dostala 2 injekce na levé zápěstí, ale rovněž bez následků. Tak už máme děti očkované proti neštovicím, záškrtu, spále a nyní i proti tuberkulose.

3. února nastává změna ve sboru školy. Nastupuje kol. Libuše Jan=
manová-Němcová z Jetřichova na Broumovsku, bývalá učitelka, by=
tem v Panoramicích. Pochází

Změna sboru:

Kol. Olinka Benešová se vrací na své působiště do Osbřešan.

10. února začala na zdejší škole vyvařovací akce. Vyvaří se kakao pro
19 dětí mateřské školy. Smutné a ctižádné oči žáků I. tř. způsobily, že se vy-
vařování rozšířilo i na I. tř., takže denně se vypije na škole 7-8 l mléka
s kakaem. Kakao vaří kol. Mirka Hlaková v mateřské škole za mkr.
si děti nosí. Byl přidělen ONV o přídel cukru. Jen dostaneme ve
výši 46 dkg na dítě. Některé s vyvařováním hradí RD při škole.

Vyvařovací:

23. února bylo vzpomenuto 32. narozenin Rudé armády, slavné
zachránkyně Prahy a osvoboditelky naší republiky od okupantů. Vzpomínka
byla zahájena pochodem škol. mládeže a rozpravou dětí o RA.

Oslavy:

25. února, za slavnostního vyzdobení školy a celé obce vlajkami, bylo
vzpomenuto 1. výročí vítězství lidu nad reakčními kapitalistickými živly
v naší republice.

Po jarním počasí únorovém 28/2 napadlo až 15 cm sněhu, který však
začal tát. 2. března se však silně ochladilo, foukal prudký vítr (130 km/hod)
a tvořily se závěje. Veškeré spojení do horských okresů bylo přerušeno.
Silnice v Podkrkonoší byly zavěty do výše 3 m. Denní teplota -4°C a v
noci -8°C. Hospodáři si slibují zajíčkovou jarní otepl. A my jistě
7. a 8. března vánikujeme.

Nová zima:

1. března o masopustním úterý uspořádaly sněhové baby maškary.
Večer skončil tancem u Pokrálů a pro školu darem 2.330,-Kč z čistého zisku.

Dar škole:

Duben:

Svět se rozdělil na 1. zv. západní demokracii a státy lidově demokratické. Západní demokracie vytváří „Atlantický pakt," který je 4. dubna podepsán v Paříži. Ale téhož dne je svolán do New Yorku mírový kongres. Dne 21. dubna je svolán mírový kongres do Paříže, kam ovšem vstupují lidově demokr. státu nemají přístup jen ve velmi omezeném počtu. A tak dochází k uspořádání současného mírového kongresu v Praze, kde nepřipustili zástupci lidového kongresu snímají a mluví se na mostě „Již nikdy válku!" V naší republice jsem se všech měst sestěhovaly do Prahy mostu, podepsané velými zástupy a usnesením, v kterých se volá a odsuzování válek. I ze Prahu byla zastávka

2.6.49 Josefa Mikanová ob. zast.

Západní demokracie:

Mírový kongres:

mírové novinu, povzpruhu 240 obyvatel naší obce. Tento lidé po mému je všeobecná, bez rozdílu politického a náboženského přesvědčení.

Letní čas: Ze soboty na neděli 10. dubna změněn středoevropský čas opět na letní. Hodiny byly posunuty o hodinu dopředu.

Květen:

Biřmování: 4. května provedeno v Kuněticích biskupem dr. Gerlem biřmování. Školní úřady povolily žactvu řím. kat. náboženství volna, aby se mohly děti zúčastnit této církevní slavnosti.

Svátek matek: Dne 15. května byla věnována ze svátku matek. Naše škola oslavila tento den dětským div. představením Jiří Mellerové-Foucové: Konvalinka hledino. Našim žákům s chutí vypomohli kamarádi ze střední školy a tak představení se vydařilo.

Opravy chrupu: 21. května zastavil před školou velký automobil, ze kterého vystoupila dr. Kašlíková z Pardubic. Vlivem národního zdraví se ujímá zavedeného navštěvování chrupu žactva národních škol. Všem žákům prohlédnul chrup a provádějí jistě dalších 5 návštěvách opravy chrupu, tažení zubů a očkování. Tento postup byl naší veřejností s radostí přijat a zbyla jen otázka, kdy zubní ambulatorium bude pracovat i pro dospělé. Snad i k tomu dojde.

IX. sjezd KSČ: 29. května byl konán IX. valný sjezd KSČ v Praze, který byl historickým mezníkem v novějších dějinách naší republiky. K tomuto sjezdu se všechny závody, obce, školy i úřady a ústavy zavázaly dárem, který měl přispět ke zdaru naší republiky. Začíná nové období práce v socialistické společnosti. V závodech se tvaří úrovně, začíná socialistická soutěž, množí se zlepšovací návrhy, atd. Na IX. sjezdu vytkl další postup práce strany KSČ.

Červen:

Prohlídka žláz: Ve čtvrtek 2. června byla provedena ve zdejší obci prohlídka žláz s omítnutím sekrecí, kterou provedla pražská universita. Všechno žactvo školy a z každé rodiny jeden člen se podrobil důkladné prohlídce. Výsledek bude zpracován později.

JZD: Jednotné zemědělské družstvo: V tomto měsíci začíná JZD v Jetni prakticky svoji činnost. K hospodářskému středisku začíná budovat prádelna. Svépomocí členů JZD byl odstraněn bezvěrský 13 m vysoký komín, vyhořeny základy prádelny a téměř bezodkladně byl na staveništi stavební jeřáb. Ze zbytků byly vyhořeny 4 stropy, odstraněn flet a tichý kanál dostává nový tvar. Do září má být hotova prádelna, ve které bude vařena i žehlena, sušena a konservována. Čerpadlo vody bude zásobovat i školu, takže škola bude také mít prospěch ze společného úsilí našich družstevníků.

Školní výlety: 11. a 12. června podnikla II. tř. výlet na Jestřeb a Dobrý. Jednodenní výlet byl značně poškozen dešťovým počasím. 29. června vyjela si I. tř.

s malým školním autobusem na výlet do Litomyšle a Brožíkovských skal. Krásný výlet byl zase znenáhlu trvalým deštěm, který ustal až na Růžovém paloučku. Ve zpáteční cestě ještě žáci navštíví Kožumberk a okusili kožumberský „sejra" v bývalém pivovaru.

Konec šk. roku:

Konec školního roku byl 30. června. Žáci 5. posl. ročníku většinou postupují na střední školu v Pardubicích. Zapsaných do 1. posl. ročníku je jenom 6, takže příští školní rok bude ve srovnání počtu žáků se 69 loňským šk. r. 1948-49 na 62 žáky.

Připomínky se výjimečně okna na škole.